
Spis treści

Wprowadzenie	2
W skrócie	6
Kluczyki, drzwi i szyby	19
Fotele, elementy bezpieczeństwa	32
Schowki	56
Wskaźniki i przyrządy	61
Oświetlenie	81
Ogrzewanie, wentylacja i klimatyzacja	87
Prowadzenie i użytkowanie	93
Pielęgnacja samochodu	118
Serwisowanie samochodu	151
Dane techniczne	156
Informacje dla klienta	168
Indeks	170

Wprowadzenie

Paliwo	Oznaczenie	<input type="text"/>		
Olej silnikowy	Klasa	<input type="text"/>		
	Lepkość	<input type="text"/>		
Ciśnienie w oponach	Rozmiar opon		Przód	Tył
	Opony letnie	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	Opony zimowe	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Masy	Dopuszczalna masa całkowita pojazdu	<input type="text"/>		
	- Masa własna, model podstawowy	<input type="text"/>		
	- Masa dodatkowa	<input type="text"/>		
	- Ciężkie elementy wyposażenia dodatkowego	<input type="text"/>		
	= Ładowanie	<input type="text"/>		

Dane samochodu

Na poprzedniej stronie należy wprowadzić dane samochodu, dzięki czemu będą łatwo dostępne. Informacje te można znaleźć w rozdziałach „Serwisowanie samochodu” i „Dane techniczne”, a także na tabliczce identyfikacyjnej samochodu.

Wprowadzenie

Niniejszy samochód stanowi inteligentnie zaprojektowane połączenie zaawansowanych technologii i bezpieczeństwa, ponadto jest przyjazny środowisku naturalnemu i ekonomiczny w użyciu.

Ta Instrukcja obsługi zapewnia użytkownikowi wszystkie informacje, jakie są potrzebne, by prowadzić samochód bezpiecznie i wydajnie.

Również pasażerowie powinni być świadomi zagrożeń związanych z nieprawidłową eksploatacją.

Kierowca musi zawsze postępować zgodnie z przepisami prawa kraju, w którym obecnie się znajduje.

Przepisy te mogą odbiegać od informacji zawartych w tej instrukcji obsługi.

Słowo „warsztat” używane w niniejszej publikacji oznacza centrum Opel Partner.

Wszystkie centra Opel Partner oferują najwyższy poziom usług po konkurencyjnych cenach. Doświadczony i przeszkolony przez Opla personel pracuje zgodnie ze specjalnymi instrukcjami serwisowymi.

Dokumentacja dostarczona wraz z samochodem powinna zawsze być przechowywana w jego wnętrzu, tak aby była łatwo dostępna.

Korzystanie z instrukcji obsługi

- Rozdział „W skrócie” zawiera przegląd najważniejszych funkcji samochodu.
- Spis treści znajdujący się na początku podręcznika oraz w każdym rozdziale ułatwia zlokalizowanie szukanych informacji.
- Indeks umożliwi odnalezienie wszystkich wystąpień szukanej informacji w całej instrukcji obsługi.
- Niniejsza Instrukcja obsługi dotyczy wersji z kierownicą po lewej stronie. Wskazówki i procedury dotyczące wersji z kierownicą po prawej stronie są bardzo podobne.
- W Instrukcji obsługi wykorzystano fabryczne oznaczenia silników. Odpowiadające im oznaczenia handlowe można znaleźć w rozdziale „Dane techniczne”.

- Informacje dotyczące kierunku, np. w lewo lub w prawo bądź do przodu lub do tyłu, zawsze podawane są względem kierunku jazdy.
- Wyświetlane ekrany mogą być niedostępne w języku polskim.
- W zależności od wariantu modelu, wariantu dostępnego w danym kraju, zintegrowanego wyposażenia specjalnego i akcesoriów, wyposażenie samochodu może różnić się od tego, jakie opisywane jest w niniejszej instrukcji obsługi.
- Wyświetlane komunikaty i napisy występujące na etykietach we wnętrzu pojazdu pisane są czcionką **pogrubioną**.

Oznaczenia Niebezpieczeństwo, Ostrzeżenie, Przewaga

⚠ Niebezpieczeństwo

Akapity oznaczone słowem **⚠ Niebezpieczeństwo** zawierają informacje o zagrożeniach wiążących się z ryzykiem śmierci. Zlekceważenie podanych informacji może doprowadzić do śmierci.

⚠ Ostrzeżenie

Tekst oznaczony jako **⚠ Ostrzeżenie** zawiera informacje o zagrożeniu wypadkiem lub obrażeniami ciała. Zlekceważenie podanych informacji może doprowadzić do odniesienia obrażeń.

Przewaga

Tekst oznaczony słowami **Przewaga** zawiera informacje o możliwości uszkodzenia samochodu. Zlekceważenie podanych informacji może doprowadzić do uszkodzenia samochodu.

Symbole

Odwołania do innych stron instrukcji są oznaczone symbolem ↗. Symbol ↗ należy czytać jako „patrz strona”.

Życzymy szerokiej drogi!

General Motors Poland Sp. z o.o.

W skrócie

Informacje dotyczące pierwszej jazdy

Odblokowanie zamków samochodu

Odblokowywanie za pomocą kluczyka

Obrócić kluczyk w zamku drzwi kierowcy. Otworzyć drzwi, ciągnąc za klamkę.

Odblokowywanie za pomocą nadajnika zdalnego sterowania

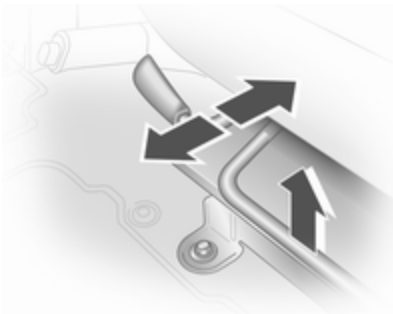

Nacisnąć przycisk i pociągnąć za klamkę.

Nadajnik zdalnego sterowania
↻ 19, centralny zamek ↻ 21,
przestrzeń bagażowa ↻ 25.

Regulacja foteli przednich

Regulacja pozycji fotela

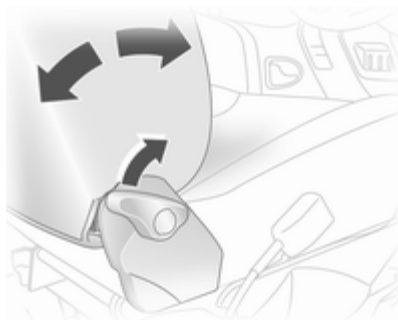
Pociągnąć za uchwyt, przesunąć fotel, zwolnić uchwyt.

Pozycja fotela ⇨ 33, regulacja fotela ⇨ 34.

⚠ Niebezpieczeństwo

Aby możliwe było bezpieczne napełnienie poduszki powietrznej, siedząc w fotelu, nie zbliżać się do kierownicy na odległość mniejszą niż 25 cm.

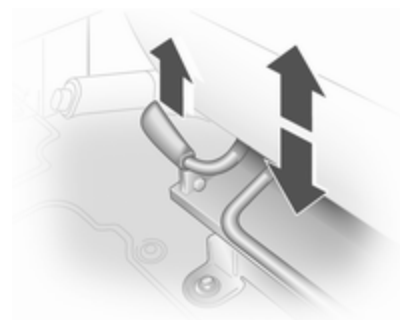
Regulacja oparcia fotela

Pociągnąć dźwignię, ustawić nachylenie i zwolnić dźwignię. Mechanizm fotela powinien się zatrzasnąć w określonym położeniu. Podczas regulacji nie wywierać nacisku na oparcie fotela.

Pozycja fotela ⇨ 33, regulacja fotela ⇨ 34.

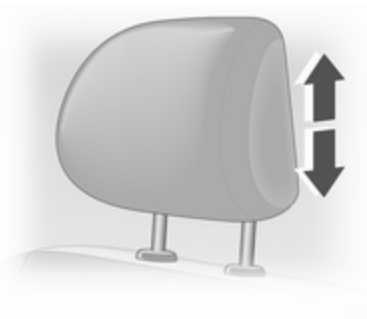
Regulacja wysokości siedziska fotela

Pociągnąć za dźwignię i unieść lub opuścić siedzisko, odpowiednio regulując nacisk ciała na fotel.

Pozycja fotela ⇨ 33, regulacja fotela ⇨ 34.

Regulacja wysokości zagłówków

Przesunąć zagłówek w górę lub w dół, w żądane położenie.

Zagłówki ⇨ 32.

Pasy bezpieczeństwa

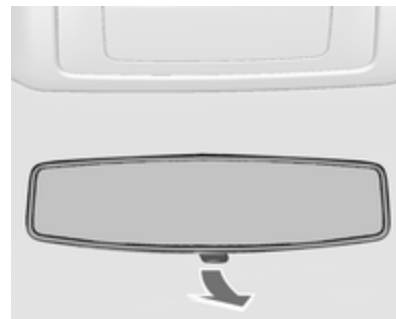
Wyciągnąć pas bezpieczeństwa i zatrasnąć klamrę w zamku. Pas nie może być poskręcany i musi ściśle przylegać do ciała. Oparcia foteli nie powinny być zbyt odchylone do tyłu (maksymalny kąt odchylenia wynosi około 25°).

W celu odpięcia pasa nacisnąć czerwony przycisk na zamku pasa.

Pozycja fotela ⇨ 33, pasy bezpieczeństwa ⇨ 40, poduszki powietrzne ⇨ 44.

Regulacja lusterek

Lusterko wewnętrzne

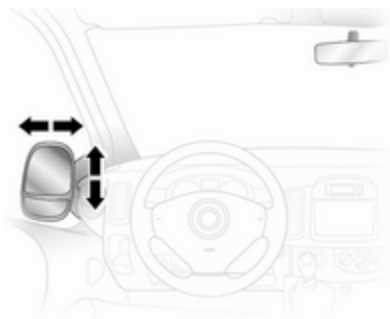

W celu zmniejszenia intensywności światła odbijającego się w lusterku zmienić położenie dźwigni znajdującej się w dolnej części lusterka.

Lusterko wewnętrzne ⇨ 30.

Lusterka zewnętrzne

Ręczna regulacja

Zmienić odpowiednio położenie lusterka.

Lusterka zewnętrzne ⇨ 28.

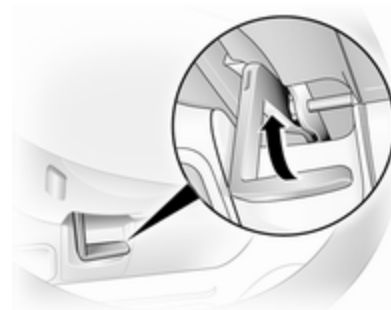
Elektryczna regulacja

Wybrać żądane lusterko zewnętrzne i przeprowadzić jego regulację.

Wypukłe lusterka zewnętrzne ⇨ 28, elektryczna regulacja ⇨ 29, składanie lusterek zewnętrznych ⇨ 29, podgrzewane lusterka zewnętrzne ⇨ 29.

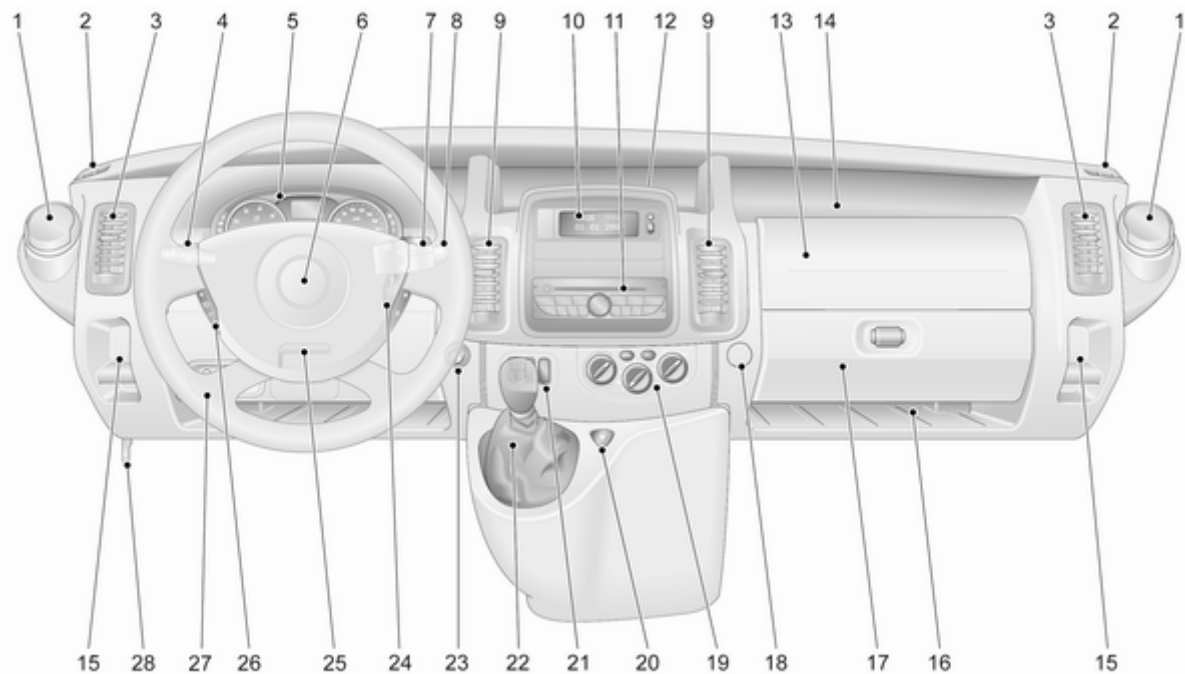
Regulacja położenia kierownicy

Odblokować dźwignię, wyregulować położenie kierownicy, a następnie zablokować dźwignię i upewnić się, że kierownica jest prawidłowo unieruchomiona.

Nie dokonywać regulacji kierownicy, jeśli samochód nie został unieruchomiony i nie wyłączono blokady kierownicy.

Poduszki powietrzne ⇨ 44, położenia kluczyka w wyłączniku zapłonu ⇨ 94.

Widok ogólny deski rozdzielczej

1	Popielniczka 66	6	Sygnał dźwiękowy 62	17	Schówek w desce rozdzielczej 56
	Uchwyty na napoje 56		Poduszka powietrzna po stronie kierowcy 44	18	Haczyk 10
	Skrzynka bezpieczników 133	7	Elementy sterujące na kolumnie kierownicy 62	19	Układ sterowania ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji 87
2	Nieruchome kratki nawiewu powietrza 91	8	Wycieraczka i spryskiwacze przedniej szyby 62	20	Światła awaryjne 83
3	Boczne kratki nawiewu powietrza 90		Wycieraczka i spryskiwacz tylnej szyby 64	21	Centralny zamek 21
4	Przełącznik świateł 81		Komputer pokładowy 78		Ogrzewanie lusterek zewnętrznych 29
	Tyłne światła przeciwmgielne 84	9	Środkowe kratki nawiewu powietrza 90		Ogrzewanie tylnej szyby 31
	Przednie światła przeciwmgielne 83	10	Trzyfunkcyjny wyświetlacz informacyjny (Triple-Info-Display) 76		Manualno-automatyczna skrzynia biegów, tryby zimowy oraz jazdy z ładunkiem 100
	Oświetlenie asekuracyjne 85	11	System Infotainment 10		Układ automatycznej kontroli prędkości i ogranicznik prędkości 107
	Sygnalizacja skrętu i zmiany pasa ruchu, światła pozycyjne, sygnał świetlny, światła mijania i drogowe 83	12	Tachograf 80	22	Dźwignia zmiany biegów, manualna skrzynia biegów 97
5	Wskaźniki i przyrządy 66	13	Wejście AUX 10		Manualno-automatyczna skrzynia biegów 98
	Wyświetlacz informacyjny kierowcy 76	14	Poduszka powietrzna pasażera 44	23	Gniazdko zasilania 65
	Wyświetlacz skrzyni biegów 69	15	Popielniczka 66		Zapalniczka 65
			Uchwyty na napoje 56	24	Wyłącznik zapłonu z blokadą kierownicy 94
		16	Tacka na monety 56		
			Schówek 56		

25	Regulacja położenia kierownicy	61
26	Przyciski sterujące na kierownicy	61
	Automatyczna kontrola prędkości	107
27	Ultradźwiękowy układ ułatwiający parkowanie	110
	Poziomowanie reflektorów ...	82
	Układ stabilizacji toru jazdy	105
28	Dźwignia otwierania pokrywy silnika	120

Światła zewnętrzne

Przełącznik obrotowy świateł

- 0 = Wyłączone
- ☼ = Światła pozycyjne
- ☼☼ = Reflektory
- ☼☼ = Przednie światła przeciwmgielne
- ☼☼☼ = Przednie i tylne światła przeciwmgielne

Oświetlenie ⇨ 81, generowanie ostrzeżenia dotyczącego reflektorów ⇨ 78.

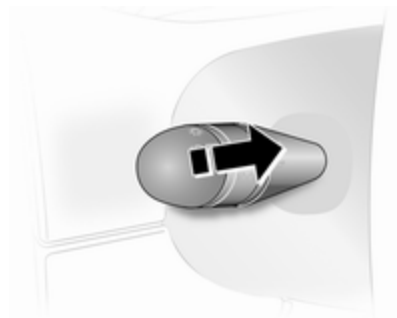
Przednie i tylne światła przeciwmgielne

Przełącznik obrotowy świateł

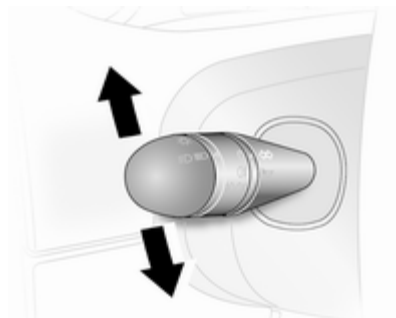
- ☼☼ = Przednie światła przeciwmgielne
- ☼☼☼ = Przednie i tylne światła przeciwmgielne

Sygnał świetlny, światła drogowe i mijania

Pociągnąć dźwignię.
Światła drogowe ⇨ 82, sygnał świetlny ⇨ 82.

Sygnalizacja skrętu i zmiany pasa ruchu

dźwignia = prawe
w górę kierunkowskazy
dźwignia = lewe kierunkowskazy
w dół

Sygnalizacja skrętu i zmiany pasa ruchu ⇨ 83.

Światła awaryjne

Do jej obsługi służy przycisk .
Światła awaryjne ⇨ 83.

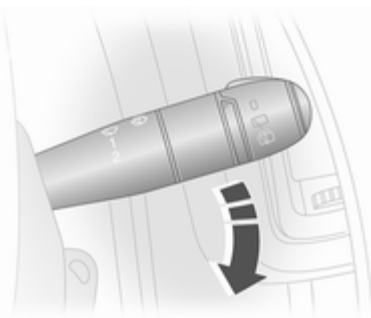
Sygnał dźwiękowy

Nacisnąć przycisk .

Wycieraczki i spryskiwacze

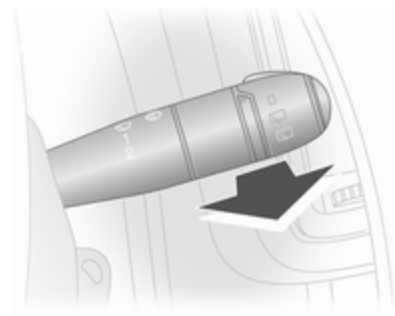
Wycieraczka przedniej szyby

- = praca przerywana
- 1** = praca powolna
- 2** = praca szybka

Wycieraczka przedniej szyby ⇨ 62,
wymiana pióra wycieraczki ⇨ 127.

Spryskiwacze przedniej szyby i zmywacze reflektorów

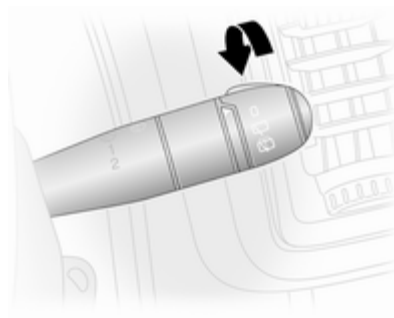

Pociągnąć dźwignię.

- krótkie pociągnięcie = wycieraczka wykona jeden cykl pracy
- długie pociągnięcie = wycieraczka wykona kilka cykli pracy, a szyba przednia zostanie spryskana płynem

Spryskiwacze przedniej szyby i zmywacze reflektorów ↗ 62, wymiana piór wycieraczek ↗ 127, płyn do spryskiwaczy ↗ 124.

Wycieraczka i spryskiwacz tylnej szyby

Obrócić dźwignię.

- 0 = wyłączona
- = wycieraczka
- = spryskiwacz

Wycieraczka i spryskiwacz tylnej szyby ↗ 64, wymiana piór wycieraczek ↗ 127, płyn do spryskiwaczy ↗ 124.

Ogrzewanie, wentylacja i klimatyzacja

Ogrzewanie tylnej szyby, ogrzewanie lusterek zewnętrznych

Ogrzewanie można włączyć, naciskając przycisk .

Ogrzewanie lusterek zewnętrznych ↗ 29, ogrzewanie tylnej szyby ↗ 31.

Usuwanie zaparowania oraz oblodzenia szyby

Pokrętko rozdziału powietrza ustawić w położeniu

Pokrętko temperatury ustawić w położeniu najmocniejszego ogrzewania.

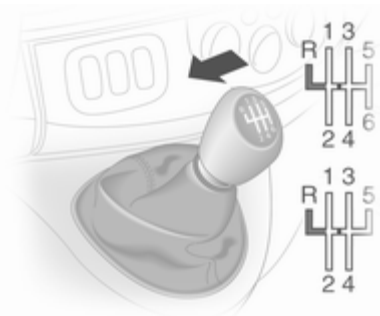
Pokrętko dmuchawy ustawić na najwyższą prędkość.

Włączyć chłodzenie **AC**.

Układ sterowania ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji ⇨ 87.

Skrzynia biegów

Manualna skrzynia biegów

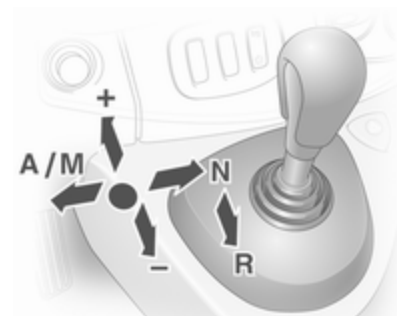

Bieg wsteczny: po zatrzymaniu pojazdu wcisnąć pedał sprzęgła i odczekać 3 sekundy, a następnie pociągnąć w górę pierścień znajdujący się na dźwigni zmiany biegów i włączyć bieg.

Jeśli biegowi nie można włączyć, ustawić dźwignię w położeniu neutralnym, zwolnić i ponownie wcisnąć pedał sprzęgła, a następnie ponownie wybrać bieg.

Manualna skrzynia biegów ⇨ 97.

Manualno-automatyczna skrzynia biegów

- N** = położenie neutralne
- = położenie jazdy
- +** = wyższy bieg
- = niższy bieg
- A/M** = zmiana trybu automatycznego na manualny i odwrotnie
- R** = bieg wsteczny

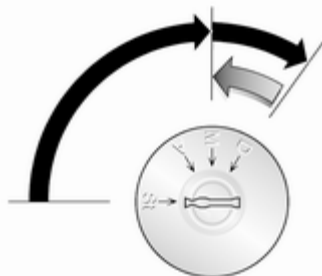
Manualno-automatyczna skrzynia biegów ⇨ 98.

Ruszanie

Czynności kontrolne przed jazdą

- Sprawdzić ciśnienie powietrza w oponach i stan opon ⇨ 135, ⇨ 166.
- Sprawdzić poziom oleju silnikowego i innych płynów ⇨ 120.
- Sprawdzić, czy wszystkie okna, lusterka i światła zewnętrzne działają prawidłowo, nie są zabrudzone, zaśniewane lub oblodzone oraz czy tablice rejestracyjne są czyste i czytelne.
- Sprawdzić, czy ustawienie lusterek, foteli i pasów bezpieczeństwa jest prawidłowe ⇨ 29, ⇨ 33, ⇨ 41.
- Rozpędzić samochód do niewielkiej prędkości i sprawdzić poprawność działania hamulców (zwłaszcza gdy są one mokre).

Uruchamianie silnika

- Obrócić kluczyk w położenie **A**
- obrócić częściowo koło kierownicy w celu zwolnienia jego blokady
- wcisnąć pedały sprzęgła i hamulca
- nie wciskać pedału przyspieszenia
- silniki wysokoprężne: obrócić kluczyk zapłonu w położenie **M** w celu włączenia podgrzewania wstępnego silnika i odczekać, aż zgaśnie kontrolka na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy.

- Obrócić kluczyk w położenie **D** i zwolnić.

Uruchamianie silnika ⇨ 94.

Parkowanie

- Zawsze zaciągać hamulec postojowy bez wciskania przycisku zwalnającego. W przypadku parkowania na pochyłości zaciągać hamulec postojowy z maksymalną siłą. Jednocześnie wcisnąć pedał hamulca, aby zmniejszyć działające siły.
- Wyłączyć silnik. Obrócić kluczyk zapłonu w położenie **St** i wyjąć go z wyłącznika. Obrócić koło kierownicy aż do jego zablokowania.
- Jeśli samochód został zaparkowany na równej, poziomej nawierzchni lub na pochyłości – w taki sposób, że jest skierowany w górę, przed wyłączeniem zapłonu wybrać pierwszy bieg. Należy także skrócić koła przednie w stronę przeciwną do krawężnika. Jeśli samochód został zaparkowany na pochyłości – w taki sposób, że jest skierowany w dół, przed wyłączeniem zapłonu wybrać bieg wsteczny. Koła

przednie należy skrócić w stronę krawężnika.

- Zablokować zamki samochodu i uaktywnić autoalarm ↻ 27, naciskając przycisk nadajnika zdalnego sterowania.
- Nie parkować samochodu na nawierzchni pokrytej materiałem łatwopalnym. Wysoka temperatura układu wydechowego może spowodować zapłon.
- Zamknąć szyby.
- Wentylatory chłodzące mogą pracować nawet po wyłączeniu silnika ↻ 119.
- Po jeździe z wysokimi prędkościami obrotowymi lub z dużym obciążeniem silnika należy przed wyłączeniem silnika przez pewien czas jechać bez jego nadmiernego obciążania lub przez ok. 30 sekund pozostawić go na biegu jałowym. W przeciwnym razie może dojść do uszkodzenia turbosprężarki.

Kluczyki, zamki ↻ 19, tymczasowe wyłączenie samochodu z eksploatacji ↻ 118.

Kluczyki, drzwi i szyby

Kluczyki, zamki	19
Drzwi	24
Zabezpieczanie samochodu	26
Lusterka zewnętrzne	28
Lusterka wewnętrzne	30
Szyby	30

Kluczyki, zamki

Kluczyki

Kluczyki zapasowe

Numer kluczyka jest oznaczony na kluczyku lub na oddzielnym identyfikatorze.

Ponieważ kluczyk stanowi część układu immobilizera, przy zamawianiu zamiennika należy podać numer kluczyka oryginalnego.

Zamki ⇨ 148.

Karta pojazdu

Karta pojazdu zawiera informacje dotyczące zabezpieczeń samochodu i dlatego powinna być przechowywana w bezpiecznym miejscu.

Przy oddawaniu samochodu do warsztatu należy udostępnić także Kartę pojazdu, ponieważ zawarte na niej dane są wymagane do szeregu czynności.

Nadajnik zdalnego sterowania

Umożliwia obsługę:

- centralnego zamka
- zabezpieczenia przed kradzieżą
- Autoalarm

W zależności od modelu pojazdu można skorzystać z nadajnika zdalnego sterowania o dwóch lub trzech przyciskach (selektywna blokada drzwi).

Zasięg nadajnika wynosi około 5 metrów. Na zasięg mogą mieć wpływ czynniki zewnętrzne. Zadziałanie jest potwierdzone mignięciem świateł awaryjnych.

Z nadajnikiem należy obchodzić się ostrożnie, chronić go przed wilgocią i wysoką temperaturą oraz nie używać bez potrzeby.

Usterka

Jeśli uruchomienie centralnego zamka za pomocą nadajnika zdalnego sterowania nie jest możliwe, może to być spowodowane następującymi przyczynami:

- Został przekroczony zasięg nadajnika.
- Napięcie baterii w nadajniku jest zbyt niskie.
- Nadajnika często i wielokrotnie używano poza zasięgiem odbioru (wymagane będzie przeprogramowanie w warsztacie).
- Wystąpiły zakłócenia spowodowane silniejszymi falami radiowymi pochodzącymi z innych źródeł.

Odblokowanie zamków ⇨ 21.

Wymiana baterii nadajnika zdalnego sterowania

Baterię należy wymienić na nową od razu, jak tylko zaczniesz maleć zasięg nadajnika.

Zużytych baterii i akumulatora nie należy wyrzucać wraz z innymi odpadami domowymi. Wymagane jest dostarczenie tych odpadów do odpowiedniego punktu zbiórki.

Nadajnik dwufunkcyjny

Otworzyć obudowę nadajnika, wkładając monetę w szczelinę i obracając.

Wymienić baterię, zwracając uwagę na ułożenie biegunów (użyć baterii typu CR 2016).

Połączyć połówki obudowy i upewnić się, że prawidłowo się zatrzasnęły.

Nadajnik zdalnego sterowania selektywnej blokady drzwi

Wykręcić wkręt, a następnie otworzyć obudowę nadajnika, wkładając monetę w szczelinę i obracając.

Wymienić baterię, zwracając uwagę na ułożenie biegunów (użyć baterii typu CR 2016).

Połączyć połówki obudowy i upewnić się, że prawidłowo się zatrzasnęły.

Przykręcić śrubę.

Centralny zamek

Służy do odblokowywania i zablokowania zamków drzwi, przestrzeni bagażowej oraz klapki wlewu paliwa.

Dzięki systemowi selektywnej blokady drzwi kabina i przestrzeń bagażowa są blokowane i odblokowywane osobno.

Ze względów bezpieczeństwa zamków nie można zablokować, gdy kluczyk znajduje się w wyłączniku zapłonu.

Odblokowanie zamków

Centralny zamek włączany kluczykiem

Obrócić kluczyk w zamku drzwi kierowcy w stronę przodu samochodu.

Centralny zamek włączany nadajnikiem zdalnego sterowania

Nacisnąć przycisk .

W pojazdach z systemem selektywnej blokady drzwi odblokowane zostają tylko drzwi przestrzeni pasażerskiej.

Jeśli w ciągu ok. 30 sekund od odblokowania zamków nadajnikiem zdalnego sterowania nie zostaną otwarte żadne drzwi, wszystkie zamki zostaną automatycznie zablokowane ponownie.

Blokowanie zamków

Zamknąć drzwi, przestrzeń bagażową i klapkę wlewu paliwa. Jeśli drzwi nie zostaną prawidłowo zamknięte, centralny zamek nie zadziała.

Centralny zamek włączany kluczykiem

Obrócić kluczyk w zamku drzwi kierowcy w stronę tyłu samochodu.

Centralny zamek włączany nadajnikiem zdalnego sterowania

Nacisnąć przycisk .

W pojazdach z systemem selektywnej blokady drzwi zablokowane zostają tylko drzwi przestrzeni pasażerskiej.

Przestrzeń bagażowa

W przypadku nadajnika dwufunkcyjnego wszystkie drzwi są blokowane i odblokowywane jednocześnie.

W przypadku systemu selektywnej blokady drzwi oddzielnie blokowane i odblokowywane są drzwi przestrzeni bagażowej.

Nacisnąć przycisk .

Przycisk centralnego zamka

Służy do blokowania i odblokowywania zamków drzwi, klapy bagażnika oraz klapki wlewu paliwa z wnętrza kabiny.

Nacisnąć przycisk.

 = blokowanie

 = odblokowanie

Zatraskowe zamki drzwi

W niektórych modelach zamki przestrzeni bagażowej są odizolowane w celu zapewnienia dodatkowego bezpieczeństwa.

Podczas gdy zamki przednich drzwi są blokowane i odblokowywane za pomocą nadajnika zdalnego sterowania, przestrzeń bagażową należy otwierać ręcznie, przekręcając kluczyk w zamku drzwi.

Automatyczne blokowanie zamków

Tę funkcję bezpieczeństwa można skonfigurować w taki sposób, aby zamki wszystkich drzwi, klapy bagażnika i klapki wlewu paliwa blokowały się automatycznie po rozpoczęciu jazdy.

Włączanie:

Po włączeniu zapłonu naciśnięć przycisk na przełączniku centralnego zamka i przytrzymać przez ok. 5 sekund do usłyszenia sygnału dźwiękowego stanowiącego potwierdzenie.

Wyłączanie:

Po włączeniu zapłonu naciśnięć przycisk na przełączniku centralnego zamka i przytrzymać

przez ok. 5 sekund do usłyszenia sygnału dźwiękowego stanowiącego potwierdzenie.

Blokada tylnych drzwi

Ostrzeżenie

Blokadę tylnych drzwi należy uruchamiać zawsze, gdy na fotelach tylnych są przewożone dzieci.

Przełącznik blokady drzwi przesuwanych znajduje się na ich tylnej krawędzi.

Korzystając z kluczyka lub odpowiedniego śrubokręta, obrócić przełącznik blokady w tylnych drzwiach w położenie poziome. Po włączeniu blokady otwarcie drzwi od wewnątrz nie będzie możliwe. Aby wyłączyć blokadę, obrócić przełącznik blokady w położenie pionowe.

Drzwi

Drzwi przesuwne

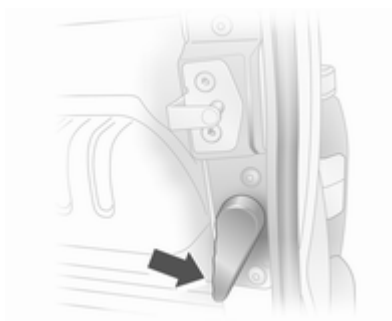

Przed rozpoczęciem jazdy sprawdzić, czy boczne drzwi są prawidłowo zamknięte.

Drzwi można zablokować od wewnątrz za pomocą wewnętrznego przełącznika blokady.

Drzwi tylne

W celu otwarcia lewego skrzydła drzwi pociągnąć za klamkę zewnętrzną. Drzwi otwierają się od wewnątrz przez pociągnięcie klamki wewnętrznej.

W celu otwarcia prawego skrzydła drzwi należy użyć dźwigni.

⚠ Ostrzeżenie

Otwarte drzwi tylne mogą zasłaniać światła tylne, gdy samochód zaparkowany jest na poboczu drogi.

Należy zapewnić odpowiednią widoczność pojazdu, korzystając z trójkąta ostrzegawczego lub innych elementów określonych przez kodeks drogowy.

Drzwi są za pomocą blokad utrzymywane w pozycji otwartej pod kątem 90°. W celu otwarcia drzwi pod

kątem 180° lub większym pociągnąć za uchwyty zwalniające i otworzyć drzwi dożądanego położenia.

⚠ Ostrzeżenie

Upewnić się, że drzwi o zwiększonym kącie otwarcia są unieruchomione, gdy znajdują się w pozycji całkowicie otwartej. Podmuch wiatru może spowodować zamknięcie drzwi z silnym trzaśnięciem!

Zawsze zamykać najpierw prawe skrzydło drzwi.

Przestrzeń bagażowa

Kłapa tylna

Otwieranie

Po odblokowaniu zamków za pomocą nadajnika zdalnego sterowania nacisnąć przycisk klapy tylnej i unieść klapę do końca w górę.

W krajach o bardzo chłodnym klimacie wspomaganie otwierania z wykorzystaniem wsporników hydraulicznych może być osłabione.

Klapę tylną można również otworzyć od wewnątrz, naciskając przycisk zwalniający klapy.

Zamykanie

W celu zamknięcia klapy pociągnąć za wewnętrzny uchwyt taśmowy. Sprawdzić, czy kłapa jest dokładnie zamknięta.

Ogólne wskazówki dotyczące obsługi klapy tylnej

⚠ Ostrzeżenie

Nie wolno jeździć z otwartą lub uchyloną klapą tylną, np. przy przewożeniu długich przedmiotów, gdyż wówczas trujące gazy spalinowe mogą przedostawać się do wnętrza samochodu.

Przeestroga

Przed otwarciem klapy tylnej upewnij się, że nad samochodem (co najmniej 2,15 m) i za nim jest dostatecznie dużo wolnej przestrzeni.

Zabezpieczanie samochodu**Zabezpieczenie przed kradzieżą****⚠ Ostrzeżenie**

Nie uaktywniać blokady, gdy w samochodzie znajdują się pasażerowie! Otwarcie drzwi od wewnątrz nie będzie możliwe.

Uaktywnienie układu powoduje zablokowanie wszystkich drzwi w taki sposób, że nie ma możliwości ich otwarcia zarówno od zewnątrz, jak i od wewnątrz. Układ może być uaktywniony, tylko gdy zamknięte są wszystkie drzwi.

Odblokowanie zamków drzwi za pomocą nadajnika zdalnego sterowania lub kluczyka powoduje wyłączenie mechanicznego zabezpieczenia przed kradzieżą. Zamków nie można jednak odblokować za pomocą przycisku centralnego zamka.

Układu nie można uaktywnić, gdy włączone są światła awaryjne lub pozycyjne.

Uaktywnianie

Dwukrotnie w ciągu 10 sekund nacisnąć przycisk nadajnika zdalnego sterowania.

- lub -

Dwukrotnie w ciągu 10 sekund obrócić kluczyk w zamku drzwi kierowcy w stronę przodu samochodu, po czym ustawić go w położeniu pionowym i wyjąć z zamka.

Autoalarm

Autoalarm jest obsługiwany w połączeniu z centralnym zamkiem.

Monitoruje:

- drzwi, klapę tylną, pokrywę silnika,
- kabinę wraz z przyległą przestrzenią bagażową,
- odcięcie zasilania syreny alarmowej

Włączanie

Wszystkie drzwi oraz pokrywa komory silnika muszą być zamknięte. Nacisnąć przycisk .

Jeśli światła awaryjne nie migną podczas uaktywniania, drzwi lub pokrywa silnika nie są prawidłowo zamknięte.

Uaktywnianie bez włączania funkcji monitorowania wnętrza kabiny

Gdy w pojeździe pozostają osoby lub zwierzęta, monitorowanie wnętrza kabiny należy wyłączyć:

Nacisnąć i przytrzymać przycisk . Wyłączenie funkcji monitorowania zostanie potwierdzone sygnałem dźwiękowym.

Stan funkcji pozostanie bez zmian aż do wyłączenia autoalarmu lub odblokowania drzwi.

Wyłączenie

Odblokowanie zamków samochodu wyłącza autoalarm. Podczas wyłączenia jeden raz migną wszystkie kierunkowskazy.

Jeśli alarm wcześniej zadziałał, przy wyłączeniu autoalarmu światła awaryjne nie błysną.

W przypadku odblokowania zamków za pomocą kluczyka zostanie uruchomiona sygnalizacja alarmu. W celu wyłączenia alarmu, włączyć zapłon.

Sygnalizacja alarmu

W razie wyzwolenia alarmu głośnik posiadający odrębne zasilanie akumulatorowe emituje sygnał akustyczny; dodatkowo migają światła awaryjne. Liczba sygnałów alarmowych i czas ich generowania są określone przepisami prawa.

W razie próby odłączenia zasilania alarmu lub odłączenia akumulatora pojazdu, zostanie włączona sygnalizacja alarmu. Jeśli odłączenie akumulatora jest konieczne, najpierw należy wyłączyć autoalarm. W celu wyłączenia syreny alarmowej, ponownie podłączyć akumulator pojazdu i odblokować zamki za pomocą nadajnika zdalnego sterowania.

Syrenę alarmową i cały autoalarm można wyłączyć, naciskając przycisk lub włączając zapłon.

Immobilizer

Układ immobilizera jest zintegrowany z wyłącznikiem zapłonu i sprawdza, czy do uruchomienia silnika jest używany odpowiedni klucz.

Immobilizer jest uaktywniany automatycznie po wyjęciu kluczyka ze stacyjki oraz w przypadku pozostawienia kluczyka w stacyjce po wyłączeniu silnika.

Jeśli nie można uruchomić silnika, wyłączyć zapłon i wyjąć kluczyk ze stacyjki, odczekać około 2 sekundy, a następnie powtórzyć próbę rozruchu. Jeśli nadal nie można uruchomić silnika, należy spróbować rozruchu przy użyciu kluczyka zapasowego i zwrócić się do warsztatu.

Uwaga

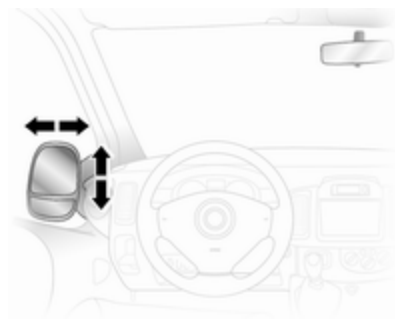
Włączenie immobilizera nie powoduje zablokowania drzwi. Dlatego po opuszczeniu samochodu należy bezwzględnie zablokować zamki i uaktywnić autoalarm 21, 27.

Lusterka zewnętrzne

Wypukły kształt lusterek

Wypukłe lusterka zewnętrzne ograniczają zjawisko tzw. martwych stref. Takie ukształtowanie lusterka powoduje, że odbite w nim obiekty wydają się mniejsze, co niekorzystnie wpływa na możliwość oceny odległości.

Ręczna regulacja

Wyregulować ustawienie lusterek, zmieniając odpowiednio ich położenie.

Dolne lusterka nie podlegają regulacji.

Elektryczna regulacja

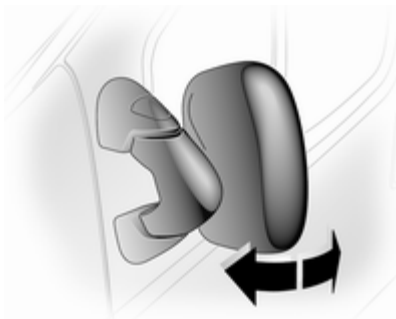

Wybrać żądane lusterko zewnętrzne, obracając element sterujący w lewo lub w prawo. W położeniu środkowym żadne lusterko nie jest wybrane.

Aby wyregulować ustawienie lusterka, przechylać element sterujący.

Dolne lusterka nie podlegają regulacji.

Składanie

Ze względu na bezpieczeństwo pieszych, w przypadku uderzenia lusterka zewnętrzne składają się w swoich uchwytach. Lekkie pchnięcie obudowy lusterka powoduje jego powrót do położenia pierwotnego.

Podgrzewanie

Do jego włączania służy przycisk .

Podgrzewanie działa tylko przy pracującym silniku. Wyłącza się automatycznie po krótkim czasie.

Układ sterowania ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji ⇨ 87.

Lusterka wewnętrzne

Ręczne przyciemnianie

W celu zmniejszenia intensywności światła odbijającego się w lusterku zmienić położenie dźwigni znajdującej się w dolnej części lusterka.

Szyby

Szyby otwierane ręcznie

Szyby w drzwiach samochodu można opuszczać i podnosić przy użyciu korbki.

Szyby otwierane elektrycznie

⚠ Ostrzeżenie

Przy zamykaniu szyb należy zachować ostrożność. Istnieje niebezpieczeństwo odniesienia obrażeń ciała, zwłaszcza u dzieci. Podczas zamykania szyb uważnie je obserwować, zwracając uwagę, aby nic nie zostało przez nie przykleszczone.

Szyby sterowane elektrycznie można obsługiwać przy włączonym zapłonie.

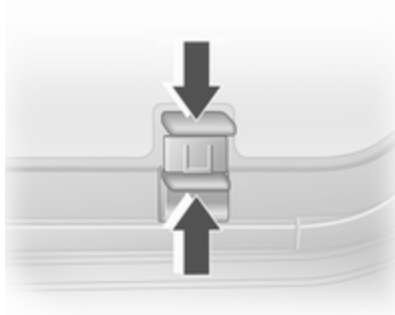
Aby opuścić lub podnieść szybę, użyć przełączników sterujących.

W samochodach z funkcją automatycznego otwierania/zamykania, powtórne pociągnięcie lub naciśnięcie przełącznika powoduje zatrzymanie bieżącej czynności układu.

W razie trudności z podniesieniem szyby (spowodowanej np. jej oblodzeniem) użyć odpowiedniego przełącznika kilkakrotnie, tak aby szyba zamykała się etapami.

Szyby w drzwiach tylnych

Przesuwane szyby boczne

W celu otwarcia pociągnąć za uchwyt i przesunąć.

Aby zamknąć, pociągnąć za uchwyt i przesunąć aż do zatrzaśnięcia.

Uwaga

Podczas przesuwania szyby trzymać uniesiony uchwyt, aby zapewnić dostateczny luz.

Ogrzewanie tylnej szyby

Do jego włączania służy przycisk .

Podgrzewanie działa tylko przy pracującym silniku i wyłącza się automatycznie po krótkim czasie.

Układ sterowania ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji ↪ 87.

Oslony przeciwsłoneczne

Oslony przeciwsłoneczne można odchyłać do dołu i na bok, aby zapewnić kierowcy i pasażerowi podróżującemu z przodu ochronę przed oślepieniem.

Jeśli osłony przeciwsłoneczne posiadają wbudowane lusterka, podczas jazdy należy zamknąć osłony tych lusterek.

Fotele, elementy bezpieczeństwa

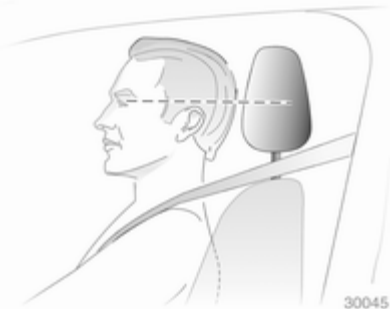
Zaglówki	32
Fotele przednie	33
Fotele tylne	36
Pasy bezpieczeństwa	40
Poduszki powietrzne	44
Foteliki dziecięce	49

Zaglówki

Położenie

⚠ Ostrzeżenie

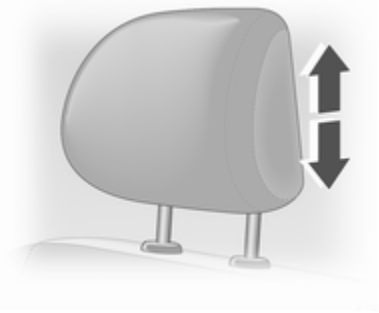
Przed wyruszeniem w drogę należy odpowiednio wyregulować zagłówek.

Środek zagłówek powinien znajdować się na wysokości oczu kierowcy. Jeśli takie ustawienie nie jest możliwe, np. z powodu dużego wzrostu osoby, zagłówek należy

ustawić w najwyższym położeniu. Osoby niskie powinny ustawić zagłówek w najniższej pozycji.

Regulacja

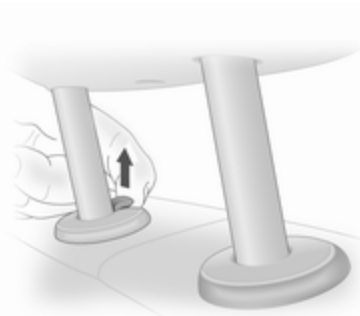

Pociągnąć zagłówek w górę lub docisnąć zagłówek w dół do uzyskania odpowiedniej wysokości.

Uwaga

Zatwierdzone do użytku wyposażenie dodatkowe może być zawieszane na zagłówku przedniego fotela pasażera, tylko jeśli fotel jest nieużywany.

Demontaż zagłówka

Aby wyjąć zagłówek, odciągnąć blokadę i pociągnąć zagłówek w górę.

Wymontowane zagłówki należy umieścić w przestrzeni bagażowej. Na fotelu ze zdemontowanym zagłówkiem nie wolno przewozić pasażerów.

Fotele przednie

Pozycja fotela

⚠ Ostrzeżenie

Przed wyruszeniem w drogę należy odpowiednio wyregulować fotele.

- Usiąść w fotelu w taki sposób, aby plecy były podparte na całej swojej długości. Przesunąć fotel kierowcy do przodu lub do tyłu tak, aby przy wciśnięciu pedałów nogi było lekko

ugięte w kolanach. Przedni fotel pasażera należy odsunąć możliwie najdalej do tyłu.

- Usiąść w fotelu w taki sposób, aby plecy były podparte na całej swojej powierzchni. Ustawić oparcie fotela w taki sposób, aby po umieszczeniu rąk na kierownicy ramiona były lekko ugięte w łokciach. Podczas obracania koła kierownicy barki powinny stykać się z oparciem fotela. Oparcia nie należy odchyłać zanadto do tyłu. Maksymalny zalecany kąt nachylenia oparcia wynosi ok. 25°.
- Ustawić koło kierownicy w optymalnym położeniu ↷ 61.
- Wyregulować wysokość siedziska fotela w taki sposób, aby zapewnić sobie jak największe pole widzenia i aby móc swobodnie ogarnąć wzrokiem wszystkie wskaźniki i lampki kontrolne. Odległość pomiędzy głową a podsufitką powinna wynosić co najmniej około 15 cm. Uda powinny swobodnie spoczywać na siedzisku (nie mogą być w nie wciśnięte).

- Wyregulować zagłówki ⇨ 32.
- Ustawić odpowiednią wysokość zamocowania pasa bezpieczeństwa ⇨ 41.
- Wyregulować podparcie odcinka lędźwiowego tak, aby kręgosłup był wygięty w naturalny sposób ⇨ 34.

Regulacja foteli przednich

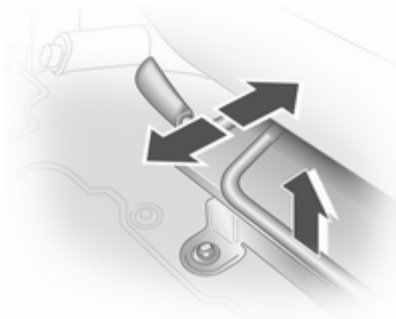
⚠ Niebezpieczeństwo

Aby możliwe było bezpieczne napełnienie poduszki powietrznej, siedząc w fotelu, nie zbliżać się do kierownicy na odległość mniejszą niż 25 cm.

⚠ Ostrzeżenie

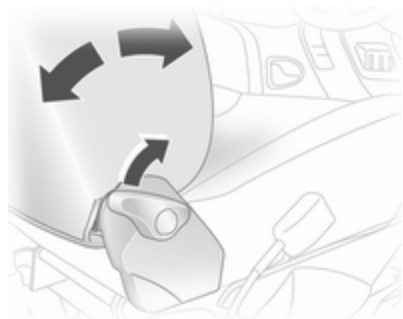
Nigdy nie regulować foteli podczas jazdy, ponieważ mogą się one wtedy przesuwać w niekontrolowany sposób.

Regulacja pozycji fotela

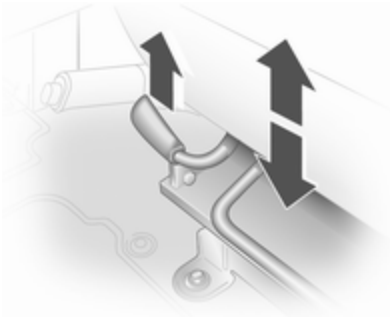
Pociągnąć za uchwyt, przesunąć fotel, zwolnić uchwyt.

Regulacja oparcia fotela

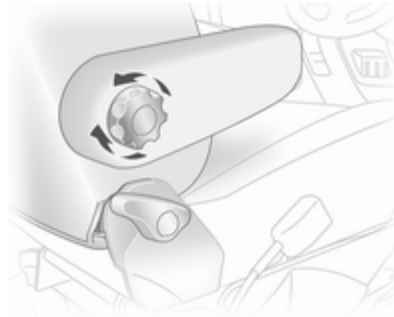
Pociągnąć dźwignię, ustawić nachylenie i zwolnić dźwignię. Mechanizm oparcia powinien się zatrzasnąć w wybranym położeniu. Podczas regulacji nie wywierać nacisku na oparcie fotela.

Regulacja wysokości siedziska fotela

Pociągnąć za dźwignię i unieść lub opuścić siedzisko, odpowiednio regulując nacisk ciała na fotel.

Podparcie odcinka lędźwiowego

Podparcie odcinka lędźwiowego można dopasować do indywidualnych potrzeb, korzystając z pokrętki.

W celu wysunięcia lub schowania podparcia obrócić odpowiednio pokrętło.

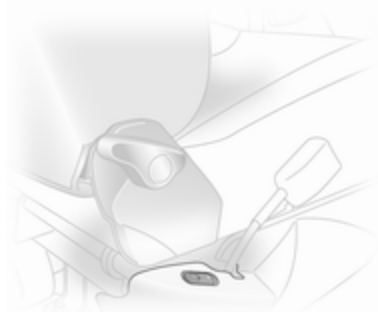
Podłokietnik

Podparcie podłokietnika można dopasować do indywidualnych potrzeb.

- Stopniowo odchylać podłokietnik w górę do żądanej wysokości.
- W celu ponownego ustawienia odchylić podłokietnik do końca w górę, a następnie opuścić.

Ogrzewanie

Nacisnąć przycisk przypisany do odpowiedniego fotela. W celu wyłączenia funkcji ponownie nacisnąć przycisk .

Układ podgrzewania foteli jest sterowany za pomocą termostatu, dzięki czemu wyłącza się automatycznie po podgrzaniu foteli do odpowiedniej temperatury.

Lampka kontrolna w przycisku świeci zawsze, gdy układ jest włączony – nie oznacza aktywnego podgrzewania.

Osoby o wrażliwej skórze nie powinny korzystać z najwyższej mocy ogrzewania fotela przez dłuższy czas.

Podgrzewanie foteli działa, gdy pracuje silnik.

Fotele tylne

Fotele w drugim rzędzie

Przy składaniu lub wyjmowaniu tylnego fotela podłokietniki muszą być złożone w pozycji pionowej.

Wyjąć również dolną boczną kieszeń fotela, odłączając ją od elementów mocujących.

Przy przewożeniu długich przedmiotów można odczepić osłonę pod środkowym fotelem.

Dostęp do tylnych foteli

Dla ułatwienia dostępu do tylnych foteli należy złożyć oparcie fotela z przodu. W razie potrzeby wyjąć z zaczepów sprzączki dwusprzączkowych pasów bezpieczeństwa.

⚠ Ostrzeżenie

Zwrócić uwagę na ustawienie oparcia fotela z powrotem we właściwej pozycji i na prawidłowe zamocowanie zaczepów pasa bezpieczeństwa.

Zapinanie pasa bezpieczeństwa
⇨ 41.

Składanie foteli

W niektórych wersjach samochodu przestrzeń bagażową można powiększyć poprzez złożenie tylnej kanapy.

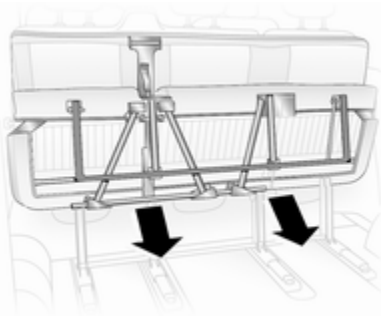
Wyjąć zagłówki ⇨ 32. Pociągnąć do góry boczny uchwyt w celu zwolnienia blokady oparcia i złożyć oparcie na siedzisko, w razie potrzeby wyjmując z zaczepów sprzączki dwusprzączkowych pasów bezpieczeństwa.

Zwolnić oba pręty blokujące z tyłu kanapy, pociągając je do tyłu.

Unieść i złożyć kanapę tak, aby jej rama spoczywała we właściwej pozycji.

⚠ Ostrzeżenie

Przy składaniu foteli zachować ostrożność – nie zbliżać rąk do elementów ruchomych. Po złożeniu sprawdzić zamocowanie kanapy.

W celu rozłożenia kanapy, przytrzymując ją, zwolnić pręt blokujący poprzez pociągnięcie do siebie.

Powoli opuścić kanapę, pozwalając na rozłożenie się wsporników. Opuścić kanapę do końca, sprawdzając, czy wsporniki znajdują się na swoim miejscu i czy są zablokowane.

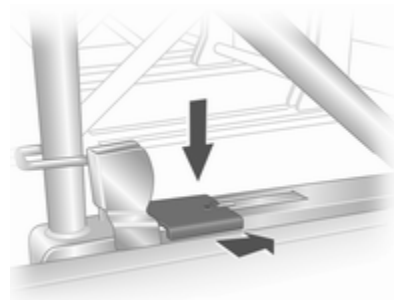
Unieść oparcie, założyć zagłówki i zamocować pasy bezpieczeństwa.

⚠ Ostrzeżenie

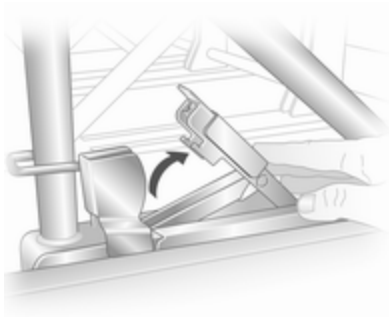
Przy mocowaniu fotela zwrócić uwagę na jego prawidłowe umiejscowienie w punktach zamocowania, na pełne zatrzaśnięcie zaczepów blokujących, prawidłowe ustawienie oparcia i zapięcie pasów bezpieczeństwa.

Wymowane fotele tylne

W niektórych wersjach samochodu można zwiększyć przestrzeń bagażową poprzez wyjęcie tylnych foteli.

Zwolnić zamocowania, naciskając i przesuwając do przodu zaczepy blokujące umieszczone z lewej i z prawej strony.

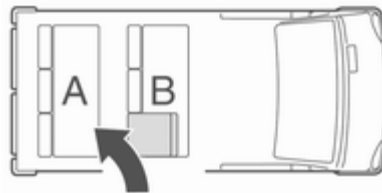
Po uniesieniu obu zaczepów pchnąć fotel w tył i zwolnić z punktów mocowania w podłodze. Wtedy fotel można wyjąć.

Fotele można wyjmować tylko przez drzwi przesuwne.

⚠ Ostrzeżenie

Wyjmowane fotele mają dużą masę! Skorzystać z pomocy innych osób.

Przy zakładaniu foteli zwrócić uwagę na ich prawidłowe umiejscowienie w punktach zamocowania i na pełne zablokowanie zaczepów.

⚠ Ostrzeżenie

Fotele ze składanymi oparciami **B** zawsze muszą być prawidłowo umiejscowione przed fotelami nieruchomymi **A**.

W przypadku nieprawidłowego umiejscowienia dostęp pasażerów do tylnych foteli jest znacznie utrudniony.

Pasy bezpieczeństwa

30049

Pasy bezpieczeństwa blokują się podczas intensywnego przyspieszenia lub hamowania pojazdu, dzięki czemu przytrzymują pasażerów w miejscu. Powoduje to znaczące ograniczenie ryzyka odniesienia obrażeń.

⚠ Ostrzeżenie

Pasy bezpieczeństwa należy zapinać przed każdą jazdą.

Osoby bez zapiętych pasów bezpieczeństwa w razie wypadku narażają na ciężkie obrażenia nie tylko siebie, lecz również innych pasażerów oraz kierowcę.

Każdy pas bezpieczeństwa przeznaczony jest wyłącznie dla jednej osoby. Z pasów nie mogą korzystać osoby poniżej 12 roku życia lub o wzroście nieprzekraczającym 150 cm.

Okresowo sprawdzać stan i działanie wszystkich elementów pasów bezpieczeństwa.

Uszkodzone elementy pasów bezpieczeństwa należy wymienić. Po wypadku należy wymienić w warsztacie pasy bezpieczeństwa i napinacze pasów.

Uwaga

Uważać, aby nie uszkodzić lub nie przykleścić taśmy pasa bezpieczeństwa obuwiami lub przedmiotami o ostrych krawędziach. Ponadto nie wolno dopuścić do zanieczyszczenia mechanizmów zwijających.

Ograniczniki siły napięcia pasów bezpieczeństwa

W razie kolizji nacisk pasów bezpieczeństwa foteli przednich na ciało jest zmniejszany dzięki kontrolowanemu rozwinięciu pasów w odpowiednim momencie.

Napinacze pasów bezpieczeństwa

W razie zderzenia czołowego lub przy uderzeniu w tył samochodu z określoną siłą, pasy bezpieczeństwa przednich foteli są napinane.

⚠ Ostrzeżenie

Nieprawidłowe obchodzenie się z pasami bezpieczeństwa (np. demontaż lub montaż pasów) może spowodować wyzwolenie napinaczy, co może być przyczyną uszkodzenia ciała.

Uaktywnienie napinaczy pasów bezpieczeństwa jest sygnalizowane ciągłym świeceniem się lampki kontrolnej 71.

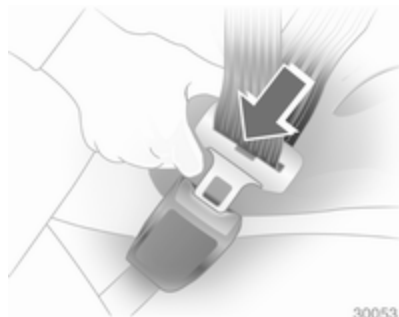
Uaktywnione napinacze należy wymienić w warsztacie. Napinacze pasów bezpieczeństwa mogą zostać użyte tylko raz.

Uwaga

W pobliżu napinaczy pasów bezpieczeństwa nie wolno montować ani umieszczać jakichkolwiek akcesoriów czy przedmiotów, mogących zakłócić pracę napinaczy. Zabronione jest także dokonywanie jakichkolwiek modyfikacji napinaczy, ponieważ wiąże się to z ryzykiem unieważnienia homologacji typu pojazdu.

Trzypunktowe pasy bezpieczeństwa**Wkładanie**

Wysunąć pas ze zwijacza, poprowadzić go przy ciele w taki sposób, aby nie był skręcony, a następnie zatrzasnąć klamrę w zamku. Podczas jazdy należy regularnie napinać część biodrową pasa, ciągnąc za jego odcinek barkowy.

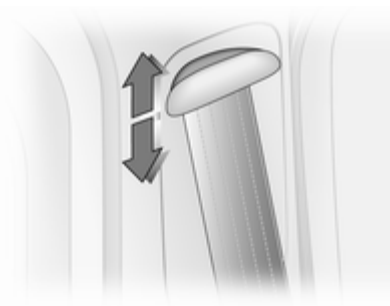
30053

Zarówno zbyt luźne, jak i zbyt grube ubrania uniemożliwiają ściśle przyleganie pasa bezpieczeństwa do ciała. Pod pasem bezpieczeństwa nie powinny znajdować się jakiegokolwiek przedmioty, np. torebka czy telefon komórkowy.

⚠ Ostrzeżenie

Pas nie może uciskać twardych ani kruchych przedmiotów znajdujących się w kieszeniach ubrania.

Regulacja wysokości

1. Częściowo wyciągnąć pas z mechanizmu zwijającego.
2. Nacisnąć przycisk.
3. Przesunąć regulator wysokości w wybrane położenie.

Wysokość zamocowania pasa należy wyregulować tak, aby pas spoczywał na barku. Nie może on spoczywać na szyi ani na ramieniu.

Nie regulować wysokości zamocowania pasa podczas jazdy.

Wymowanie

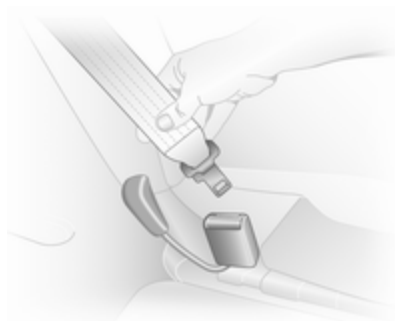

30054

W celu odpięcia pasa nacisnąć czerwony przycisk na zamku pasa.

Pasy bezpieczeństwa przy tylnych fotelach

Dwusprzączkowy pas bezpieczeństwa

Przed zapięciem pasa włożyć dolną sprzączkę w zaczep znajdujący się po zewnętrznej stronie fotela.

Pas może być teraz używany w normalny sposób.

⚠ Ostrzeżenie

W razie niezamocowania dolnej sprzączki pas bezpieczeństwa nie spełnia swego zadania.

Przy odpinaniu pasa bezpieczeństwa zawsze odpinać zaczep środkowy przed zaczepem bocznym.

Przed wyjęciem foteli lub w celu ułatwienia dostępu do tylnych foteli należy wyjąć dolną sprzączkę z zaczepu.

Fotele w drugim rzędzie ⇨ 36.

Prawidłowy sposób zapinania pasa przez kobiety w ciąży

⚠ Ostrzeżenie

Biodrową część pasa należy poprowadzić jak najniżej na poziomie miednicy, tak aby pas nie uciskał na brzuch.

Poduszki powietrzne

Układ poduszek powietrznych składa się z kilku odrębnych układów, w zależności od wyposażenia.

Poduszki wypełniają się gazem w ciągu kilku milisekund. Bardzo szybko następuje też ich opróżnienie, wskutek czego w trakcie kolizji trudno zauważyć moment, w którym są wypełnione.

Ostrzeżenie

Przy niewłaściwym postępowaniu może nastąpić nagle zadziałanie poduszek powietrznych.

Uwaga

Elektroniczne moduły sterujące poduszek powietrznych i napinaczy pasów bezpieczeństwa znajdują się wewnątrz konsoli środkowej.

Dlatego w pobliżu tej konsoli nie wolno umieszczać jakichkolwiek przedmiotów wytwarzających pole magnetyczne.

Na osłonach poduszek powietrznych nie wolno umieszczać jakichkolwiek naklejek ani żadnych innych przedmiotów.

Każda poduszka powietrzna działa tylko raz. Poduszki, które zadziałały, należy niezwłocznie wymienić w warsztacie.

Zabronione jest dokonywanie jakichkolwiek modyfikacji układów poduszek powietrznych, ponieważ wiąże się to z ryzykiem unieważnienia homologacji typu pojazdu.

W przypadku wystrzelenia poduszki powietrznej demontaż koła kierownicy, deski rozdzielczej,

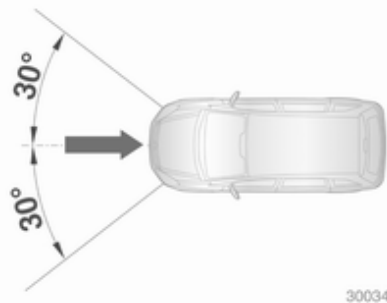
wszelkich elementów wykończenia, uszczelki drzwi, klamek oraz foteli należy zlecić warsztatowi.

Uchodzący z wypełnionych poduszek powietrznych gorący gaz może powodować oparzenia.

Lampka kontrolna poduszek powietrznych 71.

Czołowe poduszki powietrzne

W samochodzie mogą być zamontowane dwie czołowe poduszki powietrzne: jedna w kole kierownicy, a druga w desce rozdzielczej po stronie pasażera. Miejsca, w których je zamontowano, są oznaczone napisem **AIRBAG**.

Czołowe poduszki powietrzne są napełniane gazem w razie wypadku. Ich uaktywnienie jest zależne od siły oraz miejsca uderzenia. Zapłon musi być włączony.

Uaktywnione poduszki tłumią uderzenie, dzięki czemu ryzyko odniesienia obrażeń górnej części ciała i głowy kierowcy i pasażera z przodu jest znacznie mniejsze.

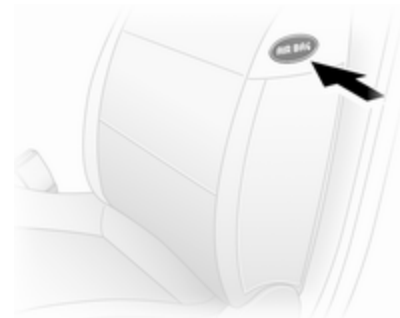
⚠ Ostrzeżenie

Poduszki zapewniają optymalną ochronę, tylko gdy fotel jest ustawiony w odpowiednim położeniu ⇨ 33.

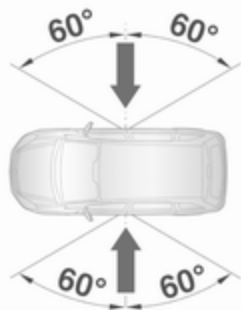
W obszarze, w którym rozwijają się poduszki powietrzne, nie mogą znajdować się jakiegokolwiek przedmioty.

Prawidłowo poprowadzić i zapiąć pas bezpieczeństwa. Tylko wtedy poduszka powietrzna może chronić.

Boczne poduszki powietrzne

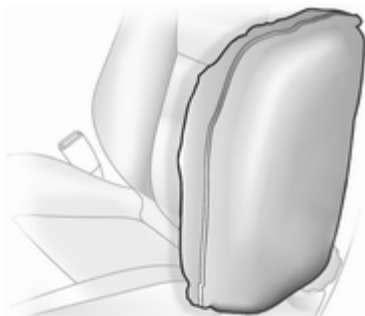

Boczne poduszki powietrzne są montowane w oparciu każdego z foteli przednich. Miejsca, w których je zamontowano, są oznaczone napisem **AIRBAG**.

30035

Boczne poduszki powietrzne są napełniane gazem w razie wypadku. Ich uaktywnienie jest zależne od siły oraz miejsca uderzenia. Zapłon musi być włączony.

Uaktywnione poduszki powietrzne tłumią uderzenie, dzięki czemu w znacznym stopniu ograniczają ryzyko odniesienia obrażeń górnej części ciała i miednicy w przypadku uderzenia bocznego.

⚠ Ostrzeżenie

W obszarze, w którym rozwijają się poduszki powietrzne, nie mogą znajdować się jakiegokolwiek przedmioty.

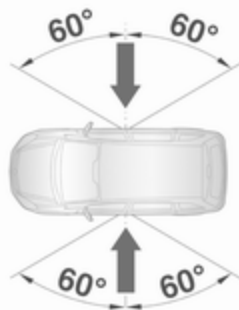
Uwaga

Należy używać wyłącznie pokrowców na siedzenia przeznaczonych dla danego modelu samochodu. Pokrowce nie mogą przesłaniać modułów poduszek powietrznych.

Kurtynowe poduszki powietrzne

Samochód może być wyposażony w poduszki kurtynowe zamontowane przy dachu. Miejsca, w których je zamontowano, są oznaczone napisem **AIRBAG** przy podsufitce.

30035

Kurtynowe poduszki powietrzne są napełniane gazem w razie wypadku. Ich uaktywnienie jest zależne od siły oraz miejsca uderzenia. Zapłon musi być włączony.

Uaktywnione poduszki powietrzne tłumią uderzenie, dzięki czemu w znacznym stopniu ograniczają ryzyko odniesienia obrażeń głowy w przypadku uderzenia bocznego.

⚠ Ostrzeżenie

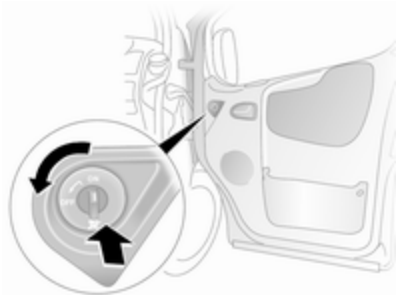
W obszarze, w którym rozwijają się poduszki powietrzne, nie mogą znajdować się jakiegokolwiek przedmioty.

Wyłączanie poduszek powietrznych

Jeśli na przednim fotelu pasażera ma być zamontowany fotelik dziecięcy, należy wyłączyć czołową i boczną poduszkę powietrzną. Kurtynowe poduszki powietrzne, napinacze pasów bezpieczeństwa oraz wszystkie poduszki powietrzne dla fotela kierowcy pozostają włączone.

Odnosnie wyłączania poduszek powietrznych na boku deski rozdzielczej znajduje się naklejka ostrzegawcza (widoczna po otwarciu przednich drzwi pasażera).

Poduszki powietrzne pasażera na przednim fotelu można wyłączyć za pomocą przełącznika znajdującego się w przednich drzwiach pasażera.

Po otwarciu drzwi po stronie pasażera wcisnąć przełącznik i obrócić go w lewo w położenie **OFF**.

Poduszki powietrzne dla pasażera na przednim fotelu są wyłączone i nie zostaną napełnione w razie kolizji. Na zestawie wskaźników świecić się będzie lampka kontrolna . Można zamocować fotelik dziecięcy zgodnie z tabelą miejsc mocowania ⇨ 51.

⚠ Niebezpieczeństwo

Użytkowanie aktywnej poduszki powietrznej pasażera z przodu w połączeniu z fotelikiem dziecięcym może spowodować uraz śmiertelny.

Osoby dorosłe podróżujące na miejscu pasażera z przodu w przypadku, gdy wyłączona jest poduszka powietrzna, mogą ulec urazowi śmiertelnemu.

Poduszki powietrzne dla przedniego fotela pasażera zostaną napełnione w razie kolizji, wyłącznie gdy nie świeci się lampka kontrolna .

Stan poduszek powietrznych można zmieniać tylko podczas postoju oraz przy wyłączonym zapłonie. Wybrany stan poduszek powietrznych pozostaje aktywny, aż zostanie zmieniony przez użytkownika.

Jeśli lampka kontrolna świeci się wraz z lampką , oznacza to, że w układzie wystąpiła usterka. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Lampka kontrolna informująca o wyłączeniu poduszek powietrznych ⇨ 71.

Foteliki dziecięce

Zalecane jest stosowanie fotelików dziecięcych marki Opel, które są dopasowane do pojazdu.

Korzystając z fotelików dziecięcych, należy przestrzegać poniższych instrukcji użytkowania i instalacji, jak również instrukcji producenta fotelika dziecięcego.

Konieczne jest także bezwarunkowe przestrzeganie obowiązujących w danym kraju przepisów. W niektórych krajach fotelik dziecięcy można zamocować wyłącznie w ściśle określonych miejscach.

⚠ Ostrzeżenie

Jeśli na przednim fotelu pasażera ma być zamontowany fotelik dziecięcy, należy wyłączyć system poduszek powietrznych dla tego fotela; w przeciwnym razie uaktywnienie poduszek powietrznych może spowodować uraz śmiertelny u dziecka.

Dotyczy to zwłaszcza sytuacji przewożenia dziecka w foteliku zamontowanym tyłem do kierunku jazdy.

Dobór właściwego fotelika

Dziecko powinno być przewożone w samochodzie jak najdłużej w foteliku zwróconym tyłem do kierunku jazdy. Fotelik należy zmienić, gdy dziecko osiągnie taki wiek, że jego główka nie może być dłużej podpierana na wysokości oczu.

W razie wypadku słaby kręgosłup dziecka jest narażony na mniejsze przeciążenia w pozycji półleżącej tyłem do kierunku jazdy niż w pozycji wyprostowanej.

Dzieci w wieku do 12 lat lub poniżej 150 cm wzrostu powinny podróżować wyłącznie w odpowiednich fotelikach dziecięcych.

Ponieważ dzieci o wzroście nieprzekraczającym 150 cm rzadko kiedy mogą być zapięte pasem bezpieczeństwa w prawidłowy sposób, zaleca się, aby przewozić takie dziecko w odpowiednim foteliku, nawet jeśli wiek dziecka już do tego nie zobowiązuje.

Podczas jazdy samochodem nie wolno trzymać dziecka na rękach. W przypadku kolizji przeciążenie sprawia, że dziecko staje się zbyt ciężkie, aby można je było bezpiecznie utrzymać.

Fotelik powinien być dostosowany do wagi dziecka.

Sprawdzić czy mocowany fotelik dziecięcy jest zgodny z typem samochodu.

Sprawdzić czy miejsce zamocowania w samochodzie jest właściwe.

Dziecko powinno wsiadać i wysiadać z samochodu wyłącznie po stronie chodnika lub pobocza.

Jeśli fotelik nie jest używany, należy umocować go pasem bezpieczeństwa lub wyjąć z samochodu.

Uwaga

Nie zaklejać ani obkładać fotelików dodatkowymi materiałami.

Fotelik dziecięcy poddany obciążeniom podczas wypadku drogowego musi zostać wymieniony na nowy.

Miejsca mocowania fotelików dziecięcych

Dozwolone warianty mocowania fotelików dziecięcych

Przednie fotele – wszystkie warianty

Kategoria wagowa i wiekowa	Pojedynczy fotel pasażera z przodu ¹⁾		Kanapa dla pasażerów z przodu			
	bez poduszki powietrznej	z poduszką powietrzną	bez poduszki powietrznej		z poduszką powietrzną	
			miejsce środkowe	miejsce zewnętrzne	miejsce środkowe	miejsce zewnętrzne
Grupa 0: do 10 kg lub do około 10 miesięcy	U	U ²⁾	X	U	X	U ²⁾
Grupa 0+: do 13 kg lub do około 2 lat						
Grupa I: od 9 do 18 kg lub od ok. 8 miesięcy do 4 lat	U	U ²⁾	UF	U	UF	U ²⁾
Grupa II: od 15 do 25 kg lub od ok. 3 do 7 lat	U	U ²⁾	UF	U	UF	U ²⁾
Grupa III: od 22 do 36 kg lub od ok. 6 do 12 lat						

1) Jeśli istnieje taka możliwość, odsunąć fotel jak najdalej w tył. Pas bezpieczeństwa powinien przebiegać możliwie jak najbardziej w linii prostej pomiędzy barkiem a górnym punktem mocowania.

2) Podczas montowania fotelika w tej pozycji sprawdzić, czy system poduszek powietrznych fotela pasażera został wyłączony.

- U = Można zastosować foteliki uniwersalne dla tej grupy wagowej i wiekowej w połączeniu z trzypunktowym pasem bezpieczeństwa.
- UF = Można zastosować foteliki uniwersalne dla tej grupy wagowej i wiekowej przeznaczone do montażu przodem do kierunku jazdy w połączeniu z trzypunktowym pasem bezpieczeństwa.
- X = Miejsce nieodpowiednie dla dzieci w tej grupie wagowej i wiekowej.

Kombi – fotele tylne

Kategoria wagowa i wiekowa	Kanapa w 2. rzędzie		Kanapa w 3. rzędzie ³⁾	
	Miejsce zewnętrzne	Miejsce środkowe	Miejsce zewnętrzne	Miejsce środkowe
Grupa 0: do 10 kg				
lub do około 10 miesięcy	U	U, +	X	X
Grupa 0+: do 13 kg				
lub do około 2 lat				
Grupa I: od 9 do 18 kg	U	U, +	X	X
lub od ok. 8 miesięcy do 4 lat				
Grupa II: od 15 do 25 kg				
lub od ok. 3 do 7 lat	U	U	X	X
Grupa III: od 22 do 36 kg				
lub od ok. 6 do 12 lat				

³⁾ Można zastosować foteliki uniwersalne w 3. rzędzie siedzeń, jeśli 2. rząd siedzeń został wymontowany, a pasy bezpieczeństwa mają odpowiednią długość do zamocowania danego typu fotelika. Podobnie, w pojazdach z 2-miejscową kanapą w 2. rzędzie i kierownicą po lewej stronie uniwersalny fotelik dziecięcy można montować w 3. rzędzie, ale wyłącznie na prawym miejscu zewnętrznym, ze względu na większą przestrzeń przed nim.

U = Można zastosować foteliki uniwersalne dla tej grupy wagowej i wiekowej w połączeniu z trzypunktowym pasem bezpieczeństwa.

⊕ = Dostępne są fotele z systemem zamocowań ISOFIX. Przy montażu z wykorzystaniem zamocowań ISOFIX dopuszcza się wyłącznie foteliki zatwierdzone do użytku w tym modelu samochodu.

X = Miejsce nieodpowiednie dla dzieci w tej grupie wagowej i wiekowej.

Tour – fotele tylne

Kategoria wagowa i wiekowa	Kanapa w 2. rzędzie		Kanapa w 3. rzędzie ³⁾	
	Miejsce zewnętrzne	Miejsce środkowe	Miejsce zewnętrzne	Miejsce środkowe
Grupa 0: do 10 kg				
lub do około 10 miesięcy	U	U, ⊕	X	X
Grupa 0+: do 13 kg				
lub do około 2 lat				
Grupa I: od 9 do 18 kg	U	U, ⊕	X	X
lub od ok. 8 miesięcy do 4 lat				
Grupa II: od 15 do 25 kg				
lub od ok. 3 do 7 lat	U	U	X	X
Grupa III: od 22 do 36 kg				
lub od ok. 6 do 12 lat				

³⁾ Można zastosować foteliki uniwersalne w 3. rzędzie siedzeń, jeśli 2. rząd siedzeń został wymontowany, a pasy bezpieczeństwa mają odpowiednią długość do zamocowania danego typu fotelika. Podobnie, w pojazdach z 2-miejscową kanapą w 2. rzędzie i kierownicą po lewej stronie uniwersalny fotelik dziecięcy można montować w 3. rzędzie, ale wyłącznie na prawym miejscu zewnętrznym, ze względu na większą przestrzeń przed nim.

- U = Można zastosować foteliki uniwersalne dla tej grupy wagowej i wiekowej w połączeniu z trzypunktowym pasem bezpieczeństwa.
- ⊕ = Dostępne są fotele z systemem zamocowań ISOFIX. Przy montażu z wykorzystaniem zamocowań ISOFIX dopuszcza się wyłącznie foteliki zatwierdzone do użytku w tym modelu samochodu.
- X = Miejsce nieodpowiednie dla dzieci w tej grupie wagowej i wiekowej.

Foteliki dziecięce ISOFIX

Fotelik dziecięcy ISOFIX dopuszczony do użycia w tym modelu samochodu należy zamocować do odpowiednich zaczepów ISOFIX w samochodzie.

W przypadku korzystania z zaczepów systemu ISOFIX można stosować uniwersalne foteliki dopuszczane w systemie ISOFIX.

Dopuszczalne miejsca mocowania dla fotelików ISOFIX są oznaczone w tabelach za pomocą symbolu **+**.

Schowki

Schowki	56
Przestrzeń bagażowa	57
Bagażnik dachowy	59
Informacje dotyczące przewożenia bagażu	59

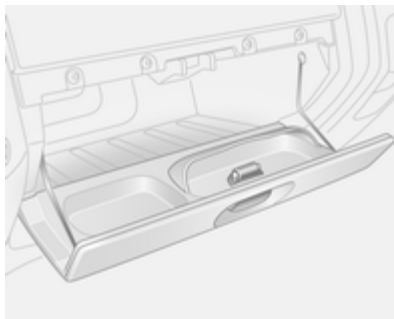
Schowki

Schówek w desce rozdzielczej

W desce rozdzielczej znajdują się schowki, kieszenie i tacki.

W górnej części deski rozdzielczej znajduje się schówek na monety i przegroda na telefon komórkowy.

Schówek w desce rozdzielczej

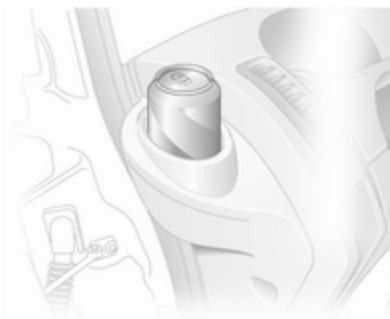

W schowku znajduje się uchwyt na przybory do pisania.

Podczas jazdy schówek musi być zamknięty.

Chłodzenie schowka ↻ 91.

Uchwyty na napoje

Uchwyty na napoje znajdują się na obu końcach deski rozdzielczej.

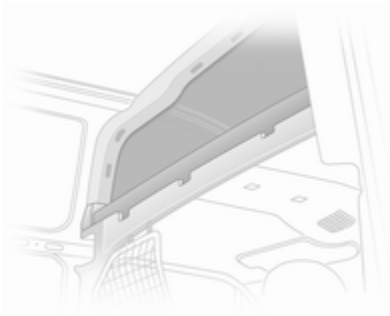
Użycie uchwytu na napoje wymaga wyjęcia wkładu popielniczki.

Przedni schówek

Na przegrodzie kabiny znajdują się dwa wieszaki na ubrania.

Kieszenie przednich drzwi zawierają uchwyty na napoje.

Schowek nad kabiną

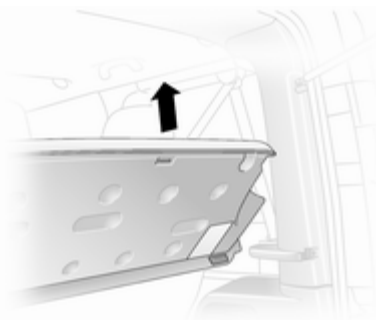
Całkowite obciążenie schowka nie może przekraczać 30 kg.

Przestrzeń bagażowa

Osłona przestrzeni bagażowej

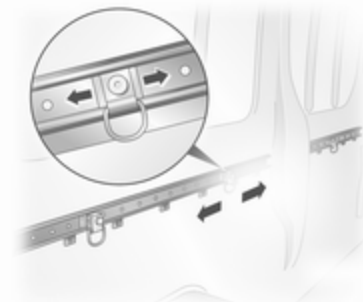
Na osłonie nie należy umieszczać żadnych przedmiotów.

Wymowanie

Unieść osłonę i odciągnąć z bocznych prowadnic.

Prowadnice boczne i zaczepy

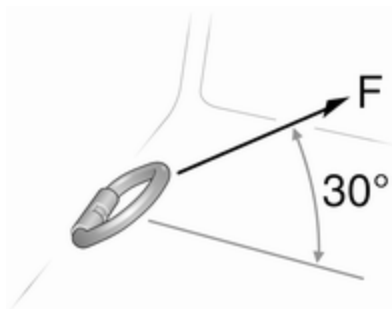
Szyny do mocowania ładunku zamontowane w przestrzeni bagażowej posiadają regulowane punkty zamocowania umożliwiające zabezpieczenie ładunku.

- Wyciągnąć środkowy kołek punktu zamocowania, pokonując opór sprężyny.
- Przesunąć punkt zamocowania w żądane położenie, bezpośrednio nad odpowiedni otwór blokujący.

- Zwolnić kolek, zwracając uwagę na jego prawidłowe umiejscowienie i zablokowanie punktu zamocowania.
- Zamocować bagaż za pomocą pasów zaczepionych w punktach zamocowania.

Maksymalne obciążenie każdego punktu zamocowania wynosi 75 kg. Aby uniknąć przekroczenia maksymalnego obciążenia, nie należy stosować pasów napinanych grzechotką.

Zaczepty stabilizacyjne

Zaczepty stabilizacyjne są przeznaczone do zabezpieczania przedmiotów przed przesuwaniem się, np. przy użyciu pasów mocujących lub podłogowej siatki ładunkowej.

Maksymalna siła działająca na zaczepty nie powinna przekraczać 5000 N pod kątem 30°.

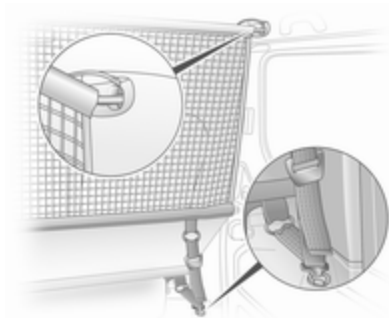
Siatka zabezpieczająca

Siatkę zabezpieczającą można zamontować za przednim lub tylnym rzędem foteli.

Za siatką zabezpieczającą nie mogą znajdować się pasażerowie.

Mocowanie (z przodu lub z tyłu)

Odchylić pokrywę w celu uzyskania dostępu do mocowań, włożyć końce poprzeczki w punkty zamocowania i zabezpieczyć. Przypiąć pasy do zaczepów stabilizacyjnych za przednimi fotelami lub do pierścieni w ramie tylnej kanapy, a następnie naciągnąć.

Zdejmowanie

Odchylić do góry regulatory długości pasów i odczepić pasy.

Trójkąt ostrzegawczy

Trójkąt ostrzegawczy można schować pod przednimi fotelami.

Apteczka pierwszej pomocy

Apteczkę pierwszej pomocy można schować pod przednimi fotelami.

Bagażnik dachowy

Ze względów bezpieczeństwa oraz w celu zapobiegania uszkodzeniom dachu, zaleca się stosowanie bagażników dachowych przeznaczonych specjalnie do tego modelu samochodu.

Uwaga

Przednie zaczepy montażowe bagażnika dachowego umieszczone nad kabiną służą wyłącznie do instalacji całego bagażnika dachowego i nie wolno do nich przytwierdzać poprzeczek dachowych.

Przestrzegać instrukcji montażowych producenta i zdejmować bagażnik dachowy, gdy nie jest używany.

Więcej informacji ⇨ 59.

Informacje dotyczące przewożenia bagażu

- Ciężkie przedmioty powinny być jak najbardziej wysunięte do przodu. Jeśli przedmioty takie są układane piętrowo, najcięższe powinny zostać umieszczone na spodzie.
- Przedmioty należy zabezpieczyć pasami mocującymi przytwierdzonymi do zaczepów stabilizacyjnych.
- Drobnie przedmioty należy zabezpieczać przed przemieszczaniem się w przestrzeni bagażowej.
- Nie należy umieszczać żadnych przedmiotów na osłonie przestrzeni bagażowej ani na desce rozdzielczej.
- Przewożony ładunek nie może utrudniać posługiwania się hamulcem postojowym i dźwignią zmiany biegów ani ograniczać swobody ruchu kierowcy. W kabinie samochodu nie wolno przewozić jakichkolwiek

niezabezpieczonych (nieprzytwierdzonych) przedmiotów.

- Nie wolno jeździć z otwartą klapą tylną. Ponadto tablica rejestracyjna samochodu jest dobrze widoczna i właściwie podświetlona tylko przy zamkniętych drzwiach.
- Ładowność jest różnicą pomiędzy dopuszczalną masą całkowitą (patrz tabliczka identyfikacyjna ⇨ 157) a masą własną pojazdu gotowego do drogi (wg przepisów UE).

W celu obliczenia masy własnej pojazdu gotowego do drogi (wg przepisów UE) należy wpisać dane samochodu w tabelę mas na początku podręcznika.

Zgodnie z wymogami UE masa własna obejmuje szacunkową masę kierowcy (68 kg), bagażu (7 kg) i wszystkich płynów (zbiornik paliwa napełniony w 90%).

Wyposażenie dodatkowe i opcjonalne zwiększa masę własną pojazdu.

- Przewożenie bagażu na dachu zwiększa wrażliwość samochodu na boczne podmuchy wiatru i pogarsza jego właściwości jezdne na skutek podwyższenia środka ciężkości. Ładunki należy rozłożyć równomiernie i zabezpieczyć pasami. Dostosować ciśnienie w ogumieniu i prędkość jazdy do warunków obciążenia. Okresowo sprawdzać i napinać pasy zabezpieczające.

Dopuszczalne obciążenie dachu (wliczając masę bagażnika dachowego) wynosi 280 kg dla standardowego dachu i 210 kg dla wariantów z wysokim dachem (z wyjątkiem kabin ze skrzynią ładunkową). Składa się na nie masa bagażnika dachowego oraz masa przewożonego ładunku.

Dopuszczalne obciążenie dachu w przypadku zatwierdzonego, pełnowymiarowego bagażnika dachowego wynosi 210 kg dla standardowego dachu i 140 kg dla wariantów z wysokim dachem (z wyjątkiem kabin ze skrzynią ładunkową). Składa się na nie

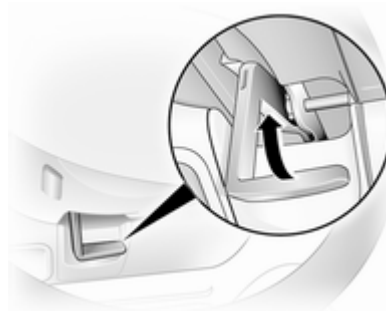
masa bagażnika dachowego oraz masa przewożonego ładunku.

Wskaźniki i przyrządy

Elementy sterujące	61
Kontrolki ostrzegawcze, zegary i wskaźniki	66
Wyświetlacze informacyjne	76
Komunikaty dotyczące stanu pojazdu	77
Komputer pokładowy	78
Tachograf	80

Elementy sterujące

Regulacja położenia kierownicy

Odblokować dźwignię, wyregulować położenie kierownicy, a następnie zablokować dźwignię i upewnić się, że kierownica jest prawidłowo unieruchomiona.

Nie dokonywać regulacji kierownicy, jeśli samochód nie został unieruchomiony i nie wyłączono blokady kierownicy.

Elementy sterujące na kole kierownicy

Za pomocą elementów sterujących znajdujących się na kierownicy można obsługiwać układ automatycznej kontroli prędkości i ogranicznik prędkości.

Układ automatycznej kontroli prędkości i ogranicznik prędkości
⇨ 107.

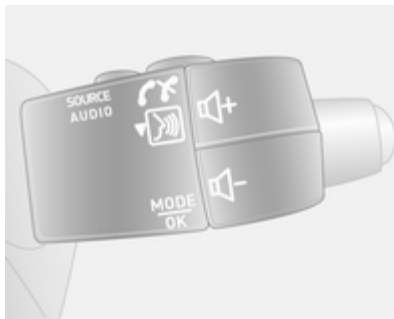
Sygnał dźwiękowy

Nacisnąć przycisk .

Sygnał dźwiękowy można włączyć niezależnie od położenia wyłącznika zapłonu.

Elementy sterujące na kolumnie kierownicy

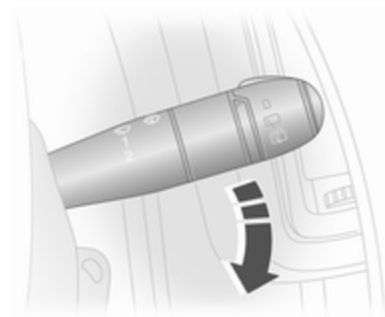

Za pomocą elementów sterujących znajdujących się na kolumnie kierownicy można obsługiwać system Infotainment.

Więcej informacji znajduje się w instrukcji obsługi systemu Infotainment.

Wycieraczki/spryskiwacze przedniej szyby

Wycieraczka przedniej szyby

- = praca przerywana
- 1** = praca powolna
- 2** = praca szybka

Wycieraczek nie wolno włączać, gdy szyby są oblodzone.

Przed wjazdem do myjni wycieraczki należy wyłączyć.

Automatyczna praca wycieraczek sterowana czujnikiem deszczu

 = automatyczna praca wycieraczek sterowana czujnikiem deszczu

Czujnik deszczu rejestruje ilość wody na przedniej szybie samochodu, a następnie odpowiednio reguluje częstotliwość pracy wycieraczek.

Przy uruchamianiu silnika trzeba będzie ponownie wybrać automatyczną pracę wycieraczek.

Regulacja czułości czujnika deszczu

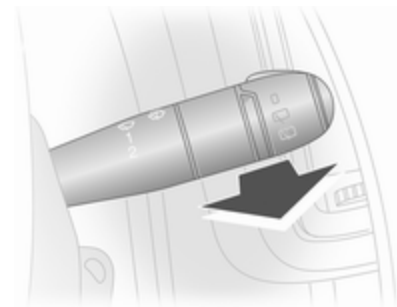
Aby dostosować czułość układu, obrócić pokrętko regulacyjne:

niższa czułość = obrócić pokrętko regulacyjne w dół
 wyższa czułość = obrócić pokrętko regulacyjne w górę

Czujnik należy utrzymywać w czystości i nie dopuszczać do oblodzenia.

Spryskiwacz przedniej szyby

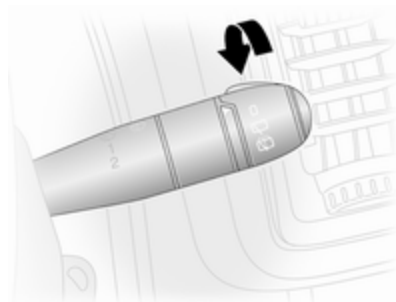

Pociągnąć dźwignię. Szyba przednia zostaje spryskana płynem.

krótkie pociągnięcie = wycieraczka wykona jeden cykl pracy

długie pociągnięcie = wycieraczka wykona kilka cykli pracy

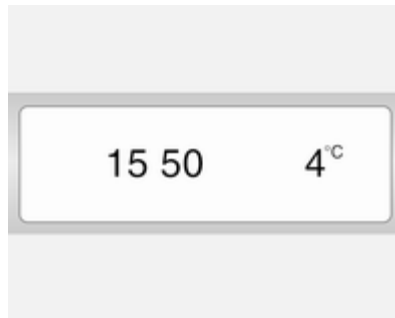
Wycieraczka/spryskiwacz tylnej szyby

Obrót:

- 0** = wyłączone
- = praca wycieraczki
- = szyba tylna zostaje spryskana płynem

Temperatura zewnętrzna

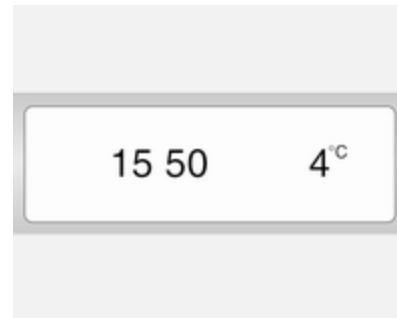
Spadek temperatury sygnalizowany jest natychmiast, a jej wzrost z pewnym opóźnieniem.

Gdy temperatura zewnętrzna spadnie do 3 °C, lampka °C miga na wyświetlaczu informacyjnym, ostrzegając o możliwości oblodzenia jezdni. Lampka będzie migać, aż temperatura wzrośnie powyżej 3 °C.

⚠ Ostrzeżenie

Jezdnie może być oblodzona nawet wówczas, gdy wyświetlacz pokazuje temperaturę kilku stopni powyżej 0 °C.

Zegar

W zależności od wersji pojazdu ustawienie godzin i minut można wyregulować, naciskając przyciski wzdłuż wyświetlacza lub za pomocą elementów sterujących systemu Infotainment.

Gniazdko zasilania

Gniazdko zasilające 12 V znajdują się w desce rozdzielczej oraz w tylnej części pojazdu.

Gdy silnik nie pracuje, do gniazdek nie należy podłączać urządzeń elektrycznych, ponieważ grozi to rozładowaniem akumulatora. Maksymalny dopuszczalny pobór energii elektrycznej z gniazdko wynosi 120 W. Do gniazdko nie należy podłączać żadnych źródeł zasilania, np. ładowarek czy akumulatorów.

Podłączane urządzenia muszą być zgodne z wymaganiami normy DIN VDE 40 839 dotyczącej zgodności elektromagnetycznej.

Do gniazdko nie należy podłączać żadnych źródeł zasilania, np. ładowarek czy akumulatorów.

Przeostroga

Zastosowanie nieodpowiednich wtyków może spowodować uszkodzenie gniazdko.

Zapalniczka

Zapalniczka jest umiejscowiona w desce rozdzielczej.

Wcisnąć wkład zapalniczki. Po rozżarzeniu się spirali dopływ prądu zostanie automatycznie przerwany. Wyciągnąć zapalniczkę.

Popielniczki

Przeostroga

Popielniczki służą wyłącznie do gromadzenia popiołu; nie należy do nich wrzucać łatwopalnych śmieci.

Przenośna popielniczka

Przenośna popielniczka do użytku wewnątrz samochodu. W celu użycia otworzyć pokrywkę.

Kontrolki ostrzegawcze, zegary i wskaźniki

Prędkościomierz

Wskazuje prędkość jazdy samochodu.

Maksymalną prędkość jazdy można ograniczyć za pomocą funkcji ogranicznika prędkości. Jeśli układ regulatora prędkości jest zainstalowany, na desce rozdzielczej znajduje się etykieta ostrzegawcza.

W przypadku krótkiego przekroczenia ustalonego limitu prędkości jazdy brzęczyk ostrzegawczy włączy się na 10 sekund.

Uwaga

W szczególnych okolicznościach (np. strome zbocza) prędkość pojazdu może przekroczyć określony limit.

Licznik przebiegu całkowitego

Wyświetla całkowity przebieg samochodu.

Licznik przebiegu dziennego

Licznik przebiegu dziennego pojawia się poniżej licznika przebiegu całkowitego i przedstawia odległość przejechaną od ostatniego wyzerowania licznika.

W celu wyzerowania, gdy widoczny jest licznik przebiegu dziennego, naciśnij i przytrzymaj przez kilka sekund przycisk na końcu dźwigni wycieraczek przy włączonym zapłonie. Wyświetlana wartość będzie migać i zostanie wyzerowana.

Obrotomierz

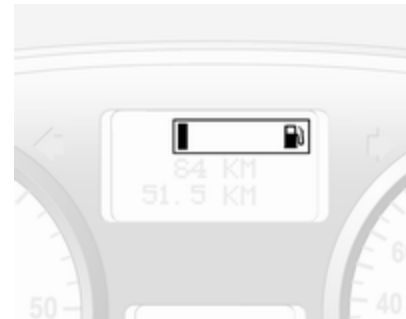

Wyświetla prędkość obrotową silnika. Silnik powinien na każdym biegu pracować z jak najniższą prędkością obrotową.

Przeostroga

Strzałka obrotomierza nie powinna nigdy znajdować się w czerwonej strefie oznaczającej zbyt wysoką prędkość obrotową. Istnieje wówczas niebezpieczeństwo uszkodzenia silnika.

Wskaźnik poziomu paliwa

Pokazuje poziom paliwa w zbiorniku. Ilość wyświetlanych kresek odzwierciedla poziom paliwa.

Zapalenie się lampki kontrolnej na zestawie wskaźników oznacza niski poziom paliwa w zbiorniku. Niezwłocznie zatankować ⇨ 113.

Nie wolno dopuszczać do całkowitego opróżnienia zbiornika paliwa!

Ponieważ w zbiorniku zawsze znajduje się pewna ilość paliwa, przy tankowaniu można włączyć jego mniejszą ilość, niż przewiduje to pojemność całkowita zbiornika.

Wskaźnik poziomu oleju silnikowego

Monitor poziomu oleju silnikowego działa prawidłowo, tylko jeśli samochód jest zaparkowany na poziomej powierzchni, a silnik jest zimny.

Jeśli zostanie osiągnięty minimalny poziom oleju silnikowego, po włączeniu zapłonu na wyświetlaczu

informacyjnym kierowcy wyświetlane jest przez 30 sekund wskazanie **OIL**. Sprawdzić poziom oleju silnikowego i uzupełnić ⇨ 120.

Jeśli poziom oleju silnikowego jest prawidłowy podczas włączania zapłonu, na chwilę pojawi się wskazanie **POZIOM OLEJU OK**. na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy.

Jeśli poziom oleju silnikowego jest ponad poziomem minimalnym, nacisnąć przycisk komputera pokładowego na końcu dźwigni wycieraczek w ciągu 30 sekund od włączenia zapłonu. Wskazanie **POZIOM OLEJU** pojawia się na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy w połączeniu z kwadratowymi symbolami przedstawiającymi poziom oleju. W miarę zmniejszania się poziomu oleju kwadraciki są zastępowane kreskami:

☐	☐	☐	☐	☐	= Poziom maksymalny
☐	☐	☐	☐	☐	= Poziom średni
-	-	-	-	-	= Poziom minimalny

Aby opuścić wskaźnik poziomu oleju, nacisnąć przycisk komputera pokładowego.

Komputer pokładowy ⇨ 78.

Wyświetlacz serwisowy

Po włączeniu zapłonu na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy może zostać na chwilę wyświetlony dystans, jaki można przejechać do następnego przeglądu serwisowego. W zależności od warunków eksploatacyjnych częstotliwość wymagania się informacji o wymaganym przeglądzie może się zmieniać.

Gdy do kolejnego przeglądu pozostaje mniej niż 3000 km przebiegu lub dwa miesiące, na

wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczne jest wskazanie **PRZEGLĄD ZA**.

Gdy dopuszczalny przebieg spada do 0 km lub zostaje osiągnięty termin przeglądu, kontrolki oraz zapalają się odpowiednio na tablicy wskaźników i wyświetlaczu informacyjnym kierowcy, a na wyświetlaczu pojawia się odpowiedni komunikat **NATYCHMIAST ZMIEN OLEJ**.

Samochód wymaga serwisowania. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Wyzerowywanie wyświetlacza serwisowego

Wybrać w komputerze pokładowym ekran pokazującą dystans pozostający do następnego przeglądu.

Nacisnąć i przytrzymać przycisk komputera pokładowego na końcu dźwigni wycieraczek, aż wskazanie dystansu pozostającego do następnego przeglądu będzie stale wyświetlane.

Komputer pokładowy ↪ 78.

Wyświetlacz skrzyni biegów

Na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy pojawia się oznaczenie trybu pracy lub wybranego biegu manualno-automatycznej skrzyni biegów.

- R** = Bieg wsteczny
- N** = Położenie neutralne
- A** = Tryb pracy automatycznej
- kg** = Tryb jazdy z ładunkiem
- = Tryb zimowy

- = Wcisnąć pedał hamulca.
- = Układy elektroniczne skrzyni biegów

Manualno-automatyczna skrzynia biegów ↪ 98.

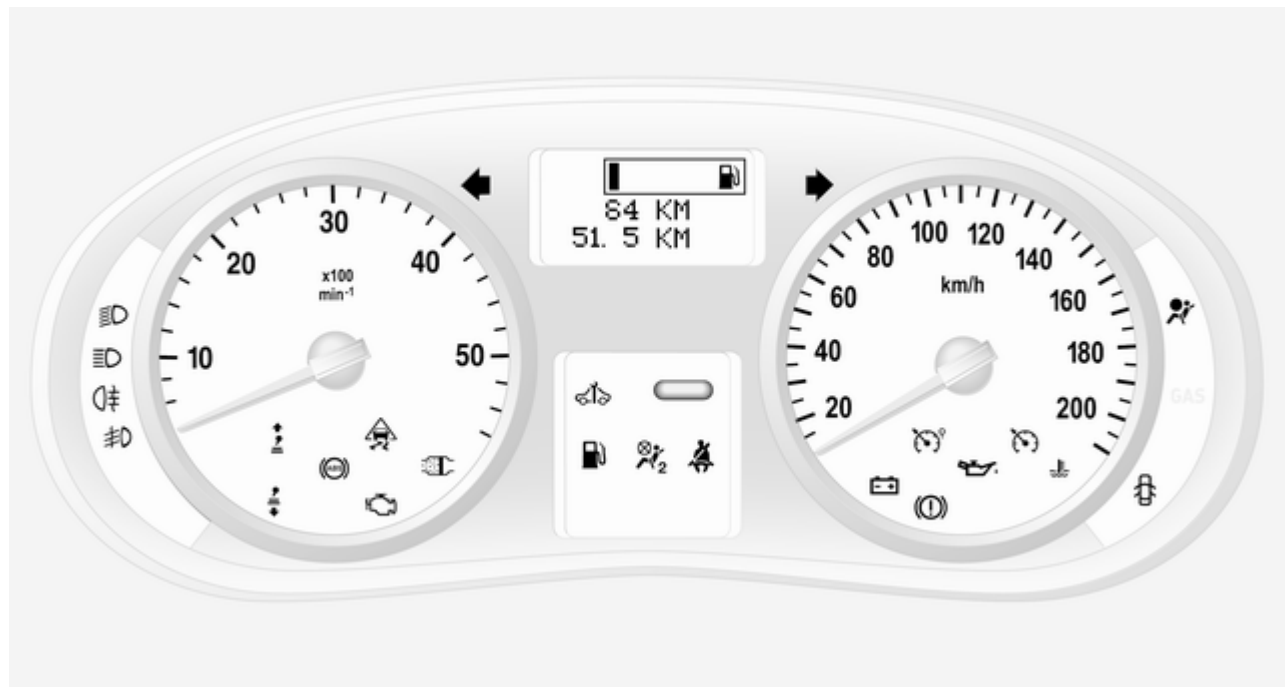
Lampki kontrolne

Nie wszystkie z opisanych w dalszej części tego rozdziału lampek kontrolnych występują w zakupionym samochodzie. Opis dotyczy wszystkich wersji deski rozdzielczej. W momencie włączania zapłonu na chwilę zapala się większość lampek kontrolnych w ramach testu.

Kolory lampek kontrolnych oznaczają:

- Czerwony = niebezpieczeństwo, ważne przypomnienie
- Żółty = ostrzeżenie, uwaga, usterka
- Zielony = potwierdzenie włączenia
- Niebieski = potwierdzenie włączenia

Lampki kontrolne na desce rozdzielczej

Kierunkowskaz

Lampka miga w kolorze zielonym.

Lampka miga, gdy włączone są kierunkowskazy albo światła awaryjne.

Szybkie miganie: usterka kierunkowskazu lub związanego z nim bezpiecznika.

Włączenie kierunkowskazu jest sygnalizowane dźwiękowym sygnałem ostrzegawczym. Podczas jazdy z przyczepą wysokość sygnału dźwiękowego jest inna.

Wymiana żarówki 128.

Bezpieczniki 132.

Kierunkowskazy 83.

Lampka kontrolna pasa bezpieczeństwa

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Może świecić się lub migać do momentu zapięcia pasa bezpieczeństwa.

Poduszki powietrzne i napinacze pasów bezpieczeństwa

Lampka świeci w kolorze żółtym.

Kontrolka zapala się na chwilę po włączeniu zapłonu. Jeśli lampka w ogóle się nie zaświeci bądź nagle zaświeci się podczas jazdy, doszło do usterki w układzie napinaczy pasów bezpieczeństwa lub poduszek powietrznych. W razie wypadku układy te mogą nie zadziałać.

Zadziałanie napinaczy pasów bezpieczeństwa lub poduszek powietrznych jest sygnalizowane świeceniem się lampki kontrolnej .

Ostrzeżenie

Przyczynę usterki należy niezwłocznie usunąć w warsztacie.

Napinacze pasów bezpieczeństwa, poduszki powietrzne 40, 44.

Wyłączanie poduszek powietrznych

Lampka kontrolna świeci w kolorze żółtym po włączeniu zapłonu i pozostaje zapalona, jeśli poduszka powietrzna pasażera została wyłączona.

Jeśli lampka kontrolna świeci wraz z lampką lub , należy skorzystać z pomocy warsztatu.

⚠ Niebezpieczeństwo

Użytkowanie aktywnej poduszki powietrznej pasażera z przodu w połączeniu z fotelikiem dziecięcym może spowodować uraz śmiertelny.

Osoby dorosłe podróżujące na miejscu pasażera z przodu w przypadku, gdy wyłączona jest poduszka powietrzna, mogą ulec urazowi śmiertelnemu.

Poduszki powietrzne ⇨ 44, napinacze pasów bezpieczeństwa ⇨ 40, wyłączanie poduszki powietrznej ⇨ 47.

Układ ładowania akumulatora

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Lampka zapala się po włączeniu zapłonu i gaśnie krótko po uruchomieniu silnika.

Lampka świeci przy włączonym silniku

Zatrzymać samochód i wyłączyć silnik. Akumulator nie jest ładowany. Mogło nastąpić przerwanie chłodzenia silnika. Mogło zostać odłączone zasilanie wspomagania układu hamulcowego. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Lampka kontrolna silnika

Lampka świeci lub miga w kolorze żółtym.

Lampka zapala się po włączeniu zapłonu i gaśnie krótko po uruchomieniu silnika.

Lampka świeci przy włączonym silniku

Wystąpiła usterka w układzie kontroli emisji spalin. Może nastąpić przekroczenie dopuszczalnych norm emisji spalin. Należy niezwłocznie skorzystać z pomocy warsztatu.

Lampka miga przy włączonym silniku

Wystąpiła usterka grożąca uszkodzeniem katalizatora. Do czasu zgaśnięcia lampki należy unikać silnego wciskania pedału przyspieszenia. Należy niezwłocznie skorzystać z pomocy warsztatu.

Wskaźnik wymaganego przejazdu

Lampka świeci się w kolorze żółtym.

Lampka zapala się po włączeniu zapłonu i gaśnie krótko po uruchomieniu silnika.

Może palić się w połączeniu z inną kontrolką lub z komunikatem na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy. Należy niezwłocznie skorzystać z pomocy warsztatu.

Wyłączenie silnika

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Jeśli lampka świeci wraz z symbolem , , lub , niezwłocznie wyłączyć silnik i skorzystać z pomocy warsztatu.

Układ hamulcowy

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Lampka świeci, gdy zwolniony jest hamulec postojowy, w razie zbyt niskiego poziomu płynu hamulcowego ⇨ 125.

Ostrzeżenie

Zatrzymać samochód i pod żadnym pozorem nie kontynuować jazdy. Należy zwrócić się do warsztatu.

Lampka świeci także, gdy włączony jest zapłon, a hamulec postojowy jest zaciągnięty ⇨ 103.

Gdy na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy pojawi się komunikat **USTERKA HAMULCÓW**, w układzie

hamulcowym wystąpiła usterka. Należy niezwłocznie skorzystać z pomocy warsztatu.

Układ hamulcowy ⇨ 102.

Układ ABS

Lampka świeci w kolorze żółtym.

Lampka zapala się na chwilę po włączeniu zapłonu. Gdy lampka zgaśnie, układ jest gotowy do pracy.

Jeśli lampka po kilku sekundach nie zgaśnie lub zaświeci się podczas jazdy, w układzie ABS wystąpiła usterka. Lampka kontrolna może również świecić się na tablicy wskaźników wraz z komunikatami **SPRAWDŹ ABS** oraz **SPRAWDŹ ESP** widocznymi na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy. Układ hamulcowy działa nadal, jednak bez układu przeciwdziałającego blokowaniu kół podczas hamowania.

Jeśli lampki kontrolne , , i STOP świecą się, układy ABS i ESP są wyłączone, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny

jest komunikat **USTERKA HAMULCÓW**. Należy niezwłocznie skorzystać z pomocy warsztatu.

Układ ABS ⇨ 103.

Zmiana biegu na wyższy

Świeci się lampka lub .

Lampka świeci, gdy ze względów ekonomicznych zalecana jest zmiana biegu.

Układ stabilizacji toru jazdy

Lampka świeci lub miga w kolorze żółtym.

Lampka świeci się przez kilka sekund po włączeniu zapłonu.

Lampka miga podczas jazdy

Układ uaktywnił się. Może nastąpić redukcja mocy silnika i lekkie wyhamowanie samochodu.

Lampka świeci podczas jazdy

Układ jest wyłączony. Komunikat **ANTYPOŚLIZGOWY WYŁĄCZONY** pojawi się również na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy.

Układ ESP®Plus ↷ 105.

Temperatura płynu chłodzącego

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Lampka świeci przy włączonym silniku

Zatrzymać samochód i wyłączyć silnik.

Przeostroga

Temperatura płynu chłodzącego jest zbyt wysoka.

Sprawdzić poziom płynu chłodzącego ↷ 123.

Jeśli w zbiorniku znajduje się wystarczająca ilość płynu, skorzystać z pomocy warsztatu.

Podgrzewanie wstępne silnika

Lampka świeci w kolorze żółtym.

Włączone jest podgrzewanie wstępne. Układ ten włącza się, tylko gdy temperatura powietrza na zewnątrz jest niska.

Filtr cząstek stałych

Lampka świeci w kolorze żółtym.

Lampka świeci się, jeśli filtr wymaga czyszczenia ↷ 95.

Ciśnienie oleju silnikowego

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Lampka zapala się po włączeniu zapłonu i gaśnie krótko po uruchomieniu silnika.

Lampka świeci przy włączonym silniku**Przeostroga**

Mogło nastąpić przerwanie smarowania silnika. Grozi to zatarciem silnika i/lub zablokowaniem kół napędzanych.

1. Wcisnąć pedał sprzęgła.
2. Ustawić dźwignię zmiany biegów w położeniu neutralnym (lub w położeniu **N**).
3. Jak najszybciej zjechać z drogi, nie powodując zakłócenia ruchu drogowego.
4. Wyłączyć zapłon.

⚠ Ostrzeżenie

Przy wyłączonym silniku hamowanie oraz obracanie kierownicą wymaga znacznie większej siły.

Nie wyjmować kluczyka z wyłącznika zapłonu aż do całkowitego zatrzymania samochodu. W przeciwnym razie może zadziałać blokada kierownicy.

Przed zwróceniem się do warsztatu należy sprawdzić poziom oleju silnikowego ⇨ 120.

Niski poziom paliwa

Lampka świeci w kolorze żółtym.

Lampka świeci, gdy poziom paliwa w zbiorniku jest zbyt niski.

Katalizator ⇨ 96.

Odpowietrzanie układu paliwowego silnika wysokoprężnego ⇨ 127.

Światła zewnętrzne

Lampka świeci w kolorze zielonym.

Lampka świeci, gdy włączone są światła zewnętrzne ⇨ 81.

Światła drogowe

Lampka świeci w kolorze niebieskim.

Lampka świeci, gdy włączone są światła drogowe oraz przy uaktywnianiu sygnału świetlnego ⇨ 82.

Światła przeciwmgielne

Lampka świeci w kolorze zielonym.

Lampka świeci, gdy włączone są przednie światła przeciwmgielne ⇨ 83.

Tylne światła przeciwmgielne

Lampka świeci w kolorze żółtym.

Lampka świeci, gdy włączone jest tylne światło przeciwmgielne ⇨ 84.

Automatyczna kontrola prędkości

Lampka świeci w kolorze zielonym.

Lampka świeci w kolorze zielonym, gdy zapisana jest wartość prędkości.

Lampka świeci w kolorze zielonym, gdy układ jest włączony.

Ogranicznik prędkości

Lampka świeci w kolorze pomarańczowym.

Lampka świeci w kolorze pomarańczowym, gdy układ jest włączony.

Automatyczna kontrola prędkości, ogranicznik prędkości ⇨ 107.

Sygnalizator otwartych drzwi

Lampka świeci w kolorze czerwonym.

Może świecić się, gdy drzwi są nieprawidłowo zamknięte.

Wyświetlacze informacyjne

Wyświetlacz informacyjny kierowcy

Wyświetlacz informacyjny kierowcy znajduje się w tablicy przyrządów, między prędkościomierzem i obrotomierzem.

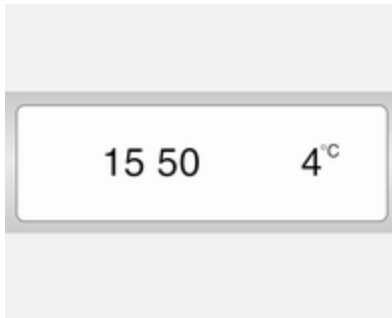

- Licznik przebiegu całkowitego ↻ 67
- Wskaźnik poziomu paliwa ↻ 67
- Wskaźnik poziomu oleju silnikowego ↻ 68

- Wyświetlacz serwisowy ↻ 68
- Wyświetlacz skrzyni biegów ↻ 69
- Komunikaty dotyczące stanu pojazdu ↻ 77
- Komputer pokładowy ↻ 78

Trzyfunkcyjny wyświetlacz informacyjny (Triple-Info-Display)

Pokazuje godzinę, temperaturę zewnętrzną oraz wskazania systemu Infotainment.

- Temperatura zewnętrzna ⇨ 64
- Zegar ⇨ 64

Komunikaty dotyczące stanu pojazdu

Komunikaty pokazywane na wyświetlaczu

Komunikaty są pokazywane na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy w połączeniu z paleniem się kontrolki lub na tablicy wskaźników.

Komunikaty informacyjne

Komunikaty informacyjne

ZASILANIE TRYB EKONOMICZNY

ANTYPOŚLIZGOWY WYŁĄCZONY

ŚWIATŁA AUTO WYŁĄCZONE

POZIOM OLEJU OK.

Komunikaty usterek

Będą wyświetlane w połączeniu z paleniem się kontrolki . Prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności i skontaktować się z warsztatem.

W celu skasowania komunikatu usterki nacisnąć przycisk na końcu dźwigni wycieraczek. Po kilku sekundach komunikat może zniknąć samoczynnie, a wskazanie pozostaje widoczne. Informacja o usterce zostanie następnie zapisana w układzie diagnostycznym.

Komunikaty usterek

SPRAWDŹ ESP

SPRAWDŹ FILTR PALIWA

SPRAWDŹ SKRZ. BIEGÓW

SPRAWDŹ ŚWIATŁA AUTO

Komunikaty ostrzegawcze

Te komunikaty pojawiają się wraz z paleniem się kontrolki STOP.

Niezwłocznie wyłączyć silnik i skontaktować się z warsztatem.

Komunikaty ostrzegawcze

USTERKA WTRYSKU

PRZEGRZANY SILNIK

PRZEGRZANA SKR BIEGÓW

Ostrzeżenia akustyczne

Rozlegają się podczas uruchamiania silnika lub w trakcie jazdy w następujących sytuacjach:

- w trakcie sygnalizacji skrętu i zmiany pasa ruchu,
- świeci lampka kontrolna niskiego poziomu paliwa,
- pasy bezpieczeństwa nie są zapięte,

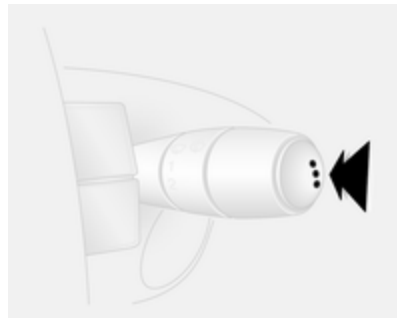
- jeśli pojazd jest wyposażony w manualno-automatyczną skrzynię biegów, a sprzęgło rozgrzało się do wysokiej temperatury,
- jeśli przekroczono ustalony limit prędkości jazdy.

Po zaparkowaniu samochodu i otwarciu drzwi kierowcy sygnalizują następujące sytuacje:

- pozostawiono włączone światła zewnętrzne,
- jeśli pojazd jest wyposażony w manualno-automatyczną skrzynię biegów, a nie jest włączony hamulec postojowy, nie wybrano położenia neutralnego lub nie wciśnięto pedału hamulca.

Komputer pokładowy

Komputer pokładowy umożliwia dostęp do danych dotyczących jazdy, które są nieustannie gromadzone i przetwarzane elektronicznie.

Funkcje komputera można wybierać poprzez wielokrotne naciśnięcie przycisku na końcu dźwigni wycieraczek.

Naciskać przycisk w celu wybrania jednej z następujących funkcji:

- Fuel used (Ilość zużytego paliwa)
- Average consumption (Średnie zużycie paliwa)

- Instantaneous consumption (Chwilowe zużycie paliwa)
- Range (Zasięg)
- Distance travelled (Przejechana odległość)
- Average speed (Średnia prędkość jazdy)
- Distance before service (Dystans pozostający do następnego przeglądu)
- Zapisane wartości prędkości dla automatycznej kontroli prędkości i ogranicznika prędkości
- Komunikaty informacyjne i dotyczące usterek pokazywane na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy

Fuel used (Ilość zużytego paliwa)

Wskazanie ilości paliwa zużytego od momentu ostatniego wyzerowania.

Pomiar można w każdej chwili rozpocząć od nowa poprzez naciśnięcie i przytrzymanie przycisku.

Average consumption (Średnie zużycie paliwa)

Wartość wyświetlana jest po przejechaniu odległości 400 metrów.

Wyświetlana wartość średnia jest obliczana na podstawie przejechanej odległości i ilości paliwa zużytego od momentu ostatniego wyzerowania wskazań.

Pomiar można w każdej chwili rozpocząć od nowa.

Instantaneous consumption (Chwilowe zużycie paliwa)

Wartość wyświetlana jest po osiągnięciu prędkości 30 km/h.

Range (Zasięg)

Wartość wyświetlana jest po przejechaniu odległości 400 metrów.

Zasięg jest obliczany na podstawie aktualnej ilości paliwa w zbiorniku i średniego zużycia od momentu ostatniego wyzerowania wskazań.

Zasięg nie jest wyświetlany, gdy lampka kontrolna świeci się na tablicy wskaźników ↪ 75.

Pomiar można w każdej chwili rozpocząć od nowa.

Distance travelled (Przejechana odległość)

Wskazanie odległości przebytej od momentu ostatniego wyzerowania wskazań.

Pomiar można w każdej chwili rozpocząć od nowa.

Average speed (Średnia prędkość jazdy)

Wartość wyświetlana jest po przejechaniu odległości 400 metrów.

Wskazanie średniej prędkości jazdy od momentu ostatniego wyzerowania wskazań.

Pomiar można w każdej chwili rozpocząć od nowa.

Przerwy w podróży i inne sytuacje wymagające wyłączenia zapłonu nie są uwzględniane.

Zerowanie wskazań komputera pokładowego

W celu wyzerowania danych komputera pokładowego wybrać jedną z jego funkcji, a następnie wcisnąć i przytrzymać przycisk znajdujący się na końcu dźwigni wycieraczek.

Następujące wskazania komputera pokładowego zostaną wyzerowane:

- Fuel used (Ilość zużytego paliwa)
- Average consumption (Średnie zużycie paliwa)
- Range (Zasięg)
- Distance travelled (Przejechana odległość)
- Average speed (Średnia prędkość jazdy)

Komputer pokładowy zostanie wyzerowany automatycznie w momencie przekroczenia wartości maksymalnej dowolnego parametru.

Przerwa w dopływie prądu

W razie wystąpienia przerwy w dopływie prądu lub spadku napięcia akumulatora zapisane wskazania komputera pokładowego zostaną utracone.

Tachograf

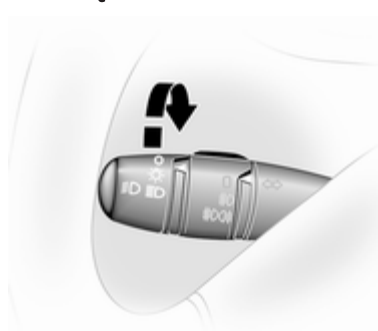

Tachograf obsługuje się zgodnie z dołączoną do niego instrukcją obsługi. Stosować się do przepisów dotyczących użytkowania.

Oświetlenie

Światła zewnętrzne	81
Oświetlenie wnętrza	84
Funkcje układu oświetlenia	85

Światła zewnętrzne Przełącznik świateł

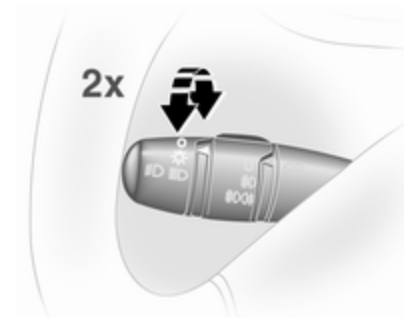
Przełącznik obrotowy świateł:

- 0** = Wyłączone
- ☀** = Światła pozycyjne
- ≡D ≡D** = Światła mijania i światła drogowe

Lampka kontrolna świateł drogowych
≡D ⇨ 75.

Lampka kontrolna świateł mijania ≡D
⇨ 75.

Automatyczne sterowanie światłami

Po uruchomieniu silnika włączają się reflektory – o ile wymagają tego warunki panujące na zewnątrz.

Włączanie:

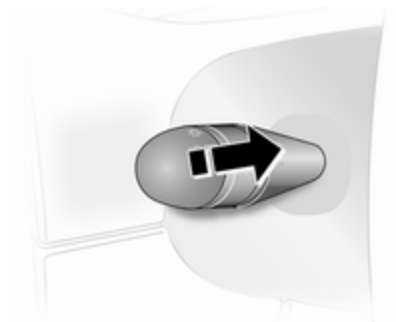
1. Włączyć zapłon.
2. Obrócić przełącznik świateł w położenie ☀, a następnie z powrotem w położenie 0.
3. Powtórzyć czynność 2. w odstępie ok. 5 sekund.
4. Dwukrotnie rozlegnie się dźwiękowy sygnał potwierdzenia.

W celu wyłączenia powtórzyć procedurę.

Ze względów bezpieczeństwa zaleca się, aby funkcja ta była uaktywniona.

W przypadku złych warunków atmosferycznych (np. podczas mgły) reflektory należy włączyć ręcznie.

Światła drogowe

W celu przełączenia pomiędzy światłami mijania i drogowymi, pociągnąć dźwignię do wycucia charakterystycznego kliknięcia.

Sygnał świetlny

Aby włączyć sygnał świetlny, pociągnąć dźwignię.

Poziomowanie reflektorów

Ręczne poziomowanie reflektorów

Dostosować poziom reflektorów do obciążenia pojazdu, aby zapobiec oślepieniu kierowców jadących z naprzeciwka.

Obrócić pokrętko w wymagane położenie:

- 0 = Brak obciążenia
- 4 = Z obciążeniem do maksymalnej dopuszczalnej masy

Przystosowanie reflektorów do wymogów przepisów innych krajów

Asymetryczne światła zapewniają lepszą widoczność pobocza drogi po stronie pasażera.

Jednak podczas jazdy w krajach, w których jeździ się po przeciwniej stronie jezdni, wymagane jest dostosowanie świateł samochodu, aby zapobiec oślepieniu kierowców jadących z naprzeciwka.

Regulację reflektorów zlecić warsztatowi.

Światła do jazdy dziennej

Światła do jazdy dziennej poprawiają widoczność samochodu w trakcie dnia.

Po włączeniu zapłonu następuje włączenie reflektorów oraz podświetlenia wskaźników.

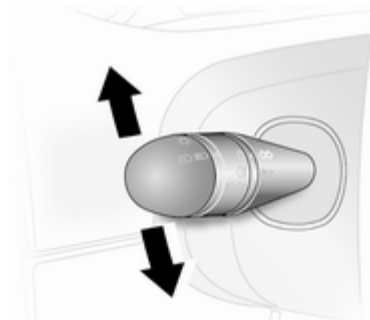
Światła do jazdy dziennej wyłączają się po wyłączeniu zapłonu.

Światła awaryjne

Do ich obsługi służy przycisk .

Sygnalizacja skrętu i zmiany pasa ruchu

Dźwignia w górę	=	prawe kierunkowskazy
Dźwignia w dół	=	lewe kierunkowskazy

Przy obracaniu kierownicy z powrotem dźwignia automatycznie wraca do położenia spoczynkowego, a kierunkowskaz jest wyłączany. Nie nastąpi to w przypadku niewielkiego manewru kierownicą, na przykład przy zmianie pasa ruchu.

W przypadku zmiany pasa ruchu wystarczy lekko nacisnąć dźwignię, nie pokonując wyczuwalnego oporu. Po zwolnieniu dźwignia powraca do położenia spoczynkowego.

Po przesunięciu dźwigni poza pierwszy wyczuwalny punkt oporu następuje trwałe włączenie danego kierunkowskazu. Aby ręcznie wyłączyć kierunkowskaz, przesunąć dźwignię w położenie wyjściowe.

Przednie światła przeciwmgielne

Ustawić wewnętrzny przełącznik w położenie $\neq 0$.

Przednie światła przeciwmgielne działają wyłącznie przy włączonym zapłonie i włączonych reflektorach.

Tylne światła przeciwmgielne

Ustawić wewnętrzny przełącznik w położenie $\neq 0$.

Tylne światło przeciwmgielne włącza się wraz z przednimi światłami przeciwmgielnymi i działa wyłącznie przy włączonym zapłonie i włączonych reflektorach.

Światła cofania

Światła cofania zapalają się po wybraniu biegu wstecznego przy włączonym zapłonie.

Zaparowanie kloszy lamp

Przy złej, wilgotnej pogodzie i niskiej temperaturze zewnętrznej powierzchnie wewnętrzne kloszy lamp i reflektorów mogą na krótko ulec zaparowaniu. Zaparowanie takie szybko ustępuje samoistnie, można to jednak przyspieszyć, włączając reflektory.

Oświetlenie wnętrza

Lampkę obsługuje się poprzez naciskanie jej klosza.

W położeniu środkowym lampka działa jako oświetlenie wnętrza i zapala się po otwarciu przednich drzwi. Po zamknięciu drzwi lampka gaśnie z około 15-sekundowym opóźnieniem.

Włączenie zapłonu powoduje jej natychmiastowe zgaśnięcie.

Oświetlenie przestrzeni bagażowej

Oświetlenie można włączyć, gdy przestrzeń bagażowa jest otwarta.

Lampkę obsługuje się poprzez naciskanie jej klosza.

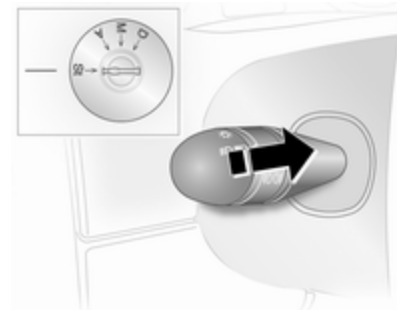

Obsługa przez naciśnięcie klosza lampki – 3 położenia:

- Zawsze włączone
- W zależności od stanu oświetlenia kabiny
- Zawsze wyłączone

Funkcje układu oświetlenia

Oświetlenie asekuracyjne

Po zaparkowaniu pojazdu i uaktywnieniu funkcji reflektory pozostają włączone przez około 30 sekund.

Uaktywnianie

1. Wyłączyć zapłon.
2. Wyjąć kluczyk zapłonu.

3. Otworzyć drzwi po stronie kierowcy.
4. Pociągnąć dźwignię kierunkowskazów w stronę kierownicy.

To działanie można powtórzyć do czterech razy w czasie maksymalnie 2 minut.

Oświetlenie zostaje wyłączone natychmiast po włączeniu zapłonu lub obróceniu przełącznika oświetlenia.

Ogrzewanie, wentylacja i klimatyzacja

Układy sterowania ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji	87
Kratki nawiewu powietrza	90
Obsługa okresowa	92

Układy sterowania ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji

Układ ogrzewania i wentylacji

Obejmuje elementy sterujące:

- Regulacja temperatury
- Prędkość dmuchawy
- Rozdział powietrza

Ogrzewanie szyby tylnej ⇨ 31.

Regulacja temperatury

Czerwony = ciepłej
Niebieski = chłodniej

Ogrzewanie będzie w pełni efektywne dopiero po rozgrzaniu się silnika do temperatury roboczej.

Prędkość dmuchawy

Zmiana ustawienia przełącznika prędkości dmuchawy umożliwia regulację siły nawiewu.

Rozdział powietrza

- = na górną część kabiny
- = na górną i dolną część kabiny
- = na dolną część kabiny
- = na szybę przednią, szyby drzwi przednich i dolną część kabiny
- = na szybę przednią i szyby w drzwiach przednich

Dostępne są także ustawienia pośrednie.

Usuwanie zaparowania oraz oblodzenia szyb

- Pokrętko temperatury ustawić w położeniu najmocniejszego ogrzewania.
- Pokrętko dmuchawy ustawić na najwyższą prędkość.
- Pokrętko rozdziału powietrza ustawić w położeniu .
- Włączyć ogrzewanie tylnej szyby .
- W razie potrzeby otworzyć boczne kratki nawiewu powietrza i skierować je na szyby boczne.
- Aby jednocześnie włączyć ogrzewanie powietrza na poziomie stóp, ustawić pokrętko rozdziału powietrza w położeniu .

Klimatyzacja

Stanowiąc dodatek do układu ogrzewania i wentylacji, klimatyzacja zapewnia:

AC = chłodzenie

 = recyrkulacja powietrza

Chłodzenie (klimatyzacja)

Funkcja ta jest obsługiwana za pomocą przycisku **AC** i jest dostępna tylko przy pracującym silniku i gdy włączona jest dmuchawa.

Układ klimatyzacji chłodzi i osusza powietrze w przypadku wzrostu temperatury na zewnątrz nieznacznie

powyżej poziom zamarzania. Z tego względu spod pojazdu mogą wyciekać krople wytrąconej wilgoci.

Jeśli chłodzenie lub osuszanie powietrza nie jest konieczne, należy wyłączyć układ chłodzenia w celu ograniczenia zużycia paliwa.

Recyrkulacja powietrza

Do jej obsługi służy przycisk .

Ostrzeżenie

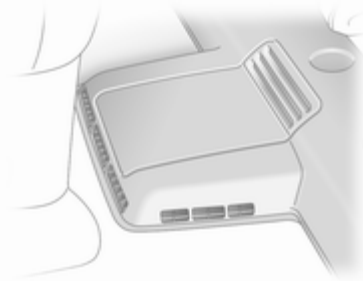
W trybie recyrkulacji wymiana powietrza jest ograniczona. W przypadku braku chłodzenia zwiększa się wilgotność powietrza, co może powodować zaparowanie szyb. Ze względu na stopniowo pogarszającą się jakość powietrza osoby przebywające we wnętrzu samochodu mogą odczuwać senność.

Tryb maksymalnej intensywności chłodzenia

Opuścić na chwilę szyby, aby umożliwić szybkie ujęcie gorącego powietrza.

- Włączyć chłodzenie **AC**.
- Włączyć recyrkulację powietrza .
- Pokrętko rozdziału powietrza ustawić w położeniu .
- Pokrętko temperatury ustawić w położeniu najmocniejszego chłodzenia.
- Pokrętko dmuchawy ustawić na najwyższą prędkość.
- Otworzyć wszystkie kratki nawiewu powietrza.

Tylny układ ogrzewania

Dmuchawa ogrzewania tylnej przestrzeni pasażerskiej powoduje przepływ powietrza przez tylne kratki nawiewu do tylnej części kabiny.

Uwaga

Wariant krajowy: Ogrzewanie przestanie działać, jeśli poziom paliwa w pojeździe spadnie poniżej 11 litrów.

Intensywność nawiewu powietrza zależy od prędkości dmuchawy. Temperaturę powietrza reguluje się za pomocą pokrętki na desce rozdzielczej.

Dmuchawa ma 3 prędkości:

0 = wyłączona

3 = wysoka prędkość

Klimatyzacja tyłu kabiny

Klimatyzacja tyłu kabiny działa w połączeniu z układem klimatyzacji przedniej części kabiny.

Przełącznik dmuchawy klimatyzacji tyłu kabiny

Dmuchała klimatyzacji tyłu kabiny powoduje przepływ powietrza przez tylne kratki nawiewu do tylnej części kabiny.

W celu prawidłowego rozprządzenia ochłodzonego i osuszonego powietrza w kabinie włączyć dmuchawę podczas pracy klimatyzacji.

Intensywność nawiewu powietrza zależy od prędkości dmuchawy.

Dmuchała ma 3 prędkości:

0 = wyłączona

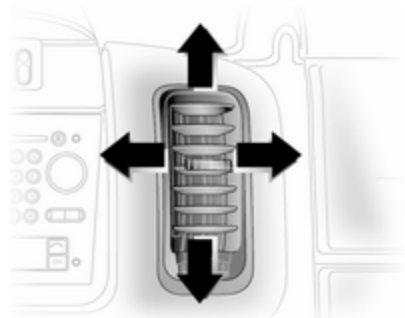
3 = wysoka prędkość

Kratki nawiewu powietrza

Regulowane kratki nawiewu powietrza

Przy włączonym chłodzeniu musi być otwarta przynajmniej jedna kratka nawiewu powietrza, aby nie doszło do oblodzenia parownika wskutek braku ruchu powietrza.

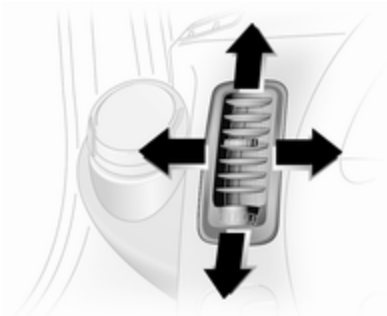
Środkowe kratki nawiewu powietrza

Aby otworzyć lub zamknąć kratkę nawiewu powietrza, przekręć pokrętkę w lewo lub w prawo.

Ustawić kierunek powietrza, przechylając i obracając kratki.

Boczne kratki nawiewu powietrza

Aby otworzyć lub zamknąć boczną kratkę nawiewu powietrza, przekręć pokrętkę w lewo lub w prawo.

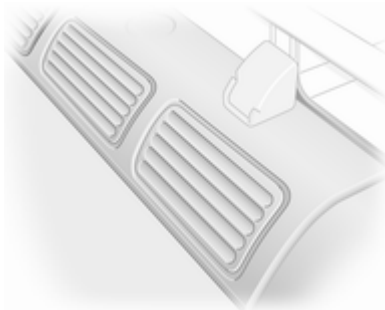
Ustawić kierunek powietrza, przechylając i obracając kratki.

W zależności od ustawienia pokrętki regulacji temperatury przez kratki kierowane jest chłodne lub ogrzane powietrze.

Nieruchome kratki nawiewu powietrza

Są to kratki dodatkowe znajdujące się pod szybą przednią i szybami w drzwiach oraz na wysokości stóp.

Kratki nawiewu w tylnej części kabiny

Większa część powietrza jest kierowana do środkowej i prawej kratki, zapewniając optymalny rozdział powietrza.

Chłodzenie schowka

Przesunięcie przełącznika w górę powoduje włączenie chłodzenia zawartości schowka w desce rozdzielczej.

Obsługa okresowa

Wloty powietrza

Wloty powietrza do układu ogrzewania i wentylacji znajdują się przed szybą przednią i nie mogą być niczym zasłonięte. Należy usuwać z nich liście, brud lub śnieg.

Filtr przeciwpyłkowy

Filtr przeciwpyłkowy usuwa kurz, sadzę, pyłki i zarodniki z powietrza pobieranego z zewnątrz poprzez wlot powietrza.

Okresowe włączanie klimatyzacji

W celu zapewnienia właściwej skuteczności działania układu klimatyzacji należy przynajmniej raz w miesiącu na kilka minut włączyć układ chłodzenia, niezależnie od pogody i pory roku. Układ chłodzenia (sprężarka układu klimatyzacji) nie działa przy niskich temperaturach zewnętrznych.

Czynności serwisowe

Po upływie trzech lat od daty pierwszej rejestracji samochodu zalecane jest wykonywanie przeglądu układów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji raz w roku. Zapewni to ich optymalną sprawność. Przegląd obejmuje:

- Kontrola poprawności działania i ciśnienia roboczego
- Kontrola układu ogrzewania
- Kontrola szczelności
- Kontrola pasków napędowych
- Czyszczenie skraplacza i opróżnienie parownika
- Kontrola wydajności

Prowadzenie i użytkowanie

Zalecenia eksploatacyjne	93
Uruchamianie i prowadzenie	93
Gazy spalinowe	95
Manualna skrzynia biegów	97
Manualno-automatyczna skrzynia biegów	98
Hamulce	102
Układy kontroli jazdy	104
Automatyczna kontrola prędkości	107
Układy wykrywania przeszkód terenowych	110
Paliwo	112
Holowanie	115

Zalecenia eksploatacyjne

Informacje praktyczne

Nigdy nie jeździć z wyłączonym silnikiem

Nie działa wówczas wiele urządzeń (np. wspomaganie układu hamulcowego i układu kierowniczego). Stwarza to zagrożenie dla samego kierowcy, a także dla innych użytkowników drogi.

Pedały

Aby nie ograniczyć skoku pedałów, nie umieszczają pod nimi dywaników.

Wspomaganie układu kierowniczego

Po zatrzymaniu samochodu nie pozostawiać kierownicy na pełnej blokadzie, gdyż może to spowodować uszkodzenie siłownika wspomagania układu kierowniczego.

Uruchamianie i prowadzenie

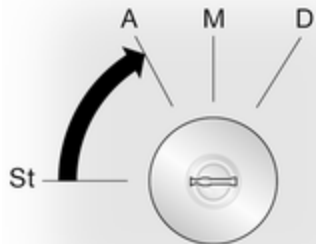
Docieranie nowego samochodu

Przez pierwszych kilka podróży oraz po zamontowaniu nowych okładzin ciernych do hamulców tarczowych należy unikać gwałtownego hamowania.

W czasie pierwszej jazdy odparowują olej i wosk pokrywające elementy układu wydechowego. Po zakończeniu pierwszej jazdy pozostawić samochód na jakiś czas na wolnym powietrzu i nie wdychać oparów.

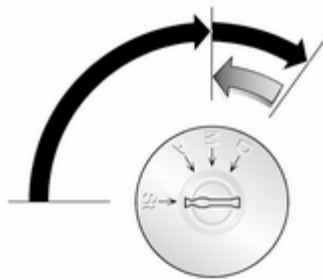
W okresie docierania ilość zużywanego paliwa i oleju silnikowego może być podwyższona.

Położenia kluczyka w wyłączniku zapłonu

- St = zapłon wyłączony
 A = kierownica odblokowana, zapłon wyłączony
 M = zapłon włączony; wersja z silnikiem wysokoprężnym: podgrzewanie wstępne silnika
 D = uruchamianie silnika

Uruchamianie silnika

Manualna skrzynia biegów: wcisnąć pedał sprzęgła.

Manualno-automatyczna skrzynia biegów: wcisnąć pedał hamulca; automatycznie zostanie wybrane położenie **N**.

Nie wciskać pedału przyspieszenia.

Silniki wysokoprężne: obrócić kluczyk zapłonu w położenie **M** w celu włączenia podgrzewania wstępnego silnika i odczekać, aż zgaśnie kontrolka na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy.

Obrócić kluczyk w położenie **D** i zwolnić.

Podwyższona początkowo prędkość obrotowa silnika spada automatycznie do poziomu normalnego wraz ze wzrostem jego temperatury.

Próba uruchomienia silnika nie powinna trwać dłużej niż 15 sekund. Jeśli silnika nie można uruchomić, odczekać 15 sekund przed powtórzeniem procedury. Jeśli jest to konieczne, przed powtórzeniem procedury rozruchowej wcisnąć pedał przyspieszenia.

Przed ponownym uruchomieniem silnika lub w celu jego wyłączenia, należy ustawić kluczyk ponownie w pozycji **St**.

Odcinanie dopływu paliwa

Dopływ paliwa do silnika jest automatycznie odcinany, gdy wybrany jest któryś z biegów, a pedał przyspieszenia nie jest wciśnięty.

Parkowanie

- Nie parkować samochodu na nawierzchni pokrytej materiałem łatwopalnym. Wysoka temperatura układu wydechowego może spowodować zapłon.
- Zawsze zaciągać hamulec postojowy bez wciskania przycisku zwalniającego. W przypadku parkowania na pochyłości zaciągać hamulec postojowy z maksymalną siłą. Jednocześnie wcisnąć pedał hamulca, aby zmniejszyć działające siły.
- Wyłączyć silnik i zapłon. Obrócić koło kierownicy aż do jego zablokowania.
- Jeśli samochód został zaparkowany na równej, poziomej nawierzchni lub na pochyłości – w taki sposób, że jest skierowany w górę, przed wyłączeniem zapłonu wybrać pierwszy bieg. Należy także skrócić koła przednie w stronę przeciwną do krawężnika. Jeśli samochód został zaparkowany na pochyłości – w taki

sposób, że jest skierowany w dół, przed wyłączeniem zapłonu wybrać bieg wsteczny. Koła przednie należy skrócić w stronę krawężnika.

- Zablokować zamki samochodu, uaktywnić zabezpieczenie przed kradzieżą i autoalarm.

Gazy spalinowe

Niebezpieczeństwo

Gazy spalinowe zawierają trujący tlenek węgla, który jest bezbarwny i bezwonny. Jego wdychanie stanowi zagrożenie dla życia.

Jeśli spaliny przedostaną się do wnętrza samochodu, należy opuścić szyby w drzwiach. Przyczynę usterki należy usunąć w warsztacie.

Unikać jazdy z otwartą klapą tylną, gdyż grozi to dostaniem się spalin do wnętrza samochodu.

Filtr cząstek stałych

Filtr ten usuwa szkodliwe cząstki stałe ze spalin. Wyposażony jest w funkcję automatycznego czyszczenia, która uaktywnia się samoczynnie podczas jazdy. Czyszczenie odbywa się przez spalenie cząstek sadzy w wysokiej temperaturze. Procedura ta jest przeprowadzana automatycznie w określonych warunkach jezdnych

i trwa maksymalnie 20 minut. W trakcie czyszczenia filtra może wzrosnąć zużycie paliwa. Ponadto z układu wydechowego może się wydobywać nietypowy zapach i dym.

W niektórych sytuacjach, np. podczas pokonywania krótkich odcinków, samoistne oczyszczenie filtra nie jest możliwe.

Gdy zaświeci się lampka kontrolna , należy kontynuować jazdę, a jak tylko pozwolą na to warunki drogowe, należy zwiększyć prędkość do ponad 60 km/h – rozpocznie się procedura czyszczenia filtra cząstek stałych.

Zatrzymywanie się lub wyłączenie silnika podczas procedury czyszczenia jest niewskazane.

Przeostoga

Jeśli procedura czyszczenia zostanie przerwana więcej niż raz, występuje duże niebezpieczeństwo poważnej awarii silnika.

Czyszczenie filtra trwa krócej w przypadku jazdy z wyższą prędkością obrotową silnika i z większym obciążeniem.

Lampka kontrolna gaśnie po zakończeniu samooczyszczania.

Jeśli lampka kontrolna nie gaśnie lub lampka świeci się wraz z symbolem , zwrócić się do warsztatu w celu usunięcia przyczyny usterki.

Lampka kontrolna   72.

Katalizator

Katalizator usuwa ze spalin pewną ilość substancji niebezpiecznych dla środowiska naturalnego.

Przeostoga

Paliwa niespełniające norm opisanych na stronach 112, 159 mogą doprowadzić do uszkodzenia katalizatora lub podzespołów elektronicznych.

Niewypalone w pełni paliwo przegrzeje i uszkodzi katalizator. Z tego względu należy unikać zbyt długiego używania rozrusznika, gdy silnik się nie uruchamia, jazdy aż do opróżnienia zbiornika paliwa bądź uruchamiania samochodu poprzez pchanie lub holowanie.

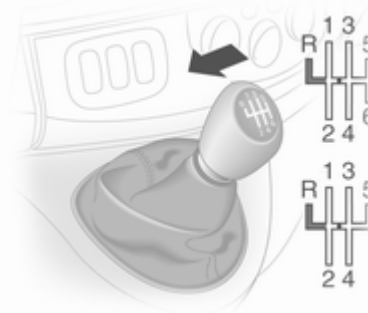
W przypadku problemów z zapłonem, nierównomiernej pracy silnika, spadku mocy silnika lub innych nietypowych objawów należy niezwłocznie skontaktować się z warsztatem. W razie potrzeby

można kontynuować jazdę, ale jedynie przez krótki czas i pod warunkiem utrzymywania niskiej prędkości obrotowej silnika.

Jeśli lampka kontrolna miga, może nastąpić przekroczenie dopuszczalnych norm emisji spalin. Zwolnić pedał przyspieszenia aż lampka przestanie migać i zacznie świecić jednostajnie. W celu usunięcia usterki zwrócić się do warsztatu.

Lampka kontrolna silnika ⇨ 72

Manualna skrzynia biegów

W celu wybrania biegu wstecznego zatrzymać samochód, wcisnąć pedał sprzęgła, a następnie pociągnąć w górę pierścień znajdujący się na dźwigni zmiany biegów i wybrać bieg wsteczny, przesuwając dźwignię do oporu.

Jeśli biegu nie można włączyć, ustawić dźwignię w położeniu neutralnym, zwolnić i ponownie wcisnąć pedał sprzęgła, a następnie ponownie wybrać bieg.

Pedał sprzęgła należy zwalniać jak najszybciej.

Podczas każdorazowej zmiany biegu wymagane jest wciśnięcie pedału sprzęgła do oporu. Na pedale sprzęgła nie należy opierać stopy.

Przeostrog

Nie powinno prowadzić się samochodu z ręką spoczywającą na dźwigni zmiany biegów.

Manualno-automatyczna skrzynia biegów

Przekładnia Easytronic umożliwia ręczną (tryb manualny) lub automatyczną (tryb automatyczny) zmianę biegów, w obu przypadkach z automatyczną obsługą sprzęgła.

Wyświetlacz skrzyni biegów

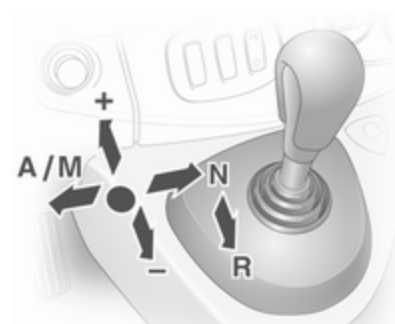
Pokazuje tryb pracy i aktualny bieg.

Uruchamianie silnika

Podczas uruchamiania silnika wcisnąć pedał hamulca. Jeśli pedał hamulca nie zostanie wciśnięty, zaświeci się symbol na wyświetlaczu skrzyni biegów i nie można będzie uruchomić silnika.

Po wciśnięciu pedału hamulca skrzynia biegów automatycznie przełącza się w położenie **N** (neutralne); na wyświetlaczu skrzyni biegów pojawia się symbol „N”, a silnik można uruchomić. Może wystąpić nieznaczne opóźnienie.

Dźwignia zmiany biegów

Dźwignię zmiany biegów należy zawsze przesuwac do końca w odpowiednim kierunku. Po zwolnieniu automatycznie wraca ona do położenia środkowego.

- N** = Położenie neutralne
- A/** = Zmiana trybu
- M**   automatycznego na manualny i odwrotnie.

W trybie automatycznym na wyświetlaczu skrzyni biegów pojawia się symbol „A”.

- R** = Bieg wsteczny
Wybierać tylko po zatrzymaniu samochodu. Po włączeniu biegu wstecznego na wyświetlaczu skrzyni biegów pojawia się symbol „R”.
- +** = zmiana biegu na wyższy
- = zmiana biegu na niższy

Ruszanie

Po uruchomieniu silnika skrzynia biegów działa w trybie automatycznym. W celu włączenia pierwszego biegu wcisnąć pedał hamulca i przesunąć dźwignię zmiany biegów w kierunku **+**. Z kolei ustawienie dźwigni zmiany biegów w położeniu **R** spowoduje wybranie biegu wstecznego. Po zwolnieniu pedału hamulca samochód powoli ruszy. Aby ruszyć dynamicznie, zwolnić pedał hamulca i wcisnąć pedał przyspieszenia bezpośrednio po wybraniu biegu.

W trybie automatycznym zmiana biegów odbywa się automatycznie w zależności od warunków jazdy.

Aby włączyć tryb manualny, przestawić dźwignię zmiany biegów w kierunku **A/M**. Aktualny bieg pokazywany jest na wyświetlaczu. W celu włączenia pierwszego biegu wcisnąć pedał hamulca i przesunąć dźwignię zmiany biegów w kierunku **+** lub **-**. Aby wybrać wyższy lub niższy bieg, przestawić dźwignię zmiany biegów w kierunku **+** lub **-**. Poszczególne biegi można pomijać poprzez kilkakrotne przesunięcie dźwigni w krótkich odstępach czasu.

Zatrzymywanie samochodu

Gdy aktywny jest tryb automatyczny lub manualny, po zatrzymaniu samochodu wybierany jest 1. bieg i rozłączane jest sprzęgło. W trybie **R** pozostaje włączony bieg wsteczny.

W razie konieczności zatrzymania się na wzniesieniu należy zaciągnąć hamulec postojowy lub wcisnąć pedał hamulca. Aby zapobiec przegrzaniu sprzęgła, zostanie włączony przerywany sygnał dźwiękowy przypominający o konieczności wciśnięcia pedału hamulca lub zaciągnięcia hamulca postojowego.

Przy dłuższym postoju, na przykład w korku ulicznym, zaleca się wyłączyć silnik.

Hamowanie silnikiem

Tryb pracy automatycznej

Przy zjeżdżaniu ze wzniesienia przekładnia manualno-automatyczna wybiera wyższe biegi przy stosunkowo wysokich obrotach silnika. Podczas hamowania odpowiednio wcześniej zredukowane są biegi.

Tryb manualny

Aby w pełni wykorzystać efekt hamowania silnikiem przy zjeżdżaniu ze wzniesienia, należy w odpowiednim momencie zredukować bieg.

Uwalnianie ugrzęźniętego pojazdu

Procedurę tę należy stosować wyłącznie w przypadku, gdy samochód ugrzęźnie w piasku, błocie, śniegu lub rowie. Polega ona na przestawianiu dźwigni zmiany biegów na przemian w położenia **R** i **A/M** (lub **+** i **-**) oraz lekkim wciskaniu pedału przyspieszenia. Utrzymywać możliwie niskie obroty silnika w celu uniknięcia gwałtownego przyspieszenia samochodu po odzyskaniu normalnej przyczepności.

Parkowanie

Włączyć hamulec postojowy. Ostatnio wybrany bieg (pokazywany na wyświetlaczu skrzyni biegów) pozostanie włączony. Gdy dźwignia jest ustawiona w położeniu **N**, nie jest włączony żaden bieg.

Po wyłączeniu zapłonu przekładnia manualno-automatyczna przestaje reagować na ruchy dźwigni zmiany biegów.

Tryb manualny

W przypadku wybrania wyższego biegu przy zbyt niskiej prędkości obrotowej silnika lub niższego biegu przy zbyt wysokiej prędkości obrotowej zmiana biegu nie nastąpi. Zapobiega to pracy silnika na zbyt niskich lub zbyt wysokich obrotach.

Gdy prędkość obrotowa silnika spadnie poniżej określonego poziomu, automatycznie zostanie wybrany niższy bieg.

Jeśli prędkość obrotowa silnika będzie zbyt wysoka, zmiana biegu na wyższy nastąpi jedynie po zadziałaniu funkcji wymuszonej redukcji biegów.

Elektroniczne programy jazdy

Tryb zimowy ❄️

Tryb zimowy należy uaktywnić, jeśli występują problemy z ruszaniem na śliskiej nawierzchni.

Włączanie

Nacisnąć przycisk ❄️. Na wyświetlaczu skrzyni biegów pojawi się symbol ❄️. Skrzynia biegów przełączy się w tryb automatyczny i samochód ruszy z odpowiedniego biegu.

Wyłączenie

Tryb zimowy zostaje wyłączony:

- po ponownym naciśnięciu przycisku ,
- po wyłączeniu zapłonu,
- po włączeniu trybu manualnego.

Jeśli temperatura sprężła będzie zbyt wysoka, słyszalny będzie przerywany dźwiękowy sygnał ostrzegawczy. W takim przypadku należy wcisnąć pedał hamulca, wybrać położenie „N” i włączyć hamulec postojowy, aby sprężło ostygło.

Tryb jazdy z ładunkiem (kg)

Tryb jazdy z ładunkiem można włączyć zarówno w trybie manualnym, jak i automatycznym. W obu przypadkach schemat zmiany biegów zostanie automatycznie dostosowany do jazdy ze zwiększonym ładunkiem.

Włączenie

Nacisnąć przycisk **kg**. Na wyświetlaczu skrzyni biegów pojawi się symbol **kg**. Skrzynia biegów zastosuje zoptymalizowane schematy zmiany biegów.

Wyłączenie

Tryb jazdy z ładunkiem zostaje wyłączony:

- po ponownym naciśnięciu przycisku **kg**,
- po wyłączeniu zapłonu.

Wymuszona redukcja biegu

30048

Wciśnięcie pedału przyspieszenia z pokonaniem punktu granicznego spowoduje wybranie niższego biegu, o ile silnik będzie pracował z odpowiednią prędkością obrotową. Pełna moc silnika zostaje wykorzystana do przyspieszenia.

W przypadku zbyt wysokiej prędkości obrotowej silnika skrzynia biegów automatycznie włącza wyższy bieg, nawet w trybie manualnym. Bez użycia wymuszonej redukcji biegu taka automatyczna zmiana biegu na wyższy nie następuje w trybie manualnym.

Usterka

W razie wystąpienia usterki, na wyświetlaczu skrzyni biegów pojawia się symbol . Jazdę można kontynuować, zachowując ostrożność i rozwagę.

Przyczynę usterki należy usunąć w warsztacie.

Przerwa w dopływie prądu

Jeśli przerwa w dopływie prądu wystąpi w sytuacji, gdy wybrany jest któryś z biegów, sprzęgło nie zostanie rozłączone. Samochód jest wówczas unieruchomiony.

Jeśli dojdzie do rozładowania akumulatora, silnik można będzie uruchomić, wykorzystując przewody rozruchowe ⇨ 144.

W przypadku, gdy przyczyną usterki nie jest rozładowanie akumulatora, zwrócić się o pomoc do warsztatu.

Jeśli nie można wybrać położenia neutralnego, samochód można wyłączyć odholować z uniesionymi kołami napędowymi.

Holowanie awaryjne ⇨ 146.

Hamulce

Hamulec zasadniczy składa się z dwóch niezależnych obwodów.

W razie awarii jednego z nich samochód można wyhamować za pomocą drugiego. Jednak hamowanie wymaga silnego wciśnięcia pedału hamulca. Potrzeba do tego znacznie większej siły. Droga hamowania ulega wydłużeniu. Przed kontynuowaniem podróży zwrócić się o pomoc do warsztatu.

Po jedno- lub dwukrotnym wciśnięciu pedału hamulca przy wyłączonym silniku przestaje działać wspomaganie układu hamulcowego. Skuteczność hamowania nie zmienia się, jednak hamowanie wymaga użycia znacznie większej siły. Należy o tym pamiętać zwłaszcza w przypadku prowadzenia holowanego samochodu.

Jeśli podczas jazdy zaświeci się lampka kontrolna na zestawie wskaźników, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy pojawi się komunikat **USTERKA HAMULCÓW**,

w układzie hamulcowym wystąpiła usterka. Należy niezwłocznie skorzystać z pomocy warsztatu.

Lampka kontrolna ↪ 73.

Komunikaty dotyczące stanu pojazdu ↪ 77.

Układ ABS

Układ ABS przeciwdziałają blokowaniu kół podczas hamowania.

Gdy tylko któreś z kół zacznie się blokować, układ odpowiednio wyreguluje ciśnienie w układzie hamulcowym. Dzięki temu samochód zachowuje sterowność nawet w przypadku bardzo gwałtownego hamowania.

Działanie układu ABS daje się odczuć poprzez pulsowanie pedału hamulca i charakterystyczny odgłos.

W celu zapewnienia optymalnej skuteczności hamowania wciskać pedał hamulca do oporu, pomimo jego pulsowania. Nie zmniejszać nacisku stopy na pedał.

Lampka kontrolna ↪ 73.

Usterka

Jeśli lampka po kilku sekundach nie zgaśnie w przypadku włączenia zapłonu lub zaświeci się podczas jazdy, w układzie ABS wystąpiła usterka. Lampka kontrolna może również świecić się na tablicy wskaźników wraz z komunikatami **SPRAWDŹ ABS** oraz **SPRAWDŹ ESP** widocznymi na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy. Układ hamulcowy działa nadal, jednak bez układu przeciwdziałającego blokowaniu kół podczas hamowania.

Ostrzeżenie

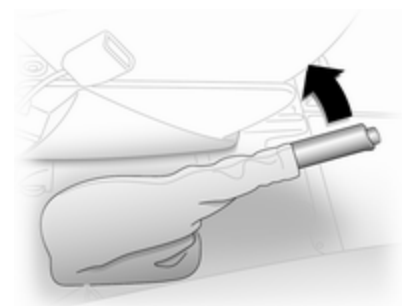
W razie wystąpienia usterki w układzie ABS po wciśnięciu pedału hamulca koła mogą ulec zablokowaniu -ze względu na zadziałanie znacznie większych sił. Układ ABS nie będzie wówczas przeciwdziałał blokowaniu się kół. Podczas gwałtownego hamowania samochód może stracić sterowność i wpaść w poślizg.

Jeśli lampki kontrolne , , i **STOP** świecą się, układy ABS i ESP są wyłączone, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest komunikat **USTERKA HAMULCÓW**. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Przyczynę usterki należy usunąć w warsztacie.

Komunikaty dotyczące stanu pojazdu ↪ 77.

Hamulec postojowy

Przy parkowaniu na pochyłości zaciągać hamulec postojowy z maksymalną siłą, nie wciskając przycisku zwalniającego.

W celu zwolnienia hamulca postojowego należy nieco unieść dźwignię, wcisnąć przycisk zwalniający, a następnie całkowicie opuścić dźwignię.

Aby obniżyć siły działające w hamulcu ręcznym, należy jednocześnie wcisnąć pedał hamulca nożnego.

Lampka kontrolna (D) ⇨ 73.

System Brake Assist

System ten uaktywnia się w przypadku gwałtownego wciśnięcia pedału hamulca do oporu, powodując doprowadzenie do hamulców poszczególnych kół maksymalnego ciśnienia (koła są wyhamowywane z maksymalną siłą).

Przez cały czas trwania hamowania należy utrzymywać stały nacisk na pedał hamulca. Po zwolnieniu pedału przywracane jest normalne ciśnienie w układzie hamulcowym.

Układy kontroli jazdy

Układ kontroli trakcji

Układ kontroli trakcji (TC) stanowi część elektronicznego układu stabilizacji toru jazdy (ESP^{Plus}), który w razie potrzeby poprawia stabilność samochodu, niezależnie od typu nawierzchni i przyczepności opon, poprzez zapobieganie poślizgom poszczególnych kół.

Gdy tylko koła napędowe zaczynają tracić przyczepność, układ redukuje moc silnika i odpowiednio przyhamowuje koło, które ślizga się najbardziej. Dzięki temu samochód uzyskuje lepszą stabilność na śliskiej nawierzchni.

Układ kontroli trakcji jest gotowy do pracy zaraz po włączeniu zapłonu i zgaśnięciu lampki kontrolnej na zestawie wskaźników.

Kontrolka miga, gdy układ kontroli trakcji się uaktywnia.

⚠ Ostrzeżenie

Świadomość dysponowania zaawansowanymi układami poprawiającymi bezpieczeństwo nie powinna skłaniać do brawury za kierownicą.

Prędkość należy zawsze dostosowywać do warunków na drodze.

Lampka kontrolna ↻ 73.

Wyłączanie

Gdy poślizg kół napędowych jest wymagany, układ kontroli trakcji można wyłączyć:

Nacisnąć przycisk . Lampka kontrolna świeci się na zestawie wskaźników, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest komunikat **ANTYPOŚLIZGOWY WYŁĄCZONY**.

Układ włącza się poprzez ponowne naciśnięcie przycisku . Na zestawie wskaźników przestaje świecić lampka kontrolna . Po wyłączeniu i ponownym włączeniu zapłonu układ kontroli trakcji jest uaktywniany automatycznie.

Układ kontroli trakcji włącza się automatycznie po przekroczeniu prędkości 50 km/h.

Usterka

Gdy układ wykryje usterkę, lampka kontrolna świeci się na zestawie wskaźników ↻ 72, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest komunikat **SPRAWDŹ ESP**.

Przyczynę usterki należy usunąć w warsztacie.

Komunikaty dotyczące stanu pojazdu ↻ 77.

Układ stabilizacji toru jazdy (ESP)

Elektroniczny układ stabilizacji toru jazdy (ESP^{Plus}) w razie potrzeby poprawia stabilność samochodu, niezależnie od typu nawierzchni i przyczepności opon. Zapobiega również poślizgowi kół napędzanych.

Gdy tylko koła stracą przyczepność lub samochód zacznie wpadać w poślizg (wystąpi podsterowność/nadsterowność), układ natychmiast zredukuje moc silnika (zmieni się odgłos pracy silnika) i odpowiednio przyhamuje poszczególne koła. Dzięki temu samochód uzyskuje lepszą stabilność na śliskiej nawierzchni.

Układ ESP^{Plus} jest gotowy do pracy zaraz po włączeniu zapłonu i zgaśnięciu lampki kontrolnej na zestawie wskaźników.

Zadziałanie układu ESP^{Plus} jest sygnalizowane miganiem lampki .

⚠ Ostrzeżenie

Świadomość dysponowania zaawansowanymi układami poprawiającymi bezpieczeństwo nie powinna skłaniać do brawury za kierownicą.

Prędkość należy zawsze dostosowywać do warunków na drodze.

Lampka kontrolna ⇨ 73.

Wyłączenie

Gdy poślizg kół napędowych jest wymagany, układ ESP®Plus można wyłączyć:

Nacisnąć przycisk . Lampka kontrolna świeci się na zestawie wskaźników, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest komunikat **ANTYPOŚLIZGOWY WYŁĄCZONY**.

Układ ESP®Plus zostaje ponownie włączony po naciśnięciu przycisku . Na zestawie wskaźników przestaje świecić lampka kontrolna . Po wyłączeniu i ponownym włączeniu zapłonu układ ESP®Plus jest uaktywniany automatycznie.

Układ ESP®Plus włącza się automatycznie po przekroczeniu prędkości 50 km/h.

Usterka

Gdy układ wykryje usterkę, lampka kontrolna świeci się na zestawie wskaźników ⇨ 72, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest komunikat **SPRAWDŹ ESP**.

Przyczynę usterki należy usunąć w warsztacie.

Komunikaty dotyczące stanu pojazdu ⇨ 77.

Automatyczna kontrola prędkości

Układ automatycznej kontroli prędkości może zapamiętywać i utrzymywać prędkości od 30 km/h wzwyż. W przypadku wjeżdżania na wzniesienie lub zjeżdżania z niego prędkość ta może się zmienić.

Ze względów bezpieczeństwa funkcja automatycznej kontroli prędkości może zostać włączona dopiero po jednokrotnym wciśnięciu pedału hamulca.

Funkcji automatycznej kontroli prędkości nie należy włączać, jeśli utrzymywanie stałej prędkości jazdy nie jest wskazane.

Jeśli samochód jest wyposażony w manualno-automatyczną skrzynię biegów, zaleca się włączanie układu automatycznej kontroli prędkości, jedynie gdy aktywny jest tryb automatycznej zmiany biegów.

Lampki kontrolne i → 75.

Włączanie

Nacisnąć przycisk , na zestawie wskaźników świeci się lampka kontrolna w kolorze zielonym.

Układ automatycznej kontroli prędkości znajduje się w trybie gotowości, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest odpowiedni komunikat.

Przyspieszyć do żądanej prędkości i nacisnąć przycisk **+** lub **-**. Bieżąca prędkość jest zapisywana i będzie utrzymywana, a pedał przyspieszenia można zwolnić.

Lampka kontrolna świeci się w kolorze zielonym na zestawie wskaźników wraz z , a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest stosowny komunikat.

W każdej chwili istnieje możliwość wciśnięcia pedału przyspieszenia w celu zwiększenia prędkości. Na zestawie wskaźników miga wskazanie zapisanej prędkości. Po zwolnieniu pedału przywrócona zostanie uprzednio zapamiętana prędkość.

Zaprogramowana wartość prędkości jest przechowywana w pamięci układu aż do czasu wyłączenia zapłonu.

Zwiększanie prędkości

Przy włączonej automatycznej kontroli prędkości, prędkość jazdy można zwiększać płynnie lub w niewielkich skokach poprzez przytrzymanie lub naciskanie przycisku **+**.

Po zwolnieniu przełącznika aktualna prędkość zostanie zapamiętana i będzie utrzymywana.

Można również przyspieszyć do żądanej prędkości i zapamiętać prędkość jazdy, naciskając przełącznik **+**.

Zmniejszanie prędkości

Przy włączonej automatycznej kontroli prędkości, prędkość jazdy można zmniejszać płynnie lub w niewielkich skokach poprzez przytrzymanie lub naciskanie przycisku **-**.

Po zwolnieniu przełącznika aktualna prędkość zostanie zapamiętana i będzie utrzymywana.

Wyłączanie

Nacisnąć przełącznik **O**: automatyczna kontrola prędkości zostaje wyłączona, a na zestawie wskaźników gaśnie zielona lampka kontrolna .

Funkcja automatycznej kontroli prędkości wyłączy się samoczynnie, gdy:

- prędkość jazdy spadnie poniżej 30 km/h,
- zostanie wciśnięty pedał hamulca,
- zostanie wciśnięty pedał sprzęgła,
- dźwignia zmiany biegów zostanie przestawiona w położenie **N**,

Prędkość zostaje zapisana, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest odpowiedni komunikat.

Przywracanie zapamiętanej prędkości

Nacisnąć przycisk **R** przy prędkości powyżej 30 km/h.

Jeśli zapisana prędkość jest dużo wyższa od bieżącej prędkości, pojazd przyspieszy gwałtownie do uzyskania zapisanej prędkości.

Usuwanie zapamiętanej prędkości jazdy

Nacisnąć przełącznik : Na zestawie wskaźników przestają świecić lampki kontrolne i .

Ogranicznik automatycznej kontroli prędkości

Ogranicznik prędkości zapobiega przekroczeniu ustalonej maksymalnej prędkości jazdy powyżej 30 km/h.

Włączanie

Nacisnąć przycisk , na zestawie wskaźników świeci się lampka kontrolna w kolorze pomarańczowym.

Funkcja ogranicznika prędkości układu automatycznej kontroli prędkości znajduje się w trybie gotowości, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest odpowiedni komunikat.

Przyspieszyć do żądanej prędkości i nacisnąć przycisk **+** lub **-**. Bieżąca prędkość zostaje zapisana.

Pojazd można prowadzić normalnie, ale nie będzie możliwości przekroczenia zaprogramowanego ograniczenia prędkości.

Gdy limit nie może zostać utrzymany, np. podczas zjazdu ze stromej pochyłości, wartość ograniczenia będzie migać na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy.

Zwiększanie ograniczenia prędkości

Ograniczenie prędkości można zwiększać płynnie lub w niewielkich skokach poprzez przytrzymanie lub naciskanie przycisku **+**.

Zmniejszanie ograniczenia prędkości

Ograniczenie prędkości można zmniejszyć płynnie lub w niewielkich skokach poprzez przytrzymanie lub naciskanie przycisku —.

Przekraczanie ograniczenia prędkości

W sytuacji awaryjnej istnieje możliwość przekroczenia ograniczenia prędkości przez wciśnięcie pedału przyspieszenia mocno poza punkt oporu.

W trakcie tego okresu prędkość ograniczenia będzie migać na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy.

Zwolnić pedał przyspieszenia, a funkcja ogranicznika prędkości zostanie ponownie włączona po uzyskaniu prędkości jazdy niższej niż wartość ograniczenia.

Wyłączenie

Nacisnąć przełącznik O: ogranicznik prędkości zostaje wyłączony, a pojazd może być prowadzony normalnie.

Prędkość graniczna zostaje zapisana, a na wyświetlaczu informacyjnym kierowcy widoczny jest odpowiedni komunikat.

Ponowne włączenie

Nacisnąć przełącznik R. Funkcja automatycznej kontroli prędkości zostaje ponownie włączona.

Usuwanie zapamiętanego ograniczenia prędkości jazdy

Nacisnąć przełącznik .

Na zestawie wskaźników przestaje świecić pomarańczowa lampka kontrolna .

Układy wykrywania przeszkód terenowych

Układ ułatwiający parkowanie

Układ ułatwiający parkowanie (tzw. pilot parkowania) ułatwia ocenę odległości pomiędzy samochodem a przeszkodami terenowymi z tyłu pojazdu. Świadomość dysponowania takim udogodnieniem nie zwalnia jednak kierowcy od obowiązku zachowania ostrożności przy parkowaniu.

W skład układu wchodzi cztery czujniki ultradźwiękowe zamontowane w tylnym zderzaku.

Uwaga

Elementy wyposażenia zamontowane w obszarze roboczym układu powodują nieprawidłowości w jego pracy.

Włączanie

Układ włącza się automatycznie po wybraniu biegu wstecznego. Stan gotowości potwierdzany jest krótkim sygnałem dźwiękowym.

Występowanie przeszkody terenowej jest sygnalizowane sygnałami dźwiękowymi. Im mniejsza odległość od przeszkody, tym krótsze odstępy między kolejnymi sygnałami. Gdy do przeszkody pozostanie mniej niż 30 cm, generowany będzie sygnał ciągły.

⚠ Ostrzeżenie

W pewnych sytuacjach wielokrotne odbicia fal dźwiękowych oraz zewnętrzne źródła dźwięku mogą uniemożliwić prawidłowe wykrycie przeszkody.

Wyłączenie

Układ można wyłączyć na stałe lub na pewien czas.

Wyłączanie tymczasowe

Układ można wyłączyć tymczasowo poprzez naciśnięcie przycisku na desce rozdzielczej przy włączonym zapłonie i włączonym biegu wstecznym. Po wybraniu biegu wstecznego nie będzie słychać żadnego sygnału dźwiękowego, co oznacza wyłączenie układu.

W celu ponownego włączenia funkcji należy ponownie nacisnąć przycisk lub włączyć zapłon.

Wyłączanie na stałe

Układ można wyłączyć na stałe poprzez naciśnięcie i przytrzymanie przez około 3 sekundy przycisku na desce rozdzielczej przy włączonym zapłonie i włączonym biegu wstecznym. Układ zostanie wyłączony i nie będzie działał. Po wybraniu biegu wstecznego nie będzie słychać żadnego sygnału dźwiękowego, co oznacza wyłączenie układu.

W celu ponownego włączenia funkcji należy nacisnąć i przytrzymać przez około 3 sekundy przycisk .

Usterka

Jeśli w układzie zostanie wykryta usterka, po włączeniu biegu wstecznego zostanie wygenerowany około 5-sekundowy sygnał dźwiękowy. W celu usunięcia przyczyny usterki zwrócić się do warsztatu.

Przeostroga

Podczas cofania nie należy najeżdżać na przeszkody, które mogłyby uderzyć w podwozie samochodu.

W wyniku uderzenia w elementy tylnej osi mogą powstać niewidoczne uszkodzenia, powodujące nietypowe zmiany właściwości jezdnych pojazdu. W przypadku takiego uderzenia skontaktować się z warsztatem.

Paliwo**Paliwo do silników benzynowych**

Należy tankować wyłącznie benzynę bezołowiową zgodną z normą DIN EN 228.

Paliw o zawartości etanolu powyżej 5% można używać tylko wtedy, gdy samochód został profesjonalnie – i w sposób zgodny z wytycznymi producenta – przystosowany do zasilania tego rodzaju paliwami.

Używać paliwa o zalecanej liczbie oktanowej ⇨ 159. Zastosowanie paliwa o zbyt niskiej liczbie oktanowej może spowodować spadek mocy silnika i momentu obrotowego, a także niewielki wzrost zużycia paliwa.

Przeostroga

Zatankowanie paliwa o zbyt niskiej liczbie oktanowej może doprowadzić do nieprawidłowej pracy, a nawet uszkodzenia silnika.

Paliwo do silników wysokoprężnych

Należy tankować wyłącznie olej napędowy o obniżonej zawartości siarki (maks. 50 ppm) i zgodny z normą DIN EN 590. Mogą być stosowane zamienne, znormalizowane paliwa zawierające do 10% paliwa typu biodiesel (= FAME zgodnie z normą EN14214) względem objętości (np. norma DIN 51628 lub równoznaczne).

Zabronione jest stosowanie olejów do silników okrętowych, olejów opałowych, emulsji wodnych, a także olejów napędowych wyprodukowanych w całości na bazie tłuszczów roślinnych, takich jak olej rzepakowy czy paliwo biodiesel. Olej

napędowy nie może być mieszany z paliwami przeznaczonymi do silników benzynowych.

Płynność oleju napędowego i jego podatność na filtrowanie są uzależnione od temperatury zewnętrznej. Zimą należy tankować olej napędowy o gwarantowanych przez jego producenta właściwościach niskotemperaturowych.

Uzupełnianie paliwa

⚠ Niebezpieczeństwo

Przed rozpoczęciem tankowania należy wyłączyć silnik i zewnętrzne urządzenia grzewcze z komorami spalania (o ich zamontowaniu informuje naklejka na klapce wlewu paliwa). Należy również wyłączyć telefony komórkowe.

Podczas tankowania należy ściśle przestrzegać instrukcji i wytycznych dotyczących klientów stacji benzynowej.

⚠ Niebezpieczeństwo

Paliwo jest substancją łatwopalną i wybuchową. Dlatego podczas tankowania nie wolno palić. Ponadto w trakcie tankowania i w bezpośrednim sąsiedztwie paliwa nie należy używać otwartego płomienia ani urządzeń wytwarzających iskry.

Jeśli w samochodzie czuć zapach paliwa, należy bezzwłocznie zwrócić się do warsztatu w celu usunięcia przyczyny usterki.

Otwór wlewu paliwa z korkiem bagnetowym znajduje się po lewej stronie samochodu.

Klapkę wlewu paliwa można otworzyć tylko, gdy odblokowane zostały zamki samochodu.

Aby odblokować i otworzyć korek, włożyć w zamek kluczyk i przekręcić w lewo. Po zakończeniu tankowania, założyć korek i przekręcić kluczyk do oporu w prawo.

Przeostroga

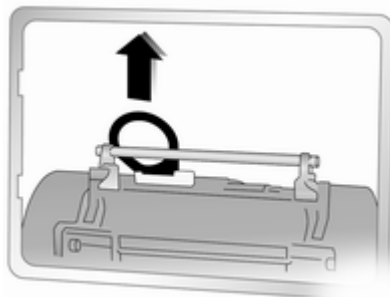
Natychmiast wytrzeć wszelkie ślady rozlanego paliwa.

Usterka

W razie przerwy w zasilaniu, centralny zamek nie odblokuje klapy wlewu paliwa. Należy odblokować klapkę ręcznie.

Otwieranie

- Przesunąć fotel kierowcy, aby uzyskać dostęp do osłony mechanizmu zwalniającego.
- Zdjąć osłonę i przesunąć pas bezpieczeństwa w jedną stronę.
- Podnieść uchwyt zwalniający, aby odblokować klapkę wlewu paliwa.

Zamykanie

- Zamknąć klapkę wlewu paliwa i opuścić uchwyt zwalniający, aby zablokować klapkę.
- Zamocować osłonę.
- Przesunąć fotel kierowcy w odpowiednie położenie.

Jeśli przyczyną przerwy w dopływie prądu nie jest rozładowanie akumulatora, należy zwrócić się do warsztatu.

Zużycie paliwa, emisja CO₂

Zużycie paliwa jest mierzone zgodnie z dyrektywą 80/1268/EWG (z ostatnimi zmianami wprowadzonymi przez dyrektywę 2004/3/WE).

Dyrektywa ta w większym stopniu uwzględnia rzeczywiste warunki eksploatacyjne samochodu. Przyjęto, że ok. $\frac{1}{3}$ całkowitego przebiegu przypada na jazdę po mieście, a pozostałe $\frac{2}{3}$ – na jazdę poza miastem. Uwzględniono również rozruchy zimnego silnika i fazy przyspieszania.

Wspomniana dyrektywa reguluje również poziom emisji CO₂.

Zużycie paliwa zależy w dużej mierze od stylu jazdy kierowcy oraz od sytuacji na drodze.

Zużycia paliwa określono dla pojazdu o masie odpowiadającej tzw. masie własnej pojazdu gotowego do drogi, jaka jest określana zgodnie z wytycznymi dyrektywy.

Wyposażenie opcjonalne może spowodować nieznaczny wzrost zużycia paliwa i poziomu emisji CO₂, a także ograniczać prędkość maksymalną pojazdu.

Holowanie

Informacje ogólne

Należy używać wyłącznie haków holowniczych przeznaczonych dla danego modelu samochodu. Montaż haka holowniczego powinien być wykonywany w warsztacie. Może być konieczne wprowadzenie w samochodzie pewnych modyfikacji w obrębie układu chłodzenia, osłon termicznych i innych podzespołów.

Wymiary montażowe dla fabrycznego haka holowniczego ⇨ 167.

Zachowanie się pojazdu i zalecenia dotyczące jazdy z przyczepą

W przypadku przyczepy z hamulcem należy podciąć linkę asekuracyjną.

Przed podłączeniem przyczepy należy nasmarować hak holowniczy. Nie należy tego robić, gdy używany jest stabilizator przechyłów przyczepy, który oddziałuje na kulę

haka. W przypadku przyczep o niskiej stabilności zaleca się stosowanie stabilizatora.

Nie wolno przekraczać prędkości maksymalnej 80 km/h, nawet w krajach, w których dopuszczalna jest wyższa prędkość.

W przypadku rozkołysania przyczepy na boki ograniczyć prędkość, nie korygować kierownicą, a w razie potrzeby mocno zahamować.

W przypadku zjeżdżania ze wzniesienia należy jechać na takim samym biegu i ze zbliżoną prędkością jak przy wjeżdżaniu na wzniesienie.

Zwiększyć ciśnienie powietrza w oponach do wartości odpowiadającej maksymalnemu obciążeniu ⇨ 166.

Ciągnięcie przyczepy

Obciążenie przyczepy

Maksymalna dopuszczalna masa całkowita ciągniętej przyczepy uzależniona jest od wersji

samochodu i mocy silnika. Jej przekraczanie jest zabronione. Rzeczywiste obciążenie stanowi różnicę pomiędzy rzeczywistą masą całkowitą przyczepy a rzeczywistym obciążeniem haka holowniczego.

Dopuszczalna masa ciągniętej przyczepy jest podana w dowodzie rejestracyjnym samochodu. Jeśli określono inaczej, dane takie mają zastosowanie przy pokonywaniu wzniesień o nachyleniu do 12%.

Podane wartości mają zastosowanie przy pokonywaniu wzniesień o wskazanym nachyleniu oraz do wysokości 1000 m nad poziomem morza. Moc silnika i zdolność samochodu do pokonywania wzniesień spadają wraz ze wzrostem wysokości i związany z tym obniżeniem gęstości powietrza. Z tego względu dopuszczalna masa ciągniętej przyczepy maleje o 10% na każde 1000 m wysokości nad poziomem morza. Zmniejszenie obciążenia nie jest konieczne w przypadku jazdy po drogach o niewielkim nachyleniu (poniżej 8%, np. autostrady).

Suma rzeczywistej masy całkowitej przyczepy i rzeczywistej masy całkowitej samochodu nie może przekroczyć dopuszczalnej masy całkowitej zestawu, którą można znaleźć na tabliczce identyfikacyjnej ⇨ 157.

Pionowe obciążenie sprzęgu

Pionowe obciążenie sprzęgu to obciążenie wywierane przez dyszel przyczepy na hak holowniczy. Można je zmienić przez odpowiednie przemieszczenie ładunku na przyczepie.

Wartość maksymalnego dopuszczalnego obciążenia haka holowniczego jest podana na tabliczce identyfikacyjnej haka oraz w dowodzie rejestracyjnym pojazdu. Należy zawsze dążyć do uzyskania obciążenia haka równego wartości maksymalnej, szczególnie w przypadku ciężkich przyczep. Pionowe obciążenie sprzęgu nigdy nie powinno być mniejsze niż 25 kg. W przypadku przyczep o masie powyżej 1200 kg pionowe obciążenie nie powinno być mniejsze niż 50 kg.

Obciążenie tylnej osi

Gdy ciągnięta jest przyczepa, a pojazd ciągnący jest w pełni obciążony (włączając wszystkich pasażerów), nie można przekroczyć dopuszczalnego obciążenia tylnej osi (patrz tabliczka identyfikacyjna lub dokumenty samochodu).

Hak holowniczy

Przeostrog

Podczas jazdy bez przyczepy hak holowniczy powinien być zdjęty.

Dźwiękowy sygnał ostrzegawczy podczas ciągnięcia przyczepy

W pojazdach wyposażonych w hak holowniczy wysokość sygnału ostrzegawczego sygnalizującego włączenie kierunkowskazu jest inna po podłączeniu przyczepy.

Wysokość sygnału ostrzegawczego ulegnie zmianie w przypadku usterki kierunkowskazu pojazdu ciągnącego lub przyczepy.

Pielęgnacja samochodu

Wskazówki ogólne	118
Czynności kontrolne	119
Wymiana żarówki	128
Instalacja elektryczna	132
Narzędzia samochodowe	134
Koła i opony	135
Holowanie	146
Pielęgnacja wizualna	148

Wskazówki ogólne

Aksesoria i modyfikacje samochodu

Zaleca się używanie oryginalnych części zamiennych i akcesoriów, oraz części zatwierdzonych przez producenta do użytku w danym modelu samochodu. Producent samochodu nie ma możliwości przetestowania i zagwarantowania jakości produktów innych firm – nawet jeśli są one zgodne z odpowiednimi przepisami i otrzymały homologację.

Nie dokonywać żadnych modyfikacji układu elektrycznego, np. wymiany elektronicznych modułów sterujących (tzw. tuning elektroniczny bądź „chiptuning”).

Garażowanie samochodu

Wyłączanie z eksploatacji na dłuższy okres czasu

Poniższe czynności należy wykonać, jeśli pojazd ma być przez kilka miesięcy wyłączony z eksploatacji:

- Umyć i nawoskować samochód.
- Sprawdzić stan zabezpieczenia antykorozyjnego komory silnika oraz podwozia.
- Oczyszczyć i zakonserwować uszczelki gumowe.
- Wymienić olej silnikowy.
- Opróżnić zbiornik płynu do spryskiwaczy szyb i zmywaczy reflektorów.
- Sprawdzić mrozoodporność płynu chłodzącego.
- Zwiększyć ciśnienie powietrza w oponach do wartości odpowiadającej maksymalnemu obciążeniu.
- Zaparkować samochód w suchym, dobrze wentylowanym miejscu. Włączyć pierwszy lub wsteczny

bieg. Zabezpieczyć samochód przed możliwością przetoczenia się.

- Nie zaciągać hamulca postojowego.
- Otworzyć pokrywę silnika, zamknąć wszystkie drzwi i zablokować zamki.
- Odłączyć zacisk ujemny akumulatora od instalacji elektrycznej samochodu. Wszystkie układy przestaną funkcjonować, np. autoalarm.

Przygotowywanie do eksploatacji po długim przestoju

Poniższe czynności należy wykonać, jeśli pojazd ma być przywrócony do eksploatacji:

- Podłączyć zacisk ujemny akumulatora do instalacji elektrycznej samochodu. Uaktywnić podzespoły elektroniczne szyb otwieranych elektrycznie.
- Sprawdzić ciśnienie powietrza w oponach.

- Napełnić zbiornik płynu do spryskiwaczy szyb i zmywaczy reflektorów.
- Sprawdzić poziom oleju silnikowego.
- Sprawdzić poziom płynu chłodzącego.
- W razie potrzeby przymocować tablicę rejestracyjną.

Złomowanie samochodu

Informacje na temat złomowania oraz recyklingu samochodu można znaleźć na naszej stronie internetowej. Złomowanie i recykling samochodu należy powierzać wyłącznie autoryzowanym zakładom recyklingu.

Czynności kontrolne

Czynności obsługowe wykonywane samodzielnie

Ostrzeżenie

Przed przystąpieniem do wykonywania opisanych poniżej czynności należy bezwzględnie wyłączyć zapłon.

Wentylator chłodnicy może się włączyć nawet gdy wyłączony jest zapłon.

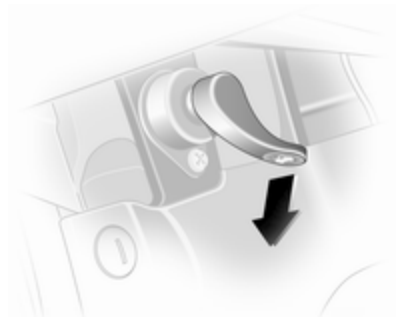
Niebezpieczeństwo

Układ zapłonowy wytwarza bardzo wysokie napięcie. Nie wolno dotykać jego podzespołów.

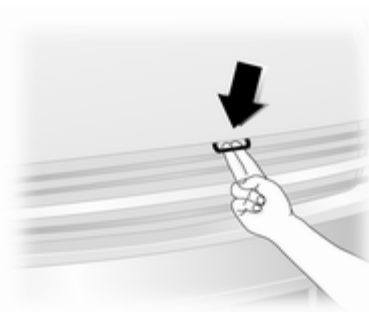
Korki wlewu oleju silnikowego, płynu chłodzącego i płynu do spryskiwaczy oraz wskaźnik poziomu oleju dla ułatwienia identyfikacji oznaczono kolorem żółtym.

Pokrywa silnika

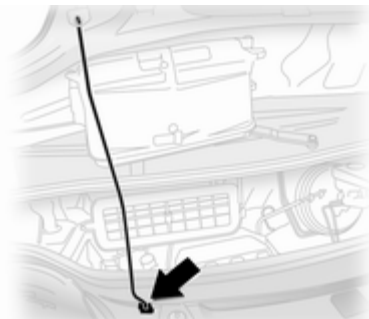
Otwieranie

Pociągnąć dźwignię zwalnającą i ustawić ją z powrotem w położeniu wyjściowym.

Następnie pociągnąć zapadkę blokującą i otworzyć pokrywę.

Podpreźć pokrywę komory silnika wspornikiem.

Zamykanie

Przed zamknięciem pokrywę wcisnąć jej wspornik w uchwyt.

Opuścić pokrywę tak, aby się zatrzasnęła. Sprawdzić, czy pokrywa komory silnika została zablokowana we właściwym położeniu.

Olej silnikowy

Zalecane jest jednak ręczne sprawdzenie poziomu oleju silnikowego przed wyruszeniem w dłuższą podróż. Należy stosować wyłącznie oleje o odpowiednich parametrach. Zalecane płyny i środki smarne ⇨ 153.

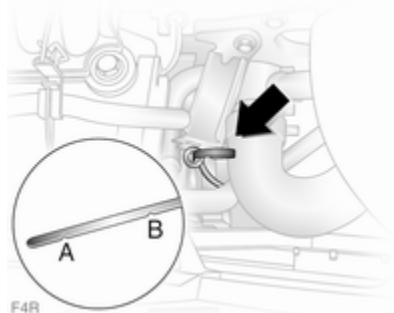
Kontrolę należy przeprowadzać po zaparkowaniu samochodu na płaskim, poziomym podłożu. Ponadto silnik musi być rozgrzany do temperatury roboczej i wyłączony od co najmniej 10 minut.

Wyciągnąć wskaźnik poziomu oleju, wytrzeć go do czysta, wsunąć go aż do wysokości ogranicznika na

uchwycie, po czym ponownie wyciągnąć i sprawdzić poziom oleju silnikowego.

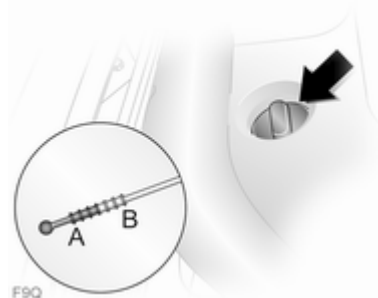
Przeostoga

Za utrzymanie w silniku prawidłowego poziomu oleju o odpowiedniej jakości odpowiada właściciel samochodu.

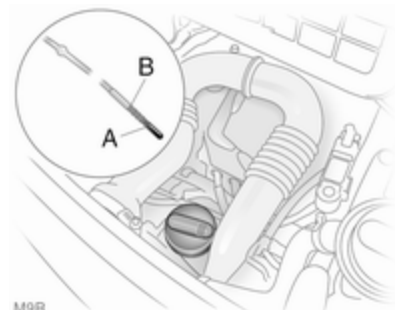

W zależności od typu silnika stosowane są różne rodzaje wskaźników poziomu oleju. Na kolejnych rysunkach pokazano sposób sprawdzania i uzupełniania

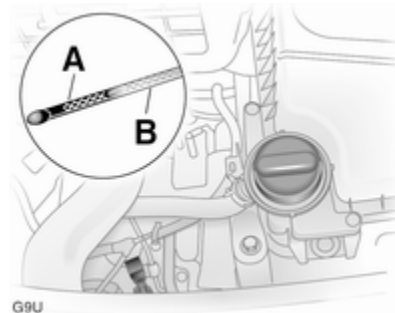
poziomu oleju silnikowego, odpowiednio w silnikach benzynowych i wysokoprężnych.

W silnikach typu F9Q wskaźnik poziomu oleju jest zintegrowana z korkiem wlewu, który należy odkręcić, obracając w lewo.

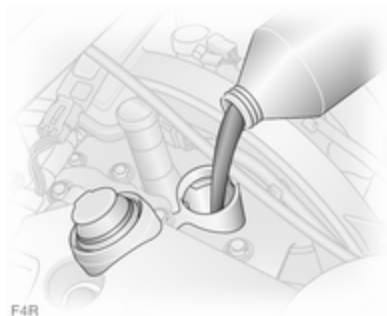
W silnikach M9R obrócić korek w lewo, wyciągnąć wskaźnik, wytrzeć do sucha i ponownie wsunąć do końca.

Jeśli poziom oleju zbliżył się do oznaczenia **A** na wskaźniku, dolać oleju.

Przeostroga

Nie wolno dopuścić, by poziom oleju silnikowego spadł poniżej poziomu minimalnego!

F4R

Zaleca się stosowanie oleju tej samej klasy, jaką posiada olej, który już znajduje się w silniku.

Poziom oleju nie może przekraczać oznaczenia **B** na wskaźniku.

Przeostroga

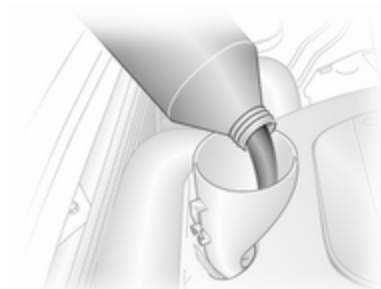
Nadmierna ilość oleju musi zostać spuszczone lub wypompowana.

F9Q

W przypadku silników typu F9Q używać lejka przechowywanego w przedniej części komory silnika, zapobiegającego rozlewaniu oleju.

W celu wyjęcia lejka odchylić plastikowy języczek.

F9Q

Zdjąć korki wlewu i włożyć lejek w otwór wlewowy.

Założyć korki, po czym umieścić lejek w przeznaczonym dla niego miejscu.

Zużycie oleju silnikowego stabilizuje się zazwyczaj po przejechaniu kilku tysięcy kilometrów. Dopiero wówczas można ustalić jego rzeczywisty poziom.

Jeśli zużycie oleju po takim okresie docierania przekroczy 0,5 litra na 1000 km, należy zwrócić się do warsztatu.

Pojemności ⇨ 165, wskaźnik poziomu oleju silnikowego ⇨ 68.

Założyć i dokręcić korek wlewu.

Silnikowy filtr powietrza

Wskaźnik dopływu powietrza do silnika

Niektóre modele samochodu wyposażone są we wskaźnik sygnalizujący ograniczenie dopływu powietrza do silnika, umieszczony w układzie ssania.

Brak znacznika = Bez ograniczeń
Czerwony znacznik = Ograniczenie dopływu powietrza

Jeśli czerwony znacznik jest widoczny przy pracującym silniku, należy zwrócić się do warsztatu.

Płyn chłodzący

Zastosowany płyn chłodzący charakteryzuje się mrozoodpornością na poziomie około -28 °C.

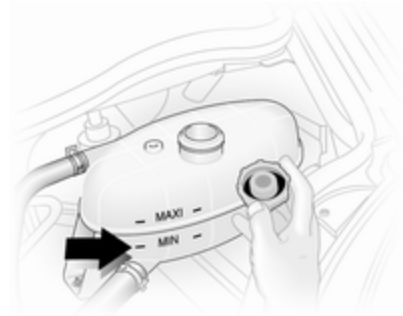
Przeostroga

Używać tylko płynów niskokrzepiwych przeznaczonych dla tego modelu samochodu.

Poziom płynu chłodzącego

Przeostroga

Zbyt niski poziom płynu chłodzącego może spowodować uszkodzenie silnika.

Poziom zimnego płynu chłodzącego powinien sięgać powyżej oznaczenia **MIN**. W razie potrzeby dolać odpowiednią ilość płynu.

⚠ Ostrzeżenie

Przed odkręceniem korka wlewu należy poczekać, aż silnik ostygnie. Ostrożnie odkręcić korek, tak aby stopniowo uwolnić nagromadzone ciśnienie.

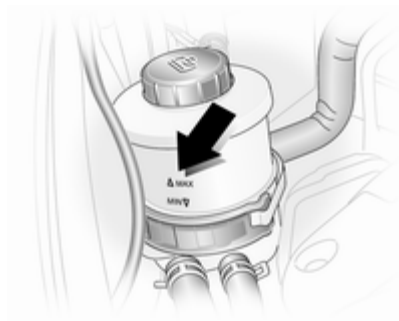
Dolać płynu niskokrzepiwego. W przypadku braku takiego płynu dolać zwykłej lub destylowanej wody.

Dobrze zamocować korek wlewu. Skład płynu chłodzącego oraz przyczynę jego utraty należy sprawdzić / naprawić w warsztacie.

Jeśli wymagane jest użycie dużej ilości płynu chłodzącego, należy koniecznie odpowietrzyć układ chłodzenia. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Gdy temperatura płynu chłodzącego jest zbyt duża, na tablicy wskaźników świeci się w kolorze czerwonym lampka kontrolna wraz z STOP 74. Jeśli poziom płynu chłodzącego jest prawidłowy, skontaktować się z warsztatem.

Płyn wspomagania układu kierowniczego

W przypadku spadku poziomu płynu poniżej oznaczenia **MIN** należy zwrócić się do warsztatu.

Płyn do spryskiwaczy

Pojemnik spryskiwaczy wypełnić roztworem czystej wody i środka do czyszczenia szyb o właściwych proporcjach (środek powinien zawierać czynnik zapobiegający zamarzaniu).

Hamulce

Pisk towarzyszący hamowaniu oznacza, że okładziny hamulcowe są zużyte (mają minimalną grubość). Możliwe jest kontynuowanie jazdy,

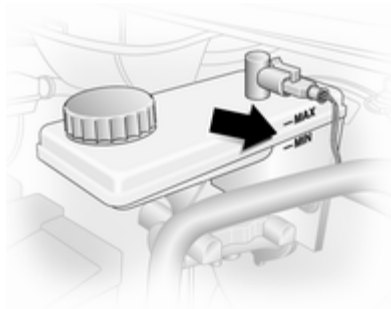
jednak należy w jak najszybciej wymienić okładziny hamulcowe w warsztacie.

Po zamontowaniu nowych okładzin hamulcowych, podczas kilku pierwszych podróży nie należy gwałtownie hamować, o ile nie jest to konieczne.

Płyn hamulcowy

⚠ Ostrzeżenie

Płyn hamulcowy jest trujący i powoduje korozję. Unikać jego styczności z oczami, skórą, tkaninami i powierzchniami lakierowanymi.

Poziom płynu hamulcowego musi zawierać się między oznaczeniami **MIN** i **MAX**.

Przy dolewaniu płynu hamulcowego należy zadbać o zachowanie jego czystości, ponieważ jakiegokolwiek zanieczyszczenie płynu może spowodować awarię układu hamulcowego. Przyczynę ubytku płynu hamulcowego usunąć w warsztacie.

Należy używać wyłącznie wysokosprawnych płynów hamulcowych przeznaczonych dla tego modelu samochodu.

Płyn hamulcowy i sprzęgłowy ⇨ 153.

Akumulator

W samochodzie zamontowany jest akumulator bezobsługowy.

Zużytych baterii i akumulatora nie należy wyrzucać wraz z innymi odpadami domowymi. Wymagane jest dostarczenie tych odpadów do odpowiedniego punktu zbiórki.

Jeśli samochód nie będzie używany przez ponad cztery tygodnie, może dojść do rozładowania jego akumulatora. Odłączyć zacisk ujemny akumulatora od instalacji elektrycznej samochodu.

Przed przystąpieniem do odłączania lub podłączania przewodów akumulatora należy bezwzględnie wyłączyć zapłon.

Dostęp do akumulatora

Akumulator znajduje się pod płytą podłogową przy lewym przednim fotelu ⇨ 144.

Obsługa okresowa akumulatora

⚠ Niebezpieczeństwo

Przy ładowaniu akumulatora zapewnić odpowiednią wentylację. Nagromadzenie gazów wytwarzanych podczas ładowania stwarza niebezpieczeństwo eksplozji!

Wymiana akumulatora

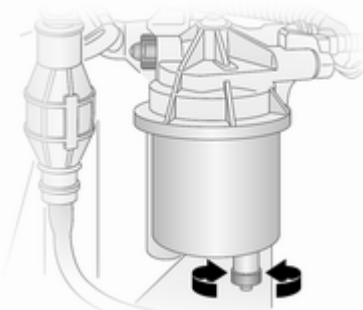
Podczas wymiany akumulatora upewnić się, że nowy akumulator nie posiada otworów wentylacyjnych w pobliżu bieguna dodatniego. Jeśli w tym miejscu znajduje się otwór wentylacyjny, wymagane jest jego zablokowanie zaślepką, podczas gdy otwór w pobliżu bieguna ujemnego musi pozostać otwarty.

Zaleca się by wymianę akumulatora zlecić warsztatowi.

Dodatkowy akumulator

W zależności od dodatkowego wyposażenia pojazdu w niektórych modelach może być stosowany dodatkowy akumulator, znajdujący się obok głównego akumulatora.

Filtr paliwa do silników wysokoprężnych

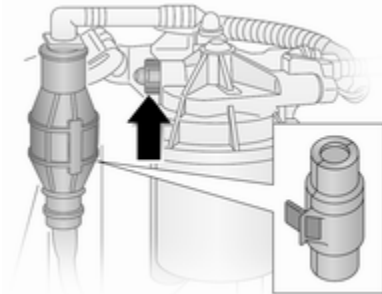
Usuwać pozostałości wody z filtra paliwa przy każdej wymianie oleju silnikowego.

Umieścić pojemnik pod obudową filtra. Poluzować radełkowane śruby osłony i dolnej części filtra o ok. jeden obrót w celu odprowadzenia wody.

Filtr zostanie opróżniony z chwilą wypłynięcia paliwa przez szczelinę powstałą poprzez poluzowanie dolnej śruby radełkowanej. Dokręcić obie śruby.

Jeśli pojazd jest eksploatowany w trudnych warunkach, filtr paliwa należy sprawdzać z większą częstotliwością.

Odpowietrzanie układu paliwowego silnika wysokoprężnego

Jeśli nastąpiło całkowite opróżnienie zbiornika paliwa, należy odpowietrzyć układ paliwowy.

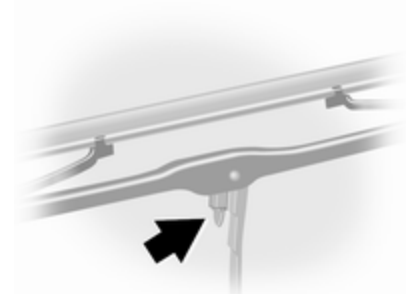
Należy zatankować paliwo i wykonać poniższe czynności:

1. Zdjąć nasadkę ochronną z pompy paliwowej.
2. Umieścić odpowiedni pojemnik na paliwo pod śrubą odpowietrzającą filtra paliwa.

3. Poluzować śrubę odpowietrzającą (oznaczoną strzałką) o jeden obrót.
4. Wykonując powolne i miarowe ruchy, ręcznie obsługiwać pompę paliwową do momentu, gdy paliwo wypływające ze szczeliny powstałej przez poluzowanie śruby odpowietrzającej będzie pozbawione pęcherzyków powietrza.
5. Dokręcić śrubę odpowietrzającą.
6. Założyć nasadkę ochronną na pompę paliwową.

Wymiana piór wycieraczek

Pióra wycieraczek szyby przedniej

Unieść ramię wycieraczki, nacisnąć zatrzask mocujący w stronę ramienia wycieraczki i odłączyć pióro.

Pióro wycieraczki szyby tylnej

Unieść ramię wycieraczki, obrócić i odcepić pióro wycieraczki.

Wymiana żarówki

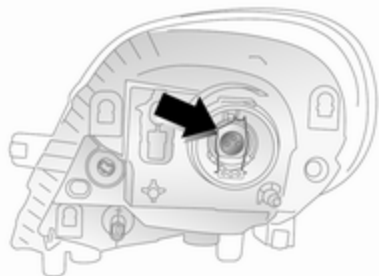
Wyłączyć zapłon i zamknąć drzwi lub wyłączyć światła, których żarówka wymaga wymiany.

Nowe żarówki należy chwycić wyłącznie za cokół! Nie dotykać części szklanej gołymi rękoma.

Podczas wymiany korzystać wyłącznie z żarówek tego samego typu.

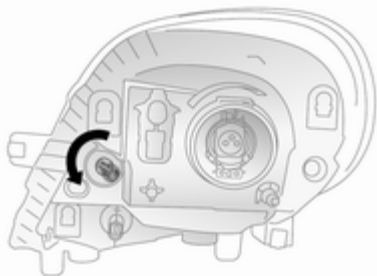
Reflektory

Światła mijania i drogowe

1. Rozłączyć złącze wiązki przewodów.
2. Zdjąć gumową uszczelkę.
3. Zwolnić zaczep i wyjąć żarówkę.
4. Wymienić żarówkę, zwracając uwagę na jej prawidłową orientację, po czym założyć zaczep.
5. Założyć gumową uszczelkę i podłączyć złącze wiązki przewodów.

Światła pozycyjne

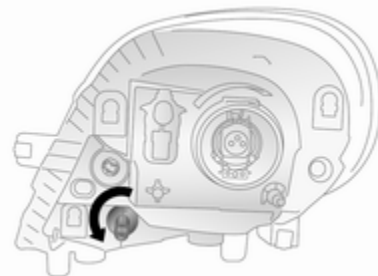

1. Wyjąć oprawę żarówki z obudowy reflektora, obracając ją o 90°.
2. Wymienić żarówkę.
3. Zamocować oprawę żarówki w obudowie reflektora.

Światła przeciwmgielne

Wymianę żarówek przeprowadzić w warsztacie.

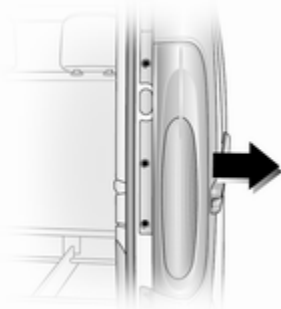
Kierunkowskazy przednie

1. Wyjąć oprawę żarówki z obudowy reflektora, obracając ją o 90°.
2. Wymienić żarówkę.
3. Zamocować oprawę żarówki w obudowie reflektora.

Światła tylne

Światło hamowania, kierunkowskazy i światła tylne

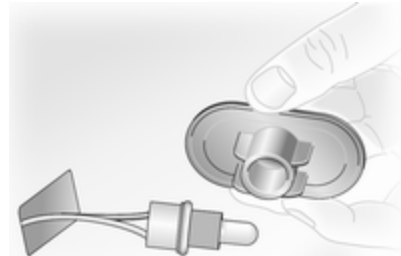

1. Wykręcić 3 wkręty (za pomocą dołączonego narzędzia).
2. Ostrożnie ściągnąć klosz lampy z zewnętrznych zaczepów.

3. Obrócić oprawę żarówki i wyjąć.
4. Wymienić żarówkę.
5. Wcisnąć oprawę żarówki w obudowę lampy, a następnie obrócić ją w celu zamocowania.
6. Sprawdzić, czy wiązka przewodów jest prawidłowo ułożona.
7. Umieścić lampę w pierwotnym położeniu, zwracając uwagę na jej prawidłowe osadzenie.
8. Założyć klosz lampy i przykręcić 3 wkręty.

Kierunkowskazy boczne

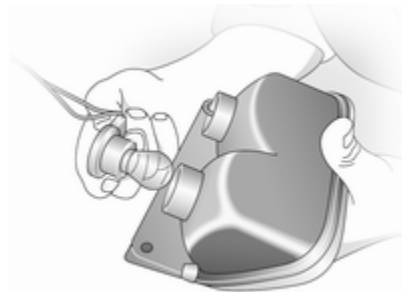

1. Zwolnić zaczepy za pomocą śrubokrętu z płaską końcówką, po czym wyjąć lampę z otworu.
2. Wyjąć oprawę żarówki, obracając ją o 90°, a następnie wymienić żarówkę.
3. Zamontować oprawę żarówki, a następnie włożyć lampę w otwór.

Centralne, wysoko zamontowane światło hamowania

Wymianę żarówek przeprowadzić w warsztacie.

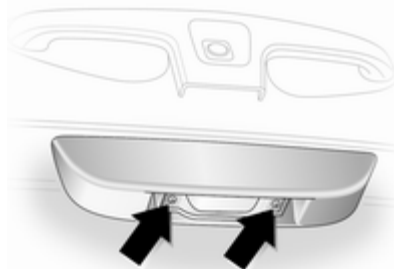
Światło cofania

1. Wykręcić 2 wkręty (za pomocą dołączonego narzędzia) i wyjąć obudowę lampy.
2. Obrócić oprawkę żarówki i wyjąć.
3. Wymienić żarówkę.

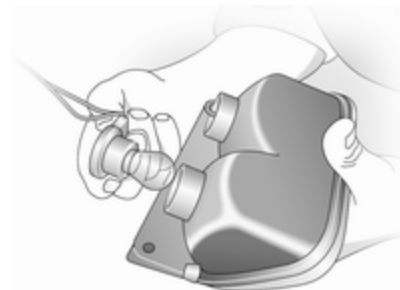
4. Wcisnąć oprawkę żarówki w obudowę lampy, a następnie obrócić ją w celu zamocowania.
5. Zamocować obudowę lampy dwoma wkrętami.

Oświetlenia tablicy rejestracyjnej

1. Wykręcić 2 wkręty (oznaczone strzałkami) i zdjąć klosz.
2. Wymienić żarówkę.
3. Założyć klosz i przykręcić wkręty.

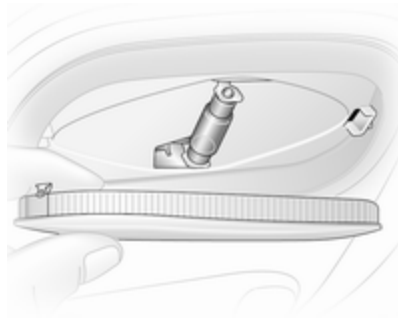
Tylne światło przeciwmgielne

1. Wykręcić 2 wkręty (za pomocą dołączonego narzędzia) i wyjąć obudowę lampy.
2. Obrócić oprawkę żarówki i wyjąć.
3. Wymienić żarówkę.
4. Wcisnąć oprawkę żarówki w obudowę lampy, a następnie obrócić ją w celu zamocowania.
5. Zamocować obudowę lampy dwoma wkrętami.

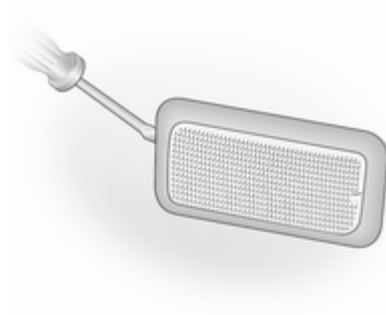
Oświetlenie wnętrza

Oświetlenie wnętrza z przodu kabiny

1. Zdjąć klosz, podważając go śrubokrętem z płaską końcówką.
2. Wymienić żarówkę.
3. Założyć z powrotem klosz.

Oświetlenie przestrzeni bagażowej

1. Zdjąć klosz, podważając go śrubokrętem z płaską końcówką.
2. Wyjąć żarówkę, uprzednio zdejmując tylną osłonę klosza.
3. Wymienić żarówkę, po czym założyć tylną osłonę.
4. Założyć z powrotem klosz.

Oświetlenie wnętrza z tyłu kabiny

Wymianę żarówek przeprowadzić w warsztacie.

Oświetlenie schowka w desce rozdzielczej

Wymianę żarówek przeprowadzić w warsztacie.

Podświetlenie wskaźników

Wymianę żarówek przeprowadzić w warsztacie.

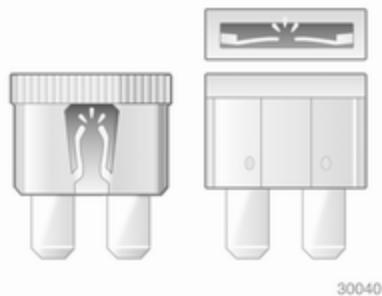
Instalacja elektryczna

Bezpieczniki

Oznaczenia nowego bezpiecznika muszą być takie same jak oznaczenia bezpiecznika wymienianego.

Skrzynka bezpieczników znajduje się po lewej stronie deski rozdzielczej, poniżej uchwytu na napoje.

Przed wymianą bezpiecznika należy wyłączyć odpowiedni obwód oraz zapłon.

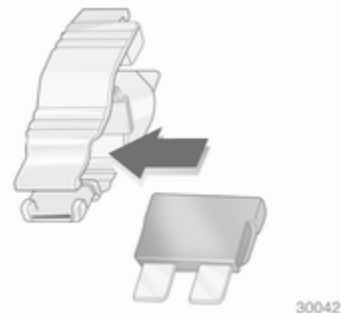
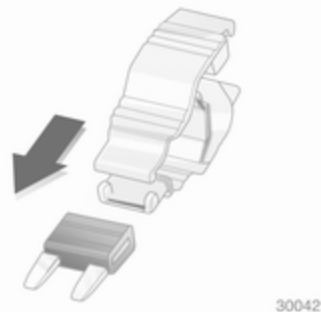
Przepalony bezpiecznik można rozpoznać po stopionym drucie topikowym. Przed instalacją nowego bezpiecznika należy usunąć przyczynę usterki.

W pojeździe powinien znajdować się kompletny zestaw zapasowych bezpieczników. W skrzynce bezpieczników przewidziano miejsce na ich przechowywanie.

Niektóre układy są chronione przez kilka bezpieczników.

Pomimo braku danej funkcji lub układu odpowiadający bezpiecznik może być obecny.

Szczypce ułatwiające wymianę małych bezpieczników

30044

W skrzynce bezpieczników znajdują się specjalne szczypcy, ułatwiające wymianę bezpieczników.

Załóż szczypcę do wymiany bezpieczników na bezpiecznik od góry lub z boku i wyciągnij bezpiecznik.

Skrzynka bezpieczników w desce rozdzielczej

Znajduje się po lewej stronie deski rozdzielczej, poniżej uchwytu na napoje.

Wyjąć popielniczkę z lewego uchwytu na napoje i otworzyć pokrywę skrzynki bezpieczników. Za pokrywką nie należy przechowywać żadnych przedmiotów.

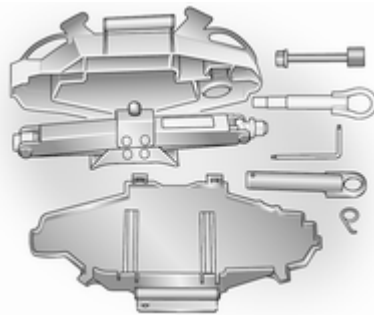
Niektóre obwody mogą być chronione przez kilka bezpieczników.

Symbol Zastosowanie

	Klimatyzacja
	Ogrzewanie lusterek zewnętrznych
	Podgrzewanie przednich foteli
	Szyby otwierane elektrycznie
	Lewe światło drogowe
	Prawe światło drogowe
	Wycieraczka przedniej szyby
	Radio/system Infotainment
	Zapalniczka
Boiler	Nagrzewnica tylnej części kabiny
	Sygnal dźwiękowy
	Lewe światło mijania
	Prawe światło mijania
	Deska rozdzielcza
	Ogrzewanie

Symbol Zastosowanie

	Oświetlenie wnętrza kabiny
	Układ ABS
	Ogrzewanie tylnej szyby
	Zegar, oświetlenie wnętrza, radio, system Infotainment
UCH	Układ wtryskowy
INJ	
	Spryskiwacz tylnej szyby
	Wycieraczka tylnej szyby
	Lewe światło pozycyjne
	Prawe światło pozycyjne
	Centralny zamek
	Lusterka zewnętrzne regulowane elektrycznie
STOP	Lampka kontrolna STOP, światła do jazdy dziennej
	Tylne światła przeciwmgielne
	Przednie światła przeciwmgielne
	Gniazdko zasilania
T	Tachograf

Narzędzia samochodowe

Podnośnik, łączniki, klucz zapadkowy, klucz gwiazdkowy, narzędzie do zdejmowania osłon piast kół, ucho holownicze i narzędzie do blokady koła zapasowego znajdują się w schowku pod fotelem kierowcy.

Koło zapasowe ⇨ 143.

Samochody z zestawem do naprawy opon: Ucho holownicze i klucz gwiazdkowy znajdują się

w opakowaniu zestawu do naprawy opon, schowanym pod przednim fotelem

Zestaw do naprawy opon ⇨ 137.

Koła i opony

Stan opon i obręczy kół

Na krawężniki należy najeżdżać powoli i, w miarę możliwości, pod kątem prostym. Najeżdżanie na ostre krawężniki może doprowadzić do uszkodzenia opon i obręczy kół. Podczas parkowania należy uważać, aby opony nie zostały dociśnięte do krawężnika.

Regularnie sprawdzać stan kół.

W przypadku stwierdzenia uszkodzenia lub nadmiernego zużycia opon bądź obręczy kół należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Opony

Fabryczne opony dobrano odpowiednio do podwozia samochodu, tak aby zapewniały maksymalny komfort jazdy oraz bezpieczeństwo.

Opony zimowe

Opony zimowe poprawiają bezpieczeństwo jazdy, gdy temperatura spadnie poniżej 7°C, dlatego powinno się je zakładać na wszystkie koła.

W niektórych krajach wymagane jest naklejenie w zasięgu wzroku kierowcy etykiety z informacją o maksymalnej dopuszczalnej prędkości dla założonych opon.

Oznakowanie opon

np. **195/65 R 16 C 88 Q**

195 = Szerokość opony w mm

65 = Wskaźnik profilu (stosunek wysokości przekroju do szerokości opony w %)

R = Konstrukcja opony: radialna

RF = Typ: run-flat

16 = Średnica koła w calach

C = Transport lub zastosowania w celach komercyjnych

88 = Wskaźnik nośności opony, np. wartość 88 odpowiada nośności 567 kg

Q = Symbol prędkości

Symbol prędkości:

Q = do 160 km/h

S = do 180 km/h

T = do 190 km/h

H = do 210 km/h

V = do 240 km/h

W = do 270 km/h

Ciśnienie powietrza w oponach

Ciśnienie powietrza w oponach należy sprawdzać przynajmniej co 14 dni oraz zawsze przed wyruszeniem w dłuższą podróż. Opony muszą być zimne. Nie należy zapomnieć o sprawdzeniu ciśnienia w kole zapasowym.

Ciśnienie powietrza w oponach
⇨ 166.

Wartości ciśnienia dotyczą opon nierozgrzanych. Są one takie same dla opon letnich i zimowych.

Ciśnienie powietrza w kole zapasowym zawsze powinno odpowiadać pełnemu obciążeniu samochodu.

Niewłaściwe ciśnienie w ogumieniu wpływa negatywnie na bezpieczeństwo, zachowanie się samochodu na drodze, komfort jazdy oraz zużycie paliwa i opon.

⚠ Ostrzeżenie

Zbyt niskie ciśnienie może prowadzić do nadmiernego nagrzewania się opony i jej wewnętrznego uszkodzenia skutkującego odklejeniem się bieżnika lub nawet rozerwaniem opony przy dużych prędkościach jazdy.

Głębokość bieżnika

Głębokość bieżnika należy sprawdzać regularnie.

Ze względów bezpieczeństwa opony powinny zostać wymienione na nowe, gdy głębokość bieżnika zmniejszy się do 2–3 mm (4 mm w przypadku opon zimowych).

Minimalna głębokość bieżnika dopuszczalna przez przepisy (1,6 mm) zostaje osiągnięta, gdy wysokość bieżnika zrówna się z jednym ze wskaźników zużycia opony (TWI). Ich umiejscowienie wskazują oznaczenia na boku opony.

Jeśli opony przednie są bardziej zużyte niż tylne, należy je zamienić miejscami. Upewnić się, że kierunek obracania kół jest prawidłowy (bieżnik kierunkowy).

Opony starzeją się nawet gdy nie są używane. Dlatego zaleca się wymieniać je co 6 lat.

Zmiana rozmiaru opony i koła

Jeśli na obręcze kół zostaną założone opony o rozmiarze innym niż w przypadku opon montowanych fabrycznie, może zajść konieczność przeprogramowania prędkościomierza elektronicznego i dokonania kilku innych modyfikacji samochodu.

⚠ Ostrzeżenie

Zamontowanie nieodpowiednich opon i obręczy kół może być przyczyną wypadku, jak również unieważnienia homologacji typu pojazdu.

Oslony ozdobne

Należy używać osłon ozdobnych i opon dopuszczonych do użytku przez producenta i spełniających wszystkie wymagania dotyczące konkretnej kombinacji obręczy kół i opon.

W przypadku używania osłon ozdobnych i opon niezatwierdzonych przez producenta, opony nie mogą mieć pogrubionych krawędzi ochronnych.

Oslony ozdobne kół nie mogą pogarszać skuteczności chłodzenia hamulców.

⚠ Ostrzeżenie

Używanie nieodpowiednich osłon ozdobnych i opon może prowadzić do nagłego spadku ciśnienia w oponie i wypadku.

Łańcuchy na koła

Łańcuchy można zakładać tylko na koła przednie.

Dopuszczalne jest stosowanie łańcuchów o drobnych ogniwach, które łącznie z zamknięciem nie odstają więcej niż 15 mm ponad bieżnik i po bokach opony, od strony wewnętrznej.

W przypadku opon o rozmiarze 215/65 R16, skontaktować się z warsztatem.

⚠ Ostrzeżenie

Uszkodzenie łańcuchów może doprowadzić do rozerwania opony.

Założone na koła łańcuchy mogą stykać się z osłonami ozdobnymi stalowych obręczy kół. Oslony należy wówczas zdjąć.

Z łańcuchami na kołach można jechać z prędkością najwyżej 50 km/h. Odcinki pokonywane na drogach wolnych od śniegu powinny być krótkie, ponieważ na twardej nawierzchni łańcuchy szybko się ścierają i mogą pęknąć.

Zestaw do naprawy opon

Drobne uszkodzenia bieżnika i boków opony można naprawić za pomocą zestawu do naprawy opon.

Nie usuwać ciał obcych z opon.

Przy użyciu zestawu do naprawy opon nie można naprawiać uszkodzeń o wielkości powyżej 4 mm ani uszkodzeń znajdujących się w pobliżu obręczy koła.

⚠ Ostrzeżenie

Nie przekraczać prędkości 80 km/h.

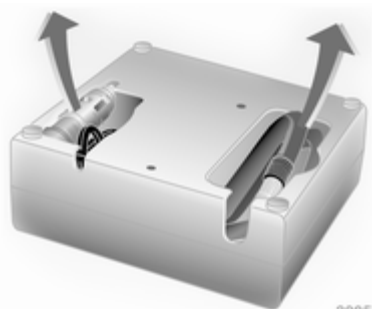
Nie używać naprawionej opony przez dłuższy czas.

Sterowność i właściwości jezdne samochodu mogą ulec pogorszeniu.

Postępowanie w przypadku przebicia opony:

Zaciągnąć hamulec postojowy i wybrać 1. lub wsteczny bieg.

Zestaw naprawczy znajduje się pod przednim fotelem.

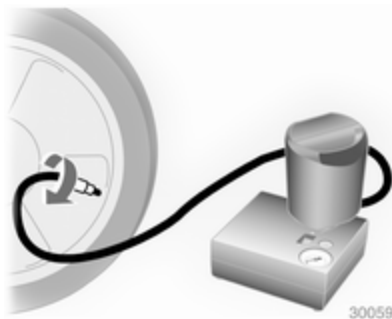
30057

1. Wyjąć sprężarkę z opakowania zestawu.
2. Ze schowków pod sprężarką wyjąć przewód połączeniowy i wąż gumowy.

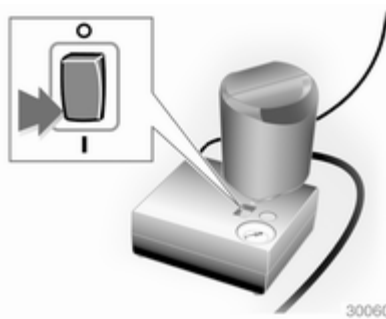
30058

3. Dokręcić przewód powietrza do złącza na pojemniku ze szczeliwem.
4. Umieścić pojemnik ze szczeliwem w uchwycie na sprężarce. Ustawić sprężarkę obok koła w taki sposób, aby pojemnik ze szczeliwem znajdował się pionowo.
5. Odkręcić z uszkodzonej opony kapturek ochronny zaworu.

6. Nakręcić na zawór opony końcówkę przewodu do pompowania opony.
7. Przełącznik na sprężarce musi być ustawiony w położeniu **O**.
8. Podłączyć wtyczkę zasilającą sprężarki do gniazdka zasilania lub do gniazdka zapalniczki.

W celu uniknięcia rozładowania akumulatora, zaleca się utrzymywać pracę silnika.

9. Ustawić przełącznik na sprężarce w położeniu **I**. Opona zostanie wypełniona szczeliwem.
10. Wskaźnik ciśnienia sprężarki przez chwilę wskazuje ciśnienie do 6 bar (600 kPa/87 psi). Następnie ciśnienie zacznie opadać.
11. Po wtłoczeniu całości szczeliwa do opony rozpocznie się jej pompowanie.

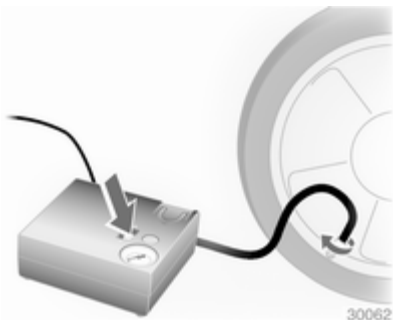
12. Właściwe ciśnienie w oponie powinno zostać osiągnięte w ciągu 10 minut. Ciśnienie powietrza w oponach $\varnothing$ 166. Po osiągnięciu właściwego ciśnienia wyłączyć sprężarkę.
Jeśli zalecane ciśnienie nie zostanie osiągnięte w ciągu 10 minut, odłączyć zestaw do naprawy opon. Przeszawić pojazd o jeden obrót opony (około 2 metrów). Ponownie podłączyć zestaw do naprawy opon i kontynuować pompowanie przez 10 minut. Jeśli nadal nie można osiągnąć zalecanej wartości

ciśnienia, uszkodzenie opony jest zbyt poważne. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Za pomocą przycisku znajdującego się powyżej manometru wypuścić nadmiar powietrza, tak aby uzyskać zalecane ciśnienie.

Sprężarka nie powinna pracować przez czas dłuższy niż 10 minut.

13. Odłączyć zestaw do naprawy opon. Nakręcić końcówkę węża wypełniającego na wolne złącze butelki ze szczeliwem. Zapobiegnie to wypływowi szczeliwa. Schować zestaw do naprawy opon pod przednim fotelem.
14. Za pomocą szmatki wytrzeć nadmiar szczeliwa.
15. Z zestawu naprawczego zdjąć naklejkę z oznaczeniem prędkości maksymalnej i przykleić ją w polu widzenia kierowcy.

16. Natychmiast ruszyć z miejsca, aby szczeliwo zostało równomiernie rozprowadzone w oponie. Po przejechaniu ok. 10 km (nie później niż po 10 minutach) zatrzymać się i sprawdzić ciśnienie w oponie, korzystając ze sprężarki. W tym celu nakręcić końcówkę węża sprężarki bezpośrednio na zawór opony i sprężarki.
17. Jeśli ciśnienie jest większe niż 3,1 bar (310 kPa/45 psi), obniżyć je do odpowiedniej wartości. Procedurę należy powtarzać aż

do stwierdzenia braku ubytków ciśnienia.

Jeśli ciśnienie spadło poniżej 3,1 bar (310 kPa/45 psi), zaprzestać dalszej jazdy. Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

18. Schować zestaw do naprawy opon pod przednim fotelem.

⚠ Ostrzeżenie

Nie wolno dopuścić, aby szczeliwo dostało się do oczu, na skórę lub ubranie. W razie połknięcia natychmiast zasięgnąć porady lekarskiej.

Uwaga

Ponieważ przy korzystaniu z naprawionej opony znacznie pogarszają się właściwości jezdne, należy ją jak najszybciej wymienić.

Jeśli sprężarka będzie wydawać nienaturalne odgłosy lub nagrzej się do wysokiej temperatury, należy ją wyłączyć na co najmniej 30 minut.

Przy ciśnieniu 7 barów otwiera się wbudowany zawór bezpieczeństwa.

Uwaga na datę przydatności zestawu do użycia. Po tej dacie możliwości naprawcze zestawu nie są gwarantowane. Zwracać uwagę na informacje dotyczące przechowywania znajdujące się na pojemniku ze szczeliwem.

Zużyty pojemnik ze szczeliwem należy wymienić. Przy utylizacji pojemnika należy przestrzegać obowiązujących przepisów.

Sprężarki i szczeliwa można używać w temperaturach powyżej ok. -30 °C.

Dołączone adaptory mogą być używane do pompowania innych przedmiotów, np. piłek, materacy, łódek itp. Znajdują się pod sprężarką. Aby wyjąć adapter, wkręcić przewód elastyczny powietrza od sprężarki i pociągnąć.

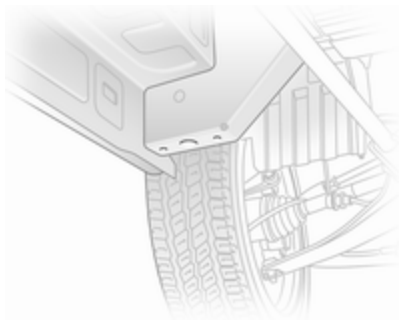
Zmiana koła

W zależności od wersji zamiast w koło zapasowe samochód może być wyposażony w zestaw do naprawy opon ⇨ 137.

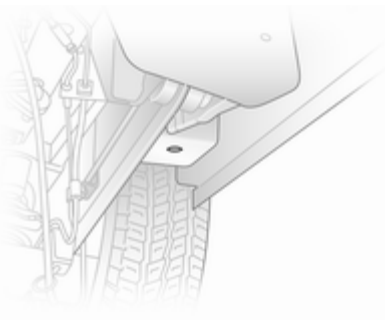
Przed przystąpieniem do zmiany koła należy poczynić następujące przygotowania i zapoznać się z poniższymi wskazówkami:

- Zaparkować samochód na płaskim, twardym i suchym podłożu. Koła przednie ustawić tak jak do jazdy na wprost.
- Zaciągnąć hamulec postojowy i wybrać 1. lub wsteczny bieg.
- Wyjąć koło zapasowe ⇨ 143.
- Nie zmieniać jednocześnie więcej niż jednego koła.

- Podnośnika używać wyłącznie do wymiany koła w razie przebicia; nie stosować go do sezonowej wymiany opon zimowych i letnich.
  - Jeśli podłoże jest miękkie, pod podnośnik podłożyć sztywną podkładkę o grubości do 1 cm.
  - W samochodzie wspartym na podnośniku nie może być jakichkolwiek osób ani zwierząt.
  - Nigdy nie wolno kłaść się pod uniesionym samochodem.
  - Nie uruchamiać silnika w samochodzie wspartym na podnośniku.
  - Przed wkręceniem śrub kół należy je wyczyścić i pokryć ich węższą część cienką warstwą powszechnie dostępnego smaru.
1. Zdjąć osłonę ozdobną koła ⇨ 134.

2. Poluzować każdą śrubę koła o pół obrotu, korzystając z klucza zapadkowego z łącznikiem. W celu poluzowania śrub klucz zapadkowy powinien obracać się w lewo. W razie potrzeby obrócić klucz.

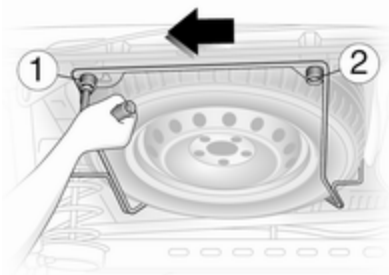
3. W celu uniesienia samochodu ustawić wspornik podnośnika pod wycięciem znajdującym się najbliżej zmienianego koła. Upewnić się, że podnośnik jest prawidłowo umiejscowiony. Podstawa podnośnika musi spoczywać na podłożu, bezpośrednio pod punktem przyłożenia podnośnika, w sposób uniemożliwiający poślizg.
4. Połączyć łącznik z podnośnikiem i obracać kluczem zapadkowym aż do uniesienia koła nad podłoże.

5. Całkowicie wykręcić śruby kół, obracając je w lewo, i wytrzeć je do czysta szmatką. Wykręcone śruby należy odłożyć w miejsce, w którym nie ulegną zabrudzeniu.
6. Zmienić koło.
7. Wkręcić śruby koła.
8. Opuścić samochód.
9. Dokręcić „na krzyż” kolejno wszystkie śruby. Moment dokręcania wynosi 140 Nm.
10. Założyć z powrotem osłony kół.
11. Zmienić koło.
12. Schować wymontowane koło
 ⇨ 143 i narzędzia samochodowe
 ⇨ 134.
13. Jak najszybciej wyważyć nowe koło. Jak najszybciej skontrolować ciśnienie powietrza w oponie zamocowanego koła ⇨ 166, a także moment dokręcania śrub koła.
- Uszkodzoną oponę należy wymienić na nową lub naprawić.

Koło zapasowe

W zależności od wersji zamiast w koło zapasowe samochód może być wyposażony w zestaw do naprawy opon ⇨ 137.

Korzystanie z koła zapasowego, które jest mniejsze od pozostałych kół, lub wraz z kołami wyposażonymi w opony zimowe, niekorzystnie wpływa na właściwości jezdne samochodu. Po naprawieniu opony należy niezwłocznie zamontować koło standardowe.

Koło zapasowe jest zamocowane pod tylną częścią podwozia i może być przykręcone śrubą zabezpieczającą, którą można odkręcić wyłącznie za pomocą dołączonego narzędzia.

⚠ Ostrzeżenie

Ze względu na masę zestawu koła zapasowego należy zachować ostrożność przy jego zdejmowaniu. Nie odkręcać do końca śruby 1.

Dla uniknięcia nagłego opadnięcia koła po odkręceniu śrub podeprzeć je odpowiednim przedmiotem. W przeciwnym razie może dojść do odniesienia obrażeń ciała!

W przypadku maksymalnie obciążonego samochodu z przebitą tylną oponą wyjęcie koła zapasowego może wymagać użycia podnośnika.

W celu wyjęcia koła zapasowego poluzować śrubę 1, nie odkręcając jej do końca. Wykręcić śrubę 2,

a następnie pociągnąć uchwyt w lewą stronę, uwalniając go ze śruby 1, po czym opuścić.

Przy zakładaniu koła zapasowego przed dokręceniem śrub sprawdzić poprawność umiejscowienia uchwytu.

Opony letnie i zimowe

W przypadku stosowania opon zimowych koło zapasowe może mieć nadal oponę letnią.

Używanie koła zapasowego z założoną oponą letnią może spowodować pogorszenie właściwości jezdnych samochodu, szczególnie na śliskich nawierzchniach.

Opony o bieżniku kierunkowym

Opony o bieżniku kierunkowym należy zakładać w taki sposób, aby kierunek ich toczenia był zgodny z kierunkiem wskazywanym przez symbol (np. strzałkę) znajdujący się na boku opony.

W przypadku opon założonych niezgodnie ze wskazanym kierunkiem toczenia należy zastosować się do następujących wytycznych:

- Właściwości jezdne samochodu mogą być pogorszone. Po naprawieniu opony należy niezwłocznie zamontować koło standardowe.
- Nie przekraczać prędkości 80 km/h.
- Szczególną ostrożność zachować podczas jazdy po mokrych lub zaśnieżonych nawierzchniach dróg.

Uruchamianie silnika przy użyciu przewodów rozruchowych

Nie uruchamiać silnika przy użyciu urządzeń do szybkiego ładowania akumulatora.

W razie rozładowania akumulatora silnik można uruchomić za pomocą przewodów rozruchowych i akumulatora innego samochodu.

Ostrzeżenie

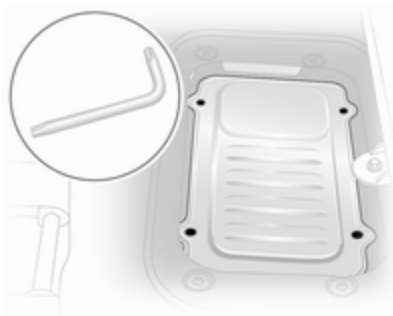
Zachować szczególną uwagę podczas uruchamiania przy wykorzystaniu przewodów rozruchowych. Wszelkie odstępstwa od poniższych instrukcji mogą prowadzić do obrażeń ciała i szkód spowodowanych eksplozją akumulatora lub uszkodzeniem układów elektrycznych obu pojazdów.

- Nie zbliżać się do akumulatora z otwartym ogniem lub źródłem iskier.
- W temperaturach poniżej 0 °C rozładowany akumulator może zamarznąć. Przed podłączeniem przewodów rozruchowych należy rozmrozić zamarznięty akumulator.

- Unikać styczności elektrolitu z oczami, skórą, tkaninami i powierzchniami lakierowanymi. Elektrolit akumulatorowy zawiera kwas siarkowy, który przy bezpośrednim kontakcie może powodować oparzenia skóry oraz korozję elementów samochodu.
- Podczas pracy z akumulatorem zakładać okulary i odzież ochronną.
- Akumulator wspomagający musi mieć takie samo napięcie zasilania (12 V) jak akumulator używany w samochodzie. Jego pojemność (wyrażona w Ah) nie może być dużo mniejsza od pojemności akumulatora rozładowanego.
- Należy korzystać z przewodów rozruchowych z izolowanymi zaciskami, o średnicy co najmniej 16 mm² (25 mm² w przypadku silników wysokoprężnych).
- Nie odłączać rozładowanego akumulatora od samochodowej instalacji elektrycznej.
- Wyłączyć wszystkie zbędne odbiorniki prądu.

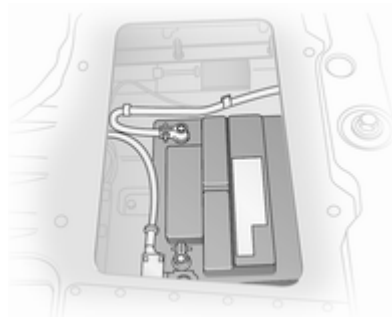
- Nie pochylać się nad akumulatorem w trakcie rozruchu.
- Nie dopuszczać do zetknięcia się zacisków przewodów rozruchowych.
- Podczas uruchamiania silnika przy użyciu przewodów rozruchowych samochody nie powinny się stykać.
- Włączyć hamulec postojowy i neutralne położenie skrzyni biegów.

Dostęp do akumulatora

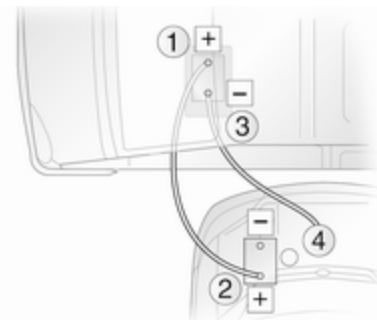
Akumulator znajduje się pod płytą podłogową przy lewym przednim fotelu. Podnieść wykładzinę podłogową i odkręcić 4 śruby za pomocą narzędzia znajdującego się w zestawie narzędzi samochodowych (lub w zestawie do naprawy opon).

Podczas wymiany akumulatora zwrócić uwagę na strzałkę skierowaną w przód na pokrywie akumulatora.

Zdjąć pokrywę, aby uzyskać dostęp do akumulatora.

Procedura uruchamiania silnika przy użyciu przewodów rozruchowych

Kolejność podłączania przewodów:

1. Podłączyć jeden koniec czerwonego przewodu do bieguna dodatniego akumulatora wspomagającego.
2. Drugi koniec tego przewodu podłączyć do bieguna dodatniego rozładowanego akumulatora.
3. Podłączyć jeden koniec czarnego przewodu do bieguna ujemnego akumulatora wspomagającego.

4. Drugi koniec tego przewodu podłączyć do punktu styku z masą samochodu, np. do kadłuba silnika lub do połączenia śrubowego któregoś z elementów zawieszenia silnika. Miejsce podłączenia powinno znajdować się jak najdalej od rozładowanego akumulatora.

Poprowadzić przewody w taki sposób, aby nie zaczepiły się przypadkowo o ruchome elementy silnika.

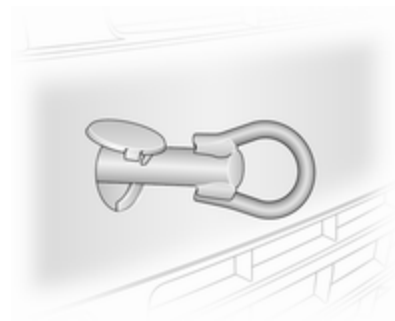
Uruchamianie silnika:

1. Uruchomić silnik samochodu z akumulatorem wspomagającym.
2. Po 5 minutach uruchomić silnik drugiego samochodu. Próby uruchomienia powinny być wykonywane w 1-minutowych odstępach i trwać nie dłużej niż 15 sekund.
3. Po uruchomieniu silniki obu samochodów powinny przez ok. 3 minuty pracować na biegu jałowym. W tym czasie przewody powinny pozostać podłączone.

4. W uruchamianym awaryjnie samochodzie włączyć dowolne urządzenie elektryczne (np. reflektory lub ogrzewanie szyby tylnej).
5. Przewody odłączać dokładnie w odwrotnej kolejności.

Holowanie

Holowanie awaryjne

Ucho holownicze znajduje się w skrzynce z narzędziami samochodowymi ↻ 134.

Wkręcić ucho holownicze do oporu w przedni punkt holowniczy.

Podczepić linkę holowniczą, lub jeszcze lepiej hol sztywny, do ucha holowniczego. W żadnym wypadku nie podczepiać linki do zderzaka ani do elementów zawieszenia.

Nie holować samochodu za tylne ucho holownicze. Przednie ucho holownicze można wykorzystywać wyłącznie do holowania, a nie wyciągania pojazdu.

Włączyć zapłon, aby odblokować kierownicę i umożliwić działanie świateł hamowania, sygnału dźwiękowego i wycieraczek.

Ustawić dźwignię zmiany biegów w położeniu neutralnym.

Jeśli w przypadku przekładni manualno-automatycznej nie można wybrać położenia neutralnego, samochód można wyłącznie odholować z uniesionymi kołami napędowymi.

Przeostroga

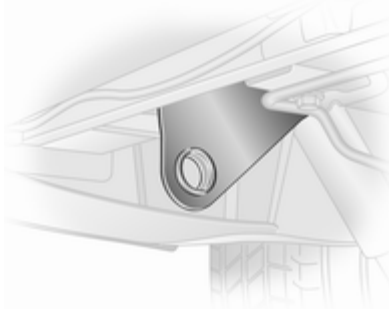
Ruszać powoli, unikając szarpnięć. Przeciążenie holu może doprowadzić do uszkodzenia obydwóch samochodów.

Gdy silnik jest wyłączony, hamowanie oraz obracanie kierownicą wymagają użycia znacznie większej siły.

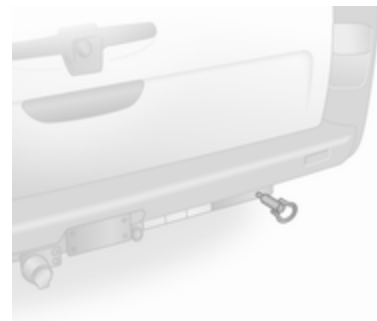
Włączyć recyrkulację powietrza i zamknąć szyby, aby do wnętrza pojazdu nie dostały się spaliny pojazdu holującego.

Należy skorzystać z pomocy warsztatu.

Holowanie innego pojazdu

Stałe ucho holownicze znajduje się pod tylnym zderzakiem.

Pojazdy z hakiem holowniczym są wyposażone w gniazdo wykręcanego ucha holowniczego. Wkręcić ucho holownicze, znajdujące się w narzędziach samochodowych, całkowicie w gniazdo.

Podczepić linkę holowniczą, lub jeszcze lepiej hol sztywny, do ucha holowniczego. W żadnym wypadku nie podczepiać linki do tylnej osi ani do elementów zawieszenia.

Tylne ucho holownicze można wykorzystywać wyłącznie do holowania, a nie wyciągania pojazdu.

Przeestroga

Ruszać powoli, unikając szarpnięć. Przeciążenie holu może doprowadzić do uszkodzenia obydwóch samochodów.

Pielęgnacja wizualna

Pielęgnacja nadwozia

Zamki

Zamki są fabrycznie zakonserwowane wysokogatunkowym środkiem smarnym. Środka rozmrażającego używać tylko w nagłych przypadkach, ponieważ usuwa on smar i negatywnie wpływa na działanie zamków. Po użyciu środka rozmrażającego nasmarować zamki w warsztacie.

Mycie

Lakier nadwozia jest narażony na działanie różnych czynników zewnętrznych. Z tego względu nadwozie samochodu należy regularnie myć i woskować.

W przypadku korzystania z myjni automatycznej zaleca się wybranie programu mycia z woskowaniem.

Ptasie odchody, martwe owady, ślady żywicy, pyłek kwiatowy i podobne zabrudzenia zmywać możliwie

szybko, gdyż ich skład chemiczny może powodować uszkodzenie lakieru.

W przypadku korzystania z myjni samochodowej należy postępować zgodnie z instrukcjami jej producenta. Wylączyć wycieraczki przedniej i tylnej szyby. Zdjąć antenę i zewnętrzne elementy wyposażenia, takie jak bagażniki dachowe itp.

W przypadku ręcznego mycia samochodu pamiętać o dokładnym wypłukaniu wnętrza kół.

Oczyścić obrzeża oraz zagięcia otwartych drzwi, pokrywy komory silnika i klapy tylnej, a także osłonięte nimi fragmenty karoserii.

Zlecić warsztatowi nasmarowanie zawiasów wszystkich drzwi.

Komory silnika nie należy czyścić przy użyciu agregatu wysokociśnieniowego ani myjki wysokociśnieniowej.

Po umyciu dokładnie spłukać i wytrzeć nadwozie czystą, Często opłukiwaną irchą. Do czyszczenia szyb używać innego kawałka irchy,

gdyż pozostałości środków konserwujących przeniesione na szyby mogą doprowadzić do pogorszenia widoczności.

Plam ze smoły nie wolno usuwać jakimikolwiek twardymi przedmiotami. Zaleca się użyć specjalnego środka w aerozolu.

Światła zewnętrzne

Klosze lamp i reflektorów są wykonane z tworzywa sztucznego. Do mycia lamp nie używać substancji żrących, ściernych, szorstkich ściereczek ani skrobaczek do szyb. Unikać czyszczenia ich na sucho.

Polerowanie i woskowanie

Nadwozie samochodu wymaga regularnego woskowania. Woskowanie lakieru jest konieczne zwłaszcza, gdy spływająca po nim woda nie tworzy drobnych kropelek. W przeciwnym razie dojdzie do wyschnięcia lakieru.

Polerowanie jest konieczne, tylko jeśli do lakieru przywarły substancje stałe lub nastąpiło jego zmatowienie i utrata połysku.

Pasta polerska z silikonem tworzy dodatkową warstwę ochronną, co eliminuje konieczność woskowania. Nie należy woskować ani polerować plastikowych elementów nadwozia.

Szyby i pióra wycieraczek

Używać miękkiej, niestrzępiącej się ściereczki lub kawałka irchy nawilżonego specjalnym środkiem do mycia szyb i środkiem do usuwania owadów.

Podczas czyszczenia ogrzewanej szyby tylnej uważać, aby nie uszkodzić nadrukowanego na niej uzwojenia grzejnego.

Do ręcznego usuwania lodu z szyb najlepiej nadają się dostępne w handlu skrobaczki o ostrej krawędzi. Skrobaczkę należy mocno dociskać do szyby, aby nie dostawały się pod nią żadne zabrudzenia, mogące porysować szybę.

Jeśli podczas pracy wycieraczek na szybie pojawiają się smugi, przetrzeć pióra miękką szmatką zwilżoną środkiem do mycia szyb.

Koła i opony

Nie używać myjki wysokociśnieniowej.

Do czyszczenia obręczy kół użyć odpowiedniego środka o odczynie neutralnym.

Obręcze kół są lakierowane i można je konserwować tymi samymi środkami, co nadwozie.

Uszkodzenia lakieru

Drobne uszkodzenia lakieru należy usuwać za pomocą lakieru zaprawkowego, zanim utworzą się ogniska korozji. Naprawę poważniejszych uszkodzeń lakieru i usunięcie korozji należy zlecić warsztatowi.

Podwozie

Niektóre elementy podwozia są fabrycznie zabezpieczone warstwą PCW, a inne – trwałą powłoką woskową.

Po umyciu podwozia sprawdzić stan woskowej powłoki ochronnej. W razie potrzeby nanieść nową warstwę wosku.

Masy bitumiczno-kauczukowe mogą uszkodzić powłokę ochronną z PCW. Dlatego przeprowadzenie konserwacji podwozia zaleca się powierzyć warsztatowi.

Przed nastaniem sezonu zimowego i po jego zakończeniu należy oczyścić podwozie i zlecić sprawdzenie stanu woskowej powłoki ochronnej.

Komora silnika

Zaleca się umycie i zakonserwowanie woskiem komory silnika przed nadejściem okresu zimowego oraz po jego zakończeniu. Przed umyciem silnika przykryć folią plastikową alternator i zbiornik płynu hamulcowego.

Podczas mycia silnika przy użyciu agregatu wysokociśnieniowego nie należy kierować strumienia pary bezpośrednio na elementy układu ABS, klimatyzacji ani paski napędowe i współpracujące z nimi części.

Po umyciu silnika należy zlecić warsztatowi zabezpieczenie woskiem wszystkich podzespołów w komorze silnika.

Nie używać myjki wysokociśnieniowej.

Hak holowniczy

Haka holowniczego nie należy czyścić przy użyciu agregatu wysokociśnieniowego ani myjki wysokociśnieniowej.

Pielęgnacja wnętrza kabiny

Wnętrze samochodu i tapicerka

Wnętrze samochodu, łącznie z przednią częścią deski rozdzielczej i elementami jej poszycia, należy czyścić suchą ściereczką lub specjalnym środkiem do czyszczenia wnętrza.

Deska rozdzielcza powinna być czyszczona tylko miękką, wilgotną ściereczką.

Tapicerkę z tkaniny najlepiej czyścić odkurzaczem i szczotką. Plamy należy usuwać za pomocą środka do czyszczenia tapicerki.

Do czyszczenia pasów bezpieczeństwa należy użyć letniej wody lub środka do czyszczenia wnętrza.

Przeostoga

Niezapięte rzepy w ubraniu mogą spowodować uszkodzenie tapicerki foteli.

Elementy z tworzywa sztucznego i gumy

Do czyszczenia elementów z tworzywa sztucznego i gumy można użyć środków do czyszczenia nadwozia. W razie potrzeby użyć środka do czyszczenia wnętrza. Zabronione jest używanie jakichkolwiek innych substancji czyszczących, a zwłaszcza rozpuszczalników lub benzyny. Nie używać myjki wysokociśnieniowej.

Serwisowanie samochodu

Informacje ogólne	151
Zalecane płyny, środki smarne i części	153

Informacje ogólne

Informacje dotyczące czynności serwisowych

W celu zapewnienia ekonomicznej i bezpiecznej eksploatacji, a także utrzymania jak najdłużej wysokiej wartości samochodu, wszelkie czynności związane z jego obsługą techniczną muszą być wykonywane w terminach określonych przez producenta.

Szczegółowy, aktualny harmonogram przeglądów serwisowych pojazdu jest dostępny w warsztacie.

Wyświetlacz serwisowy ⇨ 68.

Identyfikacja silnika ⇨ 157.

Częstotliwość przeglądów serwisowych w Europie – za wyjątkiem silnika M9R 630

Przebieg pojazdu jest wymagany co 30 000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi pręcej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Częstotliwość przeglądów serwisowych w Europie – tylko silnik M9R 630

Przebieg pojazdu jest wymagany co 40 000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi pręcej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Europejski harmonogram przeglądów obowiązuje dla następujących krajów:

Andora, Austria, Belgia, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Islandia, Irlandia, Izrael, Włoch, Łotwa, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Holandia, Norwegia, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Wielka Brytania.

Częstotliwość międzynarodowych przeglądów serwisowych

Rumunia, Bułgaria – silniki M9R i G9U:

Przegląd pojazdu jest wymagany co 20 000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi prędkiej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Rumunia, Bułgaria – silniki F9Q, międzynarodowe wersje silników benzynowych, Turcja, Rosja, Ukraina:

Przegląd pojazdu jest wymagany co 15 000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi prędkiej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Międzynarodowe wersje silników wysokoprężnych, silniki benzynowe International+, Algieria, Maroko, Tunezja, Zjednoczone Emiraty Arabskie:

Przegląd pojazdu jest wymagany co 10 000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi prędkiej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Silniki wysokoprężne International+:

Przegląd pojazdu jest wymagany co 8000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi prędkiej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Silniki wysokoprężne International++:

Przegląd pojazdu jest wymagany co 5000 km lub co 1 rok, w zależności od tego co nastąpi prędkiej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Silniki benzynowe International++:

Przegląd pojazdu jest wymagany co 5000 km lub co 6 miesięcy, w zależności od tego co nastąpi prędkiej, chyba że wyświetlacz serwisowy wskaże inaczej.

Częstotliwość **międzynarodowych** przeglądów serwisowych obowiązuje dla następujących krajów: Albania, Australia, Bośnia i Hercegowina, Cypr, Kosowo, Macedonia, Malta, Czarnogóra, Nowa Zelandia, Serbia, Singapur, Południowa Afryka.

Częstotliwość **międzynarodowych (International+)** przeglądów serwisowych obowiązuje dla następujących krajów: Białoruś, Mołdawia.

Częstotliwość **międzynarodowych (International++)** przeglądów serwisowych obowiązuje dla następujących krajów: Hong Kong, Kazachstan.

Potwierdzenia

Potwierdzenia przeglądu serwisowego są umieszczane w książeczce serwisowej i gwarancyjnej. Uzupełniane są dane o dacie i przebiegu wraz z pieczętą stacji serwisowej i podpisem osoby upoważnionej.

Należy upewniać się, że książeczka serwisowa i gwarancyjna jest prawidłowo wypełniana, stanowiąc ciągle dowód serwisowania, który jest wymagany podczas rozpatrywania zgłoszeń gwarancyjnych, a także może być cennym dodatkiem podczas sprzedaży samochodu.

Częstotliwość wymiany, wskaźnik zużycia oleju silnikowego

Częstotliwość czynności serwisowych jest uzależniona od kilku parametrów powiązanych ze sposobem eksploatacji.

Wskazania wyświetlacza serwisowego informują, kiedy należy wymienić olej silnikowy.

Wyświetlacz serwisowy ⇨ 68.

Zalecane płyny, środki smarne i części

Zalecane płyny i środki smarne

Należy korzystać wyłącznie z produktów przetestowanych i dopuszczonych do użytku. Uszkodzenia wywołane stosowaniem niedopuszczonych materiałów eksploatacyjnych nie są objęte gwarancją.

Ostrzeżenie

Materiały eksploatacyjne są substancjami niebezpiecznymi i mogą być trujące. Podczas czynności związanych z ich obsługą należy zachować ostrożność. Przestrzegać informacji podanych na opakowaniach.

Olej silnikowy

Olej silnikowy jest określany jakością oraz lepkością. Podczas wyboru oleju silnikowego należy kierować się przede wszystkim jego jakością – lepkość jest parametrem mniej ważnym.

Specyfikacja jakościowa określa, w jakim stopniu olej chroni silnik przed zużyciem, natomiast klasa lepkości określa płynność oleju w określonym zakresie temperatur.

Nowa specyfikacja jakościowa oleju zarówno do silników benzynowych, jak i wysokoprężnych to Dexos 2™. Jeśli olej o tej klasie jest niedostępny, wymagane jest użycie oleju o wymienionej jakości alternatywnej.

Jakość oleju silnikowego

Dexos 2™ = Wszystkie silniki benzynowe i wysokoprężne

Klasy alternatywne, gdy olej Dexos 2™ jest niedostępny:

- GM-LL- = Silniki benzynowe
A-025
GM-LL- = Silniki wysokoprężne
B-025

Klasy alternatywne, gdy oleje GM-LL-A-025 lub GM-LL-B-025 są niedostępne:

- ACEA-A3/B3 = Silniki benzynowe
ACEA-A3/B4 = Silniki
wysokoprężne bez
filtra cząstek
stałych (DPF)
ACEA-C3 = Silniki
wysokoprężne
z filtrem cząstek
stałych (DPF)

Uzupełnianie oleju silnikowego

Oleje silnikowe różnych producentów i typów można ze sobą mieszać, o ile oba oleje spełniają wymagane dla silnika normy odnośnie jakości i lepkości.

Stosowanie oleju klasy zaledwie ACEA A1/B1 lub A5/B5 jest zabronione, ponieważ w dłuższej

perspektywie w określonych warunkach eksploatacyjnych mogą one powodować uszkodzenie silnika.

Dodatki do oleju silnikowego

Stosowanie dodatków do oleju silnikowego może doprowadzić do awarii i utraty gwarancji.

Lepkość oleju silnikowego

W silnikach wysokoprężnych stosować oleje o lepkości SAE 0W-30, 0W-40, 5W-30 lub 5W-40.

W silnikach benzynowych stosować oleje o lepkości SAE 0W-30, 0W-40, 5W-30, 5W-40 lub 10W-40.

Klasa lepkości SAE oznacza zdolność oleju do płynięcia. Gdy olej jest zimny charakteryzuje się większą lepkością, niż jak jest gorący.

Olej o kilku klasach jest określany dwoma oznaczeniami. Pierwsze oznaczenie, zakończone literą W, wskazuje lepkość w niskich temperaturach, a drugie oznaczenie wskazuje lepkość w wysokich temperaturach.

Odpowiednią klasę lepkości należy wybrać w zależności od minimalnej temperatury otoczenia.

- Do -25°C:
SAE 5W-30 lub SAE 5W-40
- Poniżej -25°C:
SAE 0W-30 lub SAE 0W-40

Płyn chłodzący i płyn niskokrzepiwy

Stosować wyłącznie płyn chłodzący o długim okresie użytkowania (LLC), z dodatkiem środka niskokrzepiwego oraz bez krzemianów.

Fabrycznie układ chłodzenia jest wypełniany płynem chłodzącym zapewniającym doskonałe zabezpieczenie przed korozją i mrozem do około -28 °C. Takie właściwości powinny być zachowywane przez cały rok.

Stosowanie dodatków do płynu chłodzącego, które mają służyć jako dodatkowe zabezpieczenie antykorozyjne lub chronić przed niewielkimi nieszczelnościami może być przyczyną wystąpienia usterek.

Roszczenia gwarancyjne związane z efektami stosowania dodatków do płynu chłodzącego będą odrzucane.

Płyn hamulcowy i sprzęgłowy

Korzystać z płynu hamulcowego DOT4.

Z czasem płyn hamulcowy pochłania wilgoć z otoczenia, co ogranicza wydajność układu hamulcowego.

W związku z tym w określonym odstępie czasu wymagana jest wymiana płynu hamulcowego.

Płyn hamulcowy należy przechowywać w szczelnie zamkniętym zbiorniku (dla uniknięcia pochłaniania wilgoci).

Upewnić się, że nie doszło do zanieczyszczenia płynu hamulcowego.

Dane techniczne

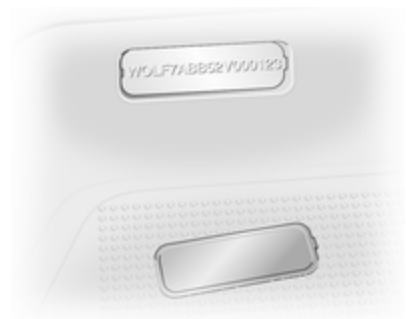
Identyfikacja pojazdu 156

Dane pojazdu 159

Identyfikacja pojazdu (Vehicle Identification Number) Numer identyfikacyjny pojazdu

Numer identyfikacyjny pojazdu (VIN)
jest widoczny przez szybę przednią.

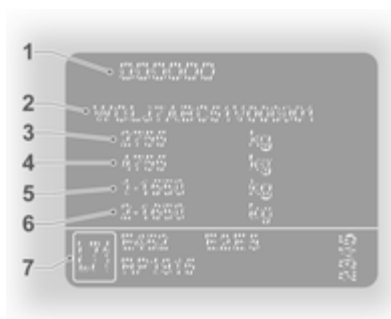

Numer identyfikacyjny pojazdu jest
podany również na tabliczce pod
zdejmowaną pokrywką plastikową na
progu prawych drzwi.

Tabliczka identyfikacyjna

Tabliczka identyfikacyjna znajduje się na słupku prawych drzwi przednich.

Informacje na tabliczce identyfikacyjnej¹⁾:

- 1 = Producent, numer homologacji typu
- 2 = Numer identyfikacyjny pojazdu
- 3 = Dopuszczalna masa całkowita pojazdu
- 4 = Dopuszczalna masa całkowita z przyczepą
- 5 = Maksymalne dopuszczalne obciążenie osi przedniej
- 6 = Maksymalne dopuszczalne obciążenie osi tylnej
- 7 = Dane charakterystyczne dla danego samochodu lub kraju

Łączne obciążenie osi przedniej i tylnej nie może przekroczyć dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu. Na przykład przy maksymalnym obciążeniu osi przedniej obciążenie osi tylnej może być równe masie całkowitej pojazdu pomniejszonej o obciążenie osi przedniej.

Dane techniczne samochodu są podawane zgodnie z normami Unii Europejskiej. Producent zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian. Dane zamieszczone w dowodzie rejestracyjnym samochodu mają pierwszeństwo w stosunku do tych z instrukcji obsługi.

¹⁾ Tabliczka informacyjna pojazdu może różnić się od przedstawionej na rysunku.

Identyfikacja silnika

Na podstawie numeru identyfikacyjnego pojazdu (VIN) można określić, jaki typ silnika zamontowano w samochodzie. Typ silnika określa siódmy znak.

Znak	Silnik
P lub S:	2.0 Diesel, M9R 630
L, N lub W:	2.0 benzyna, F4R 820
C:	1.9 Diesel, F9Q 760
E, H, M lub T:	2.0 Diesel, M9R 786
U:	2.0 Diesel, M9R 788
J, R lub V:	2.5 Diesel, G9U 630

Oznaczenie kodowe i numer silnika

Podane na tabliczce informacyjnej w dolnej części kadłuba silnika, z tyłu.

Dane pojazdu

Dane techniczne silnika

Oznaczenie handlowe	2.0	1.9	2.0
Oznaczenie kodowe typu silnika	F4R 820	F9Q 760	M9R 630 ²⁾
Liczba cylindrów	4	4	4
Pojemność skokowa [cm ³]	1998	1870	1995
Moc silnika [kW]	86	74	66 / 84
przy obr./min	4700	3500	3500
Moment obrotowy [Nm]	186	240	260 / 300
przy obr./min	3750	1800	1500
Rodzaj paliwa	Benzyna	Olej napędowy	Olej napędowy
Minimalna liczba oktanowa (RON)			
zalecana:	95		
dopuszczalna:	98		
dopuszczalna:	91 ³⁾		

²⁾ Niska / wysoka moc.

³⁾ Jeżeli nie jest dostępna benzyna bezołowiowa klasy super, można użyć benzyny o liczbie oktanowej 91, pod warunkiem unikania dużych obciążeń silnika i jazdy na pełnych obrotach.

160 Dane techniczne

Oznaczenie handlowe	2.0 M9R 786 ⁴⁾	2.0 M9R 786 ⁵⁾	2.5
Oznaczenie kodowe typu silnika		M9R 788	G9U 630 ⁶⁾
Liczba cylindrów	4	4	4
Pojemność skokowa [cm ³]	1995	1995	2464
Moc silnika [kW]	66	84	84 / 107
przy obr./min	3500	3500	3500
Moment obrotowy [Nm]	290	310	290 / 310
przy obr./min	1600	2100	1600 / 2100
Rodzaj paliwa	Olej napędowy	Olej napędowy	Olej napędowy

4) Niska moc.

5) Wysoka moc.

6) Niska / wysoka moc.

Masa pojazdu

Masa własna pojazdu w wersji podstawowej

Model	Rozstaw osi	Dach	Klasa ładowności	Silnik	Masa własna pojazdu ⁷⁾
Wersja dostawcza	Mały	Standardowy	1000	F4R	1660
				F9Q	1660
				M9R	1678
				G9U	1736
	Standardowy	1200		F4R	1660
				F9Q	1669
				M9R	1688
				G9U	1737
	Podwyższony	1200		F4R	1695
				F9Q	1713
				M9R	1760
				G9U	1810

⁷⁾ Masa własna pojazdu i masa całkowita samochodu wzrastają w przypadku wyposażenia w zestaw na zle nawierzchnie – patrz tabliczka informacyjna.

162 Dane techniczne

Model	Rozstaw osi	Dach	Klasa ładowności	Silnik	Masa własna pojazdu ⁷⁾
Wersja dostawcza	Duży	Standardowy	1200	F4R	1660
				F9Q	1676
				M9R	1724
				G9U	1772
	Podwyższony	1200	F4R	1745	
			F9Q	1761	
			M9R	1810	
			G9U	1860	

⁷⁾ Masa własna pojazdu i masa całkowita samochodu wzrastają w przypadku wyposażenia w zestaw na zle nawierzchnie – patrz tabliczka informacyjna.

Model	Rozstaw osi	Dach	Klasa ładowności	Silnik	Masa własna pojazdu ⁷⁾	
Kombi	Mały	Standardowy	1000	F4R	1818	
				F9Q	1835	
				M9R	1883	
				G9U	1940	
		Standardowy		1200	F4R	1829
					F9Q	1846
					M9R	1893
					G9U	1942
	Duży	Standardowy		1200	F4R	1890
					F9Q	1906
					M9R	1954
					G9U	2003

Model	Rozstaw osi	Dach	Klasa ładowności	Silnik	Masa własna pojazdu ⁷⁾
Kabina ze skrzynią ładunkową	Duży	Standardowy	1200	F4R	1449 ⁸⁾
				F9Q	1467 ⁸⁾
				M9R	1515 ⁸⁾
				G9U	1563 ⁸⁾

⁷⁾ Masa własna pojazdu i masa całkowita samochodu wzrastają w przypadku wyposażenia w zestaw na zle nawierzchnie – patrz tabliczka informacyjna.

⁸⁾ Samochód bez zabudowy nadwozia.

Model	Rozstaw osi	Dach	Klasa ładowności	Silnik	Masa własna pojazdu ⁷⁾
Tour	Mały	Standardowy	900	F4R	1879
				F9Q	-
				M9R	1944
				G9U	2018

Wymiary pojazdu

Typ Rozstaw osi	Wersja dostawcza		Kombi/Tour ⁹⁾		Kabina ze skrzynią ładunkową
	Mały	Duży	Mały	Duży	Duży
Długość [mm]	4782	5182	4782	5182	5130
Szerokość bez lusterek zewnętrznych [mm]	1904	1904	1904	1904	1904
Szerokość z dwoma lusterkami zewnętrznymi [mm]	2232	2232	2232	2232	2232/2434 ¹⁰⁾
Wysokość – bez obciążenia (bez anteny) [mm] ¹¹⁾					
Dach standardowy	1968	1968	1968	1968	1981
Dach podwyższony	2492	2492	-	-	-
Rozstaw osi [mm]	3098	3498	3098	3498	3498
Rozstaw kół [mm]					
Przód	1615	1615	1615	1615	1615
Tył	1630	1630	1630	1630	1630

⁹⁾ Model Tour jest dostępny wyłącznie w wersji z małym rozstawem osi.

¹⁰⁾ Z lusterkami zewnętrznymi na szerokich ramionach.

¹¹⁾ Wysokość samochodu bez zabudowy nadwozia.

Wymiary przestrzeni bagażowej

Rozstaw osi	Wersja dostawcza			
	Mały		Duży	
Wysokość dachu	Standardowy	Podwyższony	Standardowy	Podwyższony
Maksymalna wysokość otworu tylnych drzwi [mm]	1335	1818	1335	1818
Szerokość otworu tylnych drzwi (przy podłodze) [mm]	1390	1390	1390	1390
Maksymalna wysokość przestrzeni bagażowej [mm]	1387	1913	1387	1913
Maksymalna szerokość przestrzeni bagażowej [mm]	1690	1690	1690	1690
Szerokość pomiędzy wnękami kół [mm]	1268	1268	1268	1268
Maksymalna długość przestrzeni bagażowej (przy podłodze) [mm]	2400	2400	2800	2800
Wysokość załadunku (samochód bez obciążenia) [mm]	543	547	542	548
Szerokość otworu bocznych drzwi przesuwnych [mm]	1000	1000	1000	1000
Wysokość otworu bocznych drzwi przesuwnych [mm]	1285	1285	1285	1285

Pojemności

Olej silnikowy

Silnik	F4R	F9Q	M9R	G9U
Olej silnikowy wraz z filtrem [l]	5.4	4.7	7.7	7.5
Pomiędzy oznaczeniami MIN i MAX [l]	1.5 - 2.0	1.5 - 2.0	1.5 - 2.0	1.5 - 2.0

Zbiornik paliwa

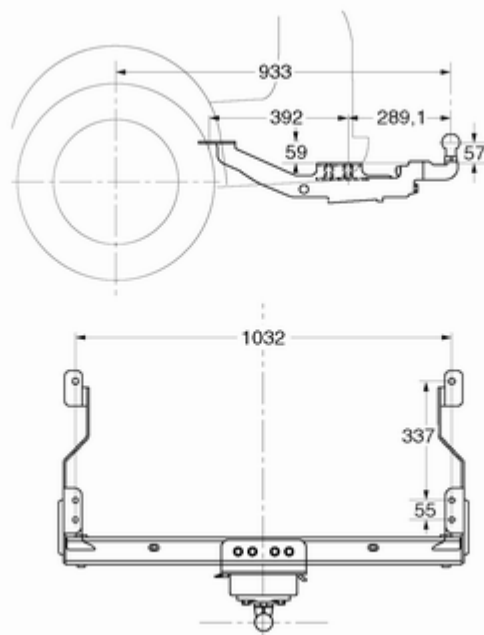
Silnik	F4R	F9Q	M9R	G9U
Zbiornik paliwa, pojemność znamionowa [l]	90	90	90	90

Ciśnienie powietrza w oponach

Opona	Ciśnienie powietrza przy pełnym obciążeniu ¹²⁾	
	Przód [kPa/bar] (psi)	Tył [kPa/bar] (psi)
195/65 R16 C	340/3,4 (49)	370/3,7 (54)
195/75 R16 C	380/3,8 (55)	420/4,2 (61)
205/65 R16 C	380/3,8 (55)	420/4,2 (61)
215/65 R16 C	310/3,1 (45)	340/3,4 (49)

¹²⁾ Opona w kole zapasowym powinna być napompowana do najwyższego ciśnienia podanego w tabeli.

Wymiary montażowe haka holowniczego

Informacje dla klienta

Rejestracja danych pojazdu i ich poufność 168

Rejestracja danych pojazdu i ich poufność

Rejestratory danych o zdarzeniach

Samochód ten jest wyposażony w kilka zaawansowanych układów sterujących i monitorujących dane pojazdu. Niektóre dane mogą być zapisywane podczas normalnej eksploatacji w celu ułatwienia napraw wykrytych usterek, a część danych jest zapisywana wyłącznie podczas wypadków lub gwałtownych manewrów grożących wypadkiem; dane takie są zapisywane przez układy zwane rejestratorami danych o zdarzeniach (EDR – ang. Event Data Recorder).

Układy te mogą zapisywać dane dotyczące stanu pojazdu i sposobu prowadzenia (np. prędkość obrotowa silnika, włączanie hamulców, napięcie pasów bezpieczeństwa). Do odczytania tych danych wymagany jest specjalistyczny sprzęt i dostęp do pojazdu. Odczytanie danych może

nastąpić w autoryzowanej stacji obsługi. Niektóre dane są elektronicznie przekazywane do globalnego systemu diagnostycznego koncernu GM. Producent nie będzie uzyskiwał dostępu do danych o zdarzeniach drogowych ani udostępniał danych stronom trzecim za wyjątkiem niżej wymienionych sytuacji:

- za zgodą właściciela pojazdu lub, w przypadku dzierżawy, za zgodą dzierżawcy,
- w wyniku oficjalnego wniosku ze strony policji lub innego organu rządowego,
- w ramach obrony producenta w postępowaniach sądowych,
- w przypadkach określonych przez obowiązujące prawo.

Dodatkowo producent może korzystać z zebranych lub odzyskanych danych:

- w celach badań rozwojowych producenta,

-
- przy udostępnianiu do badań rozwojowych, jeśli jest to wymagane, zachowywana jest poufność i udostępniane są konkretne cele badań,
  - w celach badań rozwojowych dane statystyczne niepowiązane z określonym pojazdem mogą być współdzielone z innymi organizacjami.

G			
Garazowanie samochodu.....	118	Klimatyzacja	88
Gazy spalinowe	95	Klimatyzacja tyłu kabiny	89
Głębokość bieżnika	136	Kluczyki	19
Gniazdka zasilania	65	Koła i opony	135
H		Koło zapasowe	143
Hak holowniczy	116	Komputer pokładowy	78
Hamulce	102, 124	Komunikaty pokazywane na	
Hamulec postojowy	103	wyświetlaczu	77
hamulec ręczny – patrz		Korzystanie z instrukcji obsługi	3
„hamulec postojowy”	103	Kurtynowe poduszki powietrzne ..	46
Holowanie awaryjne	146	L	
Holowanie innego pojazdu	147	Lampka kontrolna pasa	
I		bezpieczeństwa	71
Immobilizer	28	Lampka kontrolna silnika	72
Informacje dotyczące czynności		Lampki kontrolne	69
serwisowych	151	Licznik przebiegu całkowitego	67
Informacje dotyczące		Ł	
przewożenia bagażu	59	Łańcuchy na koła	137
Informacje ogólne	115	M	
Informacje praktyczne	93	Manualna skrzynia biegów	97
K		Manualno-automatyczna	
Karta pojazdu	19	skrzynia biegów	98
Katalizator	96	Masa pojazdu	161
Kierunkowskaz	71	Miejsca mocowania fotelików	
Kierunkowskazy boczne	129	dziecięcych	51
Kierunkowskazy przednie	128		
		N	
		Nadajnik zdalnego sterowania	19
		Narzędzia samochodowe	134
		Nieruchome kratki nawiewu	
		powietrza	91
		Niski poziom paliwa	75
		O	
		Obrotomierz	67
		Odblokowanie zamków	
		samochodu	6
		Odcinanie dopływu paliwa	94
		Odpowietrzanie układu	
		paliwowego silnika	
		wysokoprężnego	127
		Ogrzewanie	36
		Ogrzewanie lusterek	
		zewnątrznych	29
		Ogrzewanie tylnej szyby	31
		Ogrzewanie, wentylacja	
		i klimatyzacja	15
		Okresowe włączanie klimatyzacji ..	92
		Olej silnikowy	120
		Opony	135
		Opony zimowe	135
		Oslona przestrzeni bagażowej	57
		Oslony ozdobne	136
		Oslony przeciwsłoneczne	31
		Ostrzeżenia akustyczne	78

Oświetlenia tablicy rejestracyjnej	130
Oświetlenie asekuracyjne	85
Oświetlenie przestrzeni bagażowej.....	85
Oświetlenie wnętrza	84, 131
Oznaczenia	
Niebezpieczeństwo,	
Ostrzeżenie, Przystroga	4
Oznakowanie opon	135
P	
Paliwo do silników benzynowych	112
Paliwo do silników wysokoprężnych	112
Parkowanie	18, 95
Pasy bezpieczeństwa	8, 40
Pielęgnacja nadwozia	148
Pielęgnacja wnętrza kabiny	150
Płyn chłodzący	123
Płyn do spryskiwaczy	124
Płyn hamulcowy	125
Płyn wspomagania układu kierowniczego	124
Podgrzewanie	29
Podgrzewanie wstępne silnika	74
Podłokietnik	35
Podświetlenie wskaźników	131
Poduszki powietrzne	44

Poduszki powietrzne i napinacze pasów bezpieczeństwa	71
Pojemności	165
Pokrywa silnika	120
Położenia kluczyka w wyłączniku zapłonu	94
Popielniczki	66
Poziom oleju.....	68
Poziomowanie reflektorów	82
Pozycja fotela	33
Prędkościomierz	66
Prowadnice boczne i zaczepy	57
Przednie światła przeciwmgielne	83
Przedni schowek	56
Przełącznik świateł	81
Przerwa w dopływie prądu	102
Przestrzeń bagażowa	25
Przystosowanie reflektorów do wymogów przepisów innych krajów	82
R	
Reflektory	128
Regulacja foteli przednich	7, 34
Regulacja lusterek	8
Regulacja położenia kierownicy	9, 61
Regulacja wysokości zagłówków ...	8

Regulowane kratki nawiewu powietrza	90
Rejestratory danych o zdarzeniach.....	168
Ręczna regulacja	28
Ręczne przyciemnianie	30
Ruszenie	17
S	
Schowek nad kabiną	57
Schowek w desce rozdzielczej	56
Siatka zabezpieczająca	58
Silnikowy filtr powietrza.....	123
Składanie	29
Skrzynia biegów	16
Skrzynka bezpieczników w desce rozdzielczej	133
Sygnalizacja skrętu i zmiany pasa ruchu	83
Sygnalizator otwartych drzwi	75
Sygnał dźwiękowy	14, 62
Sygnal świetlny	82
Symbole	4
System Brake Assist	104
Szyby otwierane elektrycznie	30
Szyby otwierane ręcznie	30
Szyby w drzwiach tylnych	31

Ś

Światła awaryjne	83
Światła cofania	84
Światła do jazdy dziennej	82
Światła drogowe	75, 82
Światła przeciwmgielne	75, 128
Światła tylne	129
Światła zewnętrzne	12, 75
Światło cofania	130

T

Tabliczka identyfikacyjna	157
Tachograf	80
Temperatura płynu chłodzącego ..	74
Temperatura zewnętrzna	64
Trójkąt ostrzegawczy	58
Tryb manualny	100
Trzyfunkcyjny wyświetlacz informacyjny (Triple-Info- Display)	76
Trzypunktowe pasy bezpieczeństwa	41
Tylne światła przeciwmgielne	75, 84
Tylne światło przeciwmgielne	130
Tylny układ ogrzewania	89

U

Uchwyty na napoje	56
Układ ABS	73, 103
Układ hamulcowy	73

Układ kontroli trakcji	104
Układ ładowania akumulatora	72
Układ ogrzewania i wentylacji	87
Układ stabilizacji toru jazdy	73
Układ stabilizacji toru jazdy (ESP)	105
Układ ułatwiający parkowanie ..	110
Uruchamianie silnika	94, 98
Uruchamianie silnika przy użyciu przewodów rozdruhowych	144
Usterka	102
Uzupełnianie paliwa	113

V

(Vehicle Identification Number) Numer identyfikacyjny pojazdu	156
---	-----

W

Widok ogólny deski rozdzielczej ..	11
Wloty powietrza	92
Wprowadzenie	3
Wskaźnik poziomu oleju silnikowego	68
Wskaźnik poziomu paliwa	67
Wskaźnik wymaganego przebiegu	72
Wycieraczka/spryskiwacz tylnej szyby	64

Wycieraczki/spryskiwacze przedniej szyby	62
Wycieraczki i spryskiwacze	14
Wyłaczanie poduszek powietrznych	47, 71
Wyłączenie silnika	72
Wymiana piór wycieraczek	127
Wymiana żarówki	128
Wymiary montażowe haka holowniczego	167
Wymiary pojazdu	164
Wypukły kształt lusterek	28
Wyświetlacz informacyjny kierowcy	76
Wyświetlacz serwisowy	68
Wyświetlacz skrzyni biegów ..	69, 98

Z

Zabezpieczenie przed kradzieżą ..	26
Zachowanie się pojazdu i zalecenia dotyczące jazdy z przyczepą	115
Zaczepy stabilizacyjne	58
Zagłówki	32
Zalecane płyny i środki smarne ..	153
Zapalniczka	65
Zaparowanie kloszy lamp	84
Zegar	64
Zestaw do naprawy opon	137
Złomowanie samochodu	119

Zmiana biegu na wyższy	73
Zmiana koła	141
Zmiana rozmiaru opony i koła ...	136
Zużycie paliwa, emisja CO ₂	114